"LIETUVA", SĄVAITINIS LAIKRASZTIS
ISZEINA KAS PETNYCZIA, CHICAGO, ILL.
Prenumerata metams:
Suv. Valstijose, Kanadoje ir Mexike . $2.00
Kitose viespatystėse 3.00
Prenumerata apmokama iš viršaus. Prenumeratos metas skaitosi nuo dienos užsirašymo, ne nuo Naujų Metų. Apgarsinimų prekių klausk laišku. Visada adresuok:
A. OLSZEWSKI
3252 SO. HALSTED ST. : : : CHICAGO, ILL.

LIETUVA

THE LITHUANIAN WEEKLY "LIETUVA"
PUBLISHED EVERY FRIDAY AT CHICAGO, ILL.
Yearly subscription rate:
In the United States, Canada and Mexico $2.00
To Foreign Countries 3.00
Advertising rates on application. Address all communications to publisher:
A. OLSZEWSKI
3252 SO. HALSTED ST. : : : CHICAGO, ILL.

Nr. 20 CHICAGO, ILL., PETNYCZIA, 17 d. GEGUŽIO (May), 1907 m. Metas XVI

ENTERED AT THE CHICAGO, ILL. POST OFFICE AS SECOND CLASS MATTER.

POLITIŠKOS ŽINIOS.

REVOLIUCIJA MASKOLIJOJ.

Velykos perėjo Maskolijoj ramiai, kraujo praliejimų, kokiais gazdino laisvės reikalaujančius besilaikanti rando skverno reakcijonieriai, niekur nebuvo.

Nuo seredos prieš velykas iki atvelykio duma nesidarbavo. Iš ferijų pasinaudodami, tuli socijalistiškų partijų atstovai manė kur nors Švedijoj atlikti partijos susirinkimą, bet to krašto valdžios, bijodamos Maskolijos, neleido. Todėl susivažiavę čia partijos atstovai iškeliavo į Angliją, kur valdžios susirinkimų ne kontroliuoja. Anglijos valdžios uždrausti susirinkimo negali, bet Londono laikraščiai pagarsino, nežinia teisingai ar ne, jog maskoliškas randas sugrįžusius iš Anglijos buvusius susivažiavime socijalistus rengiasi areštuoti tuojaus ant rubežiaus, arba jų visai neleisti, kadangi jie išvažiavo be užrubežinių pasportų. Kadangi, kaip sako, išvažiavo ir keli dumos atstovai, tai nežinia, ką su tais randas mano daryti. Areštuoti jų be dumos leidimo negali. Gal bandys jų neleisti atgal, kadangi tokiu budo legviausiai dumoj galėtų skaitlių savo priešų sumažinti. Bet tąsyk, vietoj neįleistų, reiktų rinkti naujus ir nėra abejonės, kad vietoj tokiu budu prašalintų, žmonės išrinktų naujus tokius jau rando priešus arba dar smarkesnius. Naudos iš to randas neturėtų, todėl jis gerai apsvarstys, kol griebsis tokių žmonis erzinančių priemonių sumažinimui skaitliaus savo priešų.

Nuo maskoliškojo atvelykio duma vėl pradėjo laikyti posėdžius. Kaip praneša laikraščiai, po Velykų, bent pirmame posedyj, ant kairiųjų paėmė viršų dešiniejie, kuriems, priešais kairisjų norus, pasisekė pervaryti savo rezoliucijas daug švelnesnėj formoj negu kairiejie geidė. Klausymas tik ar ilgai teip bus. Jeigu dešiniejie galėjo viršų paimti, tai reikia manyti, kad lenkai vėl apleido kairiuosius ir perėjo į dešiniųjų pusę. Pirma lenkų balsai persverdavo. Ištikro, ant lenkų kariejie negalėjo ir pirma remtiesi, jie nebuvo ištikimais, kadangi apart tautiškų reikalu, jie nieko daugiau ne mato. Ar nepastovumas ir tautiškas egoizmas išeis jiems patiems ant naudos, reikia abejoti. Besistengimais išgauti privilegijas Lietuvoj, Baltgudijoj ir Mažrusijoj jie užsitraukia neužkantą tuose kraštuose gyvenančių ne lenkų; o čia lenkų mažai, tai lenkystė negali viršų paimti. Čia siekdami lenkai negali tautiškų mierių atsiekti, be reikalo vien prieš savę sukelia tokius tautiškus gaivalus su kokiais galėtų sandaroj ir sutikime gyventi. Tautiškas egoizmas ir godumas niekam naudos neatgabeno, ne gali atgabenti nė lenkams.

Dumos susirinkime 13 d. gegužio, vidaus ministeris pranešė susirinkusiems žmonių atstovams, jog Maskvoj keturi vyrai likosi nužudyti, jie buvo pasmerkti karės lauko teismo. Minėtus vyrus toks jau sudas buvo pasmerkęs kalėjiman per visą jų gyvenimą, bet toks nusprendimas Maskvos general-gubernotoriui pasirodė per lengvas; jis todėl panaikino pirmutinio teismo nusprendimą ir surengė antrą teismą, kuris visus keturis pasmerkė mirtim.

Debatai apie tą atsitikimą ėjo dumoj labai ramiai. Pasibaigus posėdžiui, demokratai užmanė rezoliuciją, jog iš apreiškimo ministerio matyt, jog Maskvos jeneral-gubernatorius Hoerschelman, panaikindamas pirmutinį karės lauko teismo nusprendimą, peržengė jam suteiktas tiesas. Nors tokiai rezoliucijai priešinosi atstovai kairiųjų partijų, kurie reikalavo daug aštresnės, ji dumos likosi priimta. Besipriešinti tokiai rezoliucijai kairiejie turėjo, rodosi, tiesą. Juk jeigu jeneral gubernatorius neturėjo tiesos paeiki ti pirmutinio teismo nuosimą, bet tą padarė ir antrasmas minėtus vyrus nusiuntė ant kartuvių, tai jų nužudymas yra jau ne teisinga bausmė, bet paprasta žmogžudystė, ir žmogžudžiai turi but nubausti. Teip yra kitur, bet ne Maskolijoj: čia baudžia paprastus žmogžudžius, užmušusius kartais netyčia, be noro kitą žmogų, bet nužudžiusius be jokio pamato šimtus žmonių rando tarnus dar caras apdovanoja. Mat rando tarnams nėra nė doros, nė tiesų, žmonis nuo jų piktumo nieks negina. Randas griebiasi keršto, žmogžudystės savo priešų. Argi reikia dar stebėtiesi, jeigu to paties ginklo griebiasi už laisvę kovojanti kovoje su visus spaudžiančiais rando tarnais? Kas kokią sėklą sėja, tokius ir vaisius renka. Randas sėjo kerštą, dabar reikia jam pačiam rinkti vaisius jo pasėtos sėklos. Teisybė, ta kova, kerštai kenkia visam kraštui, ji neleidžia žmonėms nusiraminti, išstumia gyvenimą iš normališkų vėžių, bet ką gi daryti, jeigu kito išėjimo nėra? Nusilenkimas prieš nedorai besielgiantį randą butų juk teipgi ne doru darbu, nes atiduotų nedorų rando tarnų malonei milijonus žmonių, kurie po našta tokių ypatiškų malonių vos kvėpuoti gali.

Ir duma, nusilenkdama prieš randą, jam pritardama, vien puse lupų nupeikdama rando tarnų rengiamas žmogžudystes ir kankinimus nekaltų žmonių, negali but žmonių apginėja, tokia duma butų ne žmonių apginėja, bet rando įnagiu. Bet dar ir tokią nuolankią sau dumą randas gali išvaikyti teip jau, kaip išvaikė pirmutinę. Juk randui duma reikalinga vien užtvirtinimui rando sumanymų, ypač gi užtvirtinimui biudžeto, nes kol neva tautos atstovai ne daleis randui užrubežiuose užtraukti paskolą, užrubežių bankininkai neskolina pinigų. Kaip tik biudžetas bus užtvirtintas, randas ceremonijų su duma nedarys, nors ir dabar didelių nedaro. Juk ir dabar nė vienas svarbesnis žmonių labui dumos užgyrimas neperėjo viešpatystės rodoj, perėjo ten vien rando sumanymai dumos užgirti, tuos ir caras užtvirtino, savistoviai gi pakeltų dumos ir jos užgirtų sumanymų viešpatystės roda nė ne perkratinėja.

Laikraščiai praneša apie policijos susektą sukalbį ant caro gyvasties. Sulyg laikraščių pagarsintų žinių, prie sukalbio prigulėjo net oficierai ir urėdninkai ir tai dar valdžios laikomi ištikimais. Jie norėjo laike velykų, kaip galima, arčiau prisiartinti prie caro rumo ir paskui sykiu šokti į vidų. Plianą vienok išnaikino sargai, kurie suėmė pirmutinę iš 34 vyrų partiją ir iš rastų pas suimtuosius raštų susekė, ko jie norėjo; suėmė paskui ir kitus, iš viso 80 vyrų. Teip bent tą atsitikimą perstato laikraščiai.

Londono laikraščiai praneša, buk caras rengiasi važiuoti pasiviešėti į Darmstadtą pas vuošvį. Mat ten vis ramiau, negu terp "numylėtų locnų pavaldiniu". Maskolijoj mat caro tarnai kemša į kalėjimus šimtus tukstančių žmonių, bet užtai ir pats caras yra kaliniu savo locname rume, iš kurio nedrysta išvažiuoti, negali pasirodyti net locname sostapilyj. Toks gyvenimas net menko proto Mikalojui gali nusibosti! Neįstabu todėl, jeigu jis nori keliauti į laisvesnį kraštą. Gaila tik, kad jo valdžios kankinami žmonės negali tą pati daryti.

VOKIETIJA.

Vokietija juo toliau, juo mažiau turi draugų: vienus paveržia Vokietijos priešai, kiti gi arba silpni, arba neištikimi, reikalui atėjus, gali apleisti. Visa viltis Wilhelmo vien kariumenėj, kurią stengiasi vis didinti, ginkluoti geresniais ginklais. Nors tai ne mažai kaštuoja, bet parlamentas nesigaili pinigų. Paskutiniame parlamento susirinkime net socijalistų pasiuntiniai, tame ir socijalistų vadovas Bebel, pritarė sudrutinimui kariumenės, kadangi dabartinėse sanlygose apgynimui tėvynės ji ėsanti butinai reikalinga. Užtai socijalistus pagyrė net randui tarnaujanti laikraščiai, jie išreiškė viltis, kad randas iš jų turės gerus draugus pritariančius jo mieriams. Ar tas bus, nežinia. Seniau vienok, kada parlamente socijalistų buvo daugiau, jie karščiausiai priešinosi padauginimui kariumenės; dabar gi rando nepermaldaujamais priešais yra buvę jo draugai — pasiuntiniai katalikų partijos.

Pykina labai Vokietiją padarytas susitarimas terp Anglijos ir Maskolijos, Prancuzijos ir Japonijos reikaluose kolonijų. Japonija pasižada padėti šitoms viešpatystėms palaikyti savo kolonijas, jos gi pažada padėti Japonijai nedaleisti kitoms viešpatystėms griebti kokius nors žemės plotus rytinėj Azijoj. Vokietija ir Amerika nuo tos sutarties išskirtos, kadangi, kaip apreiškė reporteriams Japonijos ambasadorius Paryžiuj, Vokietija tikrų kolonijų rytinej Azijoj ne turi, ką turi, tą tik samdo nuo Chinų; pasibaigus samdymo laikui, turės pasitraukti.

AUSTRO-VENGRIJA.

Vengrijos iždo ministeris Kossuth padavė parlamentui savo sumanymą, sulyg kurio visiems tarnaujantiems ant Vengrijos geležinkelių butų uždrausta streikuoti arba kitokiu budu kenkti trukių bėgiojimui. Prasižengusius urėdninkus galima but tuojaus prašalinti. Jeigu geležinkelių tarnai norėtų uždėti kokią draugystę, turi jie išmelsti valdžių daleidimą. Uždrausta tarnaujantiems ant geležinkelių prigulėti prie priešingų valdžiai draugysčių.

Austrijoj atsibuva parlamento pasiuntinių rinkimai ant naujų pamatų: pirma čia rinkėjai buvo, teip kaip Maskolijoj, padalyti į kliasas, dabar jau bus visuotini rinkimai. Išrinkti reiks 516 pasiuntinių, kandidatų gi yra su viršum 2000.

PRANCUZIA.

Nors 1 d. gegužio Prancuzijoj perėjo gana ramiai, bet pirma suorganizuoti streikai porodė galybę socijalistų, kurios pabugo jau ir randas, nors terp ministerių yra ir socijalistai. Ministeriai parlamentui padavė sumanymus naujų suvaldymui darbininkų tiesų. Viešų darbu ministeris Briand apreiškė parlamente, jog ministeriai pasitrauks nuo vietų, jeigu parlamentas nepagirs jų padavadijimų prieš darbininkus.

Kadangi Morrokko sultanas ne nori išpildyti Prancuzijos reikalavimų, tai ji mano nepasiganėdinti užėmimu vieno Udja apskričio, bet rengiasi griebti dar kokį Morokko šmotą. Bet tas gali atvirą karę su Morokku pagimdyti, į kurią galėtų dar kas daugiau įsikišti.

IŠ LIETUVOS.

IŠ VILNIAUS.

7 d. balandžio Vilniaus karės apskričio teismas nagrinėjo bylą St. Lacho, kaltinamo už užpuolimą spalių 14 d. 1906 m. ant konvojaus, vedančio politišką prasikaltėlį. Teismas nuteisė pakart. Nusprendimas atiduotas patvirtint vadui Vilniaus kariumenės apskr.

7 d. balandžio, sako, išėjęs paskutinis "Vilniaus Žinių" numeris, "V.Ž." daugiau nebeisiančios.

.. Pr. St.

Nuo 6 d. balandžio "Lietuvis" perėjo į rankas kun. Stakialės. "Lietuvis" dabar bus skiriamas lietuviams Vilniaus ir Gardino gubernijų. P. S.

(Iš "L. U.")

IŠ LANDVARAVO.
Vilniaus gub.

Čia yra didelis dvaras, kuris priklauso Tiškevičiui. Darbininkų gyvenimo sąlygos tokios: bernai gauna 48 rub., 16 ašmenų (ašmena—2 puru ir 5 — 10 svarų) rugių ir 12 miežių; be to, kiekvienas gauna aštuntą dalį desiatinos bulvėms pasisodinti ir po 3 lyses daržui. 48 rub. alga, rodosi. nemaža, bet, pasižiurėjus darbininkų padėjimui arčiau, pamatysime, kad tai mažmožis; javai duodami su smiltimis, pelais ir kitokiais "gardumais", žemė gi bulvėms skiriama kuoprasčiausia. Bernai neturi tiesos laikyti nė karvių, nė avių, o pieną turi pirkties dvare, už ką išeina kiekvienam arti 18 rublių. Kiaules, jeigu kurie jas laiko, turi penėti per vasarą namie tvartuose (gurbuose). Atilsio darbininkai nedaug teturi, vistiek žiemą ar vasarą. Vasarą darbas tęsiasi nuo ryto ligi vėlam vakarui, žiemą gi darbininkai turi dirbti ne tik dvaro darbus, bet ir pašalinius, butent vežti malkas į stotį, pabriko darbus ir t. t. Be to, vasarą šventėmis ir nakties laiku bernai turi ganyti arklius. Darbininkų žmonos per 4 mėnesius turi milžti karves. Už mažiausį nusikaltimą uždedama nuo 50 kap. ligi 1 rub. pabaudos. Gyvenimai visų biauriausi: pajudinus lūbas, pradeda byrėti nauji gardumynai į valgį arba akis. Tuo tarpu dvarininko arkliai turi puikias arklydes, buvusį grafo "rumą". Matyti, ponui arkliai labiau rupi, kaip žmonės. Ir nenuostabu: už arklius reikia mokėti pinigai, o bernų gausi, kiek norint.

Darbininkams nusibodo toks gyvenimas, ir jie nori pagerinti jį, tik bijosi pradėti ką-nors daryti: vieni kitiems neįsitiki. Z—a.

(Iš "Sk.")

IŠ LIETUVOS SOSTAPILIO.

Praėjusioje korespondencijoje minėjau mųsų draugijas ir žadėjau ką-nors daugiau apie jų gyvavimą, darbus, tikslus ir t. t. parašyti, tačiaus tą sumanymą delei įvairių laikinių kliučių atidedu velesniam laikui.

Šiuo žygiu norėčiau pakalbėti apie vargingą musų literatų gyvenimą.

Neįsileisiu į visas smulkmenas, nors jos ir butų labai įdomios, tiktai apkalbėsiu kaikurių musų literatų paskutinįjį sumanymą.

Dar pernai kilo sumanymas įsteigti grynai literatišką laikraštį bent du kartu į mėnesį leidžiamą. Bet po įvairių apskaitliavimų aiškiai pasirodė, kad be medžiagiško nuostolio tas sumanymas neįvykdomas. Literatų gi tarpe neturime nė vieno, kursai sutiktų, arba nekalbant apie sutikimą, galėtų tą nuostolį padengti. Dargi pačiai pradžiai truko pinigų. Ir noroms-ne-noroms reikėjo atsisakyti nuo to sumanymo. Šįmet vėl pakilo pernykštė įdėja ir vėl klabinama, jieškoma ar nebeįstengtumėm kaip nors išleisti per metus kokias keturias rinktinės knygas. Nuo laikraščio asisakyta, manoma dabar apie tokias knygas, kurios butų paskutiniu lietuvių dailės ir mintiės žodžiu. Išpradžios, ketinta buvo pasikakinti vien paskutiniu lietuvių minties žodžiu, bet Pirmoji Lietuvių dailininkų artistiška paroda neleido užmiršti apie apsireiškusią kulturiškame musų gyvenime lietuvių dailę. Taigi ir manoma kaip nors tas darbas pradėti. Bet kaip jis pradėti?

Medžiagos (literaturos) netruksta; dailininkų, tautišką dailę gaivinančių ir gi netruskta—truksta pinigų. Galvota įvairiai, daug kalbėta—bet prie nedaug ko prieita. Iš privatinių žmonių nėra nė vieno piniguočio, kuris panorėtų įdėti į tą reikalą pinigus. Bet ir pačių piniguočių nėra!

Galų-galė spėjama, kad išleidėjai gal neatsisakys sudėti reikalingą tam tikslui pinigų sumą. Vienas vilnietis knygų pirklys, kuriam buvo papasakotas tas sumanymas, karštai pritarė ir pažadėjo keliatą šimtų (gal ir daugiau), vienas nenor apsiimti. Taigi, ar šio musų literatų sumanymo negalėtų paremti lietuviai amerikiečiai lietuviškų knygų leidėjai? Svarbus tad dalykas ir naudingas butų visai Lietuvai.

Manoma tas knygas prenumeratos keliu leisti, kad palengvinti išleidimas iš pinigiško atžvilgio. Kiek jų bus į metus išleista, 4 ar mažiau — tai prigulės nuo medžiagos gausumo. Bet daugiau 4 nebus leidžiama, nes pinigiško ištekliaus gal nebus.

Literatai, Vilniuje gyvenantieji, apsiimtų visą darbą atlikti, nereikalaudami kitokio atlyginimo, kaip tik už raštus. Korekturą, suredagavimą, išsiuntinėjimą prenumeratoriams ir kitus darbus atliktų, kaip sakiau, vietiniai literatai.

Jeigu butų tos knygos leidžiamos, jeigu amerikiečiai - leidėjai tam sumanymui pritartų—musų literatiška dr-tė, iš įdėjiško atžvilgio, vienais metais gerokai aukštyn pašoktų. Bet reikia atminti, kad tokios knygos prekiuotų visgi 4000 rublių — skaitant visas prie to išlaidas. Tiesa, gal prenumeratą apskelbus, dalis tų pinigų įplauktų nuo prenumeratorių, likusius tai jau, jeigu kas tuo sumanymu pasirupintų, aiškus dalykas, reikėtų sudėti — nors ir šie ilgainiui iš parduotų knygų sugrįžtų.

Sumanymas labai puikus ir geras, bet ar jis teip-pat, kaip daugelis puikių, gerų ir naudingų sumanymų nenueis vėjais; ar atsiras žmonės, kurie, litaraturos svarumą tautos gyvenime suprasdami, tam sumanymui pritars ir jį parems? Principiališkai, neabejoju, kad jis daugeliui patiks ir daugelis jam p r i t a r s , bet pritarimais toli nenuvažiuosi; čia reikia parėmimo ir greito ir gausaus.

Anuomet "Vilniaus Žiniose" buvo daug rašyta apie perankstybas musų veikėjų mirtis. Gal netrukus pakils tie pat aimanavimai ir "graudus verksmai" dėlei kokio kito veikėjo mirties. Klaus tuomet žmonės: kas tokiuose atsitikimuose kaltas? — Nereikėtų nė atsakymo! Ant tų visu klausimų telieka tiktai vienas atsakymas: visuomenė! Bet dirbdami, visuomenei, ilgainiui nebekaltįsime tos visuomenės. O visuomenėje, kurioje nėra kaltų prieš tautos nuostolius, nelaimes ir t. t. yra maloniausias gyvenimas! . .

Leidėjai, paremdami šį sumanymą, padarys keleriopą lietuvių kulturiškam kilimui naudą: 1) sušelps literatus ir tuo apdraus juos nuo perankstybos mirties, 2) padidįs ir pagerįs musų literaturą orginališkais lietuvių rašytojų veikalais, 3) suteiks lietuviams progą lavintis ir švies visuomenę ir t. t.

Pritariančius tam sumanymui ne tik žodžiu, bet ir veiksmu geistina butų išgirsti "Lietuvoje". Ypač svarbi yra mums "T. M. D." balsas ir nuomonė. Lauksime nuomonių!

Viešame Lietuvos gyvenime pastaromis dienomis įvyko tulos, labai svarbios, permainos.

D-ro Basanavičiaus organas "Lietuvis", kuris buvo skiriamas inteligentijai ir drauge mokyklų reikalams, nuo No. 5 nebeišeina. No. 6, kaip teko man patirti, buvo jau visiškai surinktas ir spauzdinti prirengtas, bet spaustuvininkas numerio nespauzdino, nes jam nebuvo užmokėta. Dabar spaustuvininkas grumoja teismu. Nemaloni istorija — bet teisinga.

Tokioms kliutims ir nemalonumams atsiradus, galų-galė "Lietuvis" perėjo į kun. St. Stakialės rankas. Iš patalpintos paskutiniame "Vilniaus Žinių" No. 79 naujosios "Lietuvio" redakcijos dekliaracijos matome, kad pirmąji "Lietuvio" tikslą: tarnauti Lietuvos inteligentijai ir mokykloms, naujoji redakcija atmeta ir visą laikraštį pakreipia kiton pusėn: tarnauti Vilniaus ir Gardino gub. žmonėms - prasčiokėliams, žadinti juose tautiškos sąmonės susipratimą kovoje su įsivyravusiais lenkų "endekais" ir kelti žmonių apšvietimo laipsnį augštyn. Tikslas pastatytas gana puikus, nes ištiesų vilniškiais ir gardeniškiais lietuviais ligšiol niekas nesirupino. Tad "Lietuvio" sumanymas eiti į labiausiai tamsius ir ištautintus Vilniaus ir Gardino gub. kampus ne tik geras bet ir reikalingas. Vietiniai lenkų liaudės laikraščiai: "Zorza Wilenska" ir "Przyjaciel ludu" stropiai ir atkakliai varė ir varo dar nesulenkėjusių lietuvių sulenkinimo darbą. Įrankių dorumo tie laikraščiai nerenka — kiekvienas įrankis yra geras, jeigu tik prie sumanyto tikslo veda. Taigi su tais tai lietuvių lenkinimo laikraščiais ir ketina kovoti naujoji "Lietuvio" redakcija. Tačiaus, neveizdint į tokį sunkų ir atsakomybės pilną darbą, į butinai reikalingą darbą, — vietiniai lietuviai, pažindami gerai naująjį "Lietuvio" leidėją-redaktorių, kun. St. Stakialę, nesitiki, kad tas darbas butų, kaip reikiant, su taktu atliktas.

Antra nelaimė, kuri užgriuvo ant Lietuvos visuomenės — tai "Vilniaus Žinių" žlugimas. Kiek Lietuvos visuomenė nustojo su to vienintelio, tokiomis didžiomis aukomis vieno patrijoto leidžiamo, dienraščio, tas tegalės suprasti, kuris supranta stropiai ir su pasekmėmis varomo kulturiško darbo naudą. "Vilniaus Žinioms" žlugus, ilgiems metams lemta likti mums be dienraščio, nes tarpe savųjų neturime kapitalistų, kurie nepagailėtų sudėti ant Lietuvos kulturos aukuro dešimtis tukstančių, nesitikėdami jų atgal atgauti. Pagalios, apskritai imant, neturime kapitalistų, o labiau tokių, kuriems labai rupėtų tautos reikalai. Taigi, lauksime, kol likimas leis mums vėl kokį gerądarį, kuris apdovanos mus nauju dienraščiu. Vilniuje kalbama, buk p. P. Vileišis ištikrųjų tik tulam ilgesniam laikui sustabdė "Vilniaus Žinias", Dieve duok, kad teip butų! Sako žmonės, kad, reikalams pasitaisius, dienraštis vėl eiti pradėsiąs, bet matant tą spaustuvės tvarkymą ir visoko krovimą vienan kambarin, nelabai noris tikėti, kad tos kalbos turėtų kokią vertę. Tačiaus viskas yra galimu. Męs, be abejonės, linksmai pasveikintumėme atgijusias ir tiek tautos labui dirbusias ir padariusias "Vilniaus Žinias", nes be jų lyg tuščia, lyg kas tokio staiga išmesta iš lietuvio gyvenimo, kas jam buvo kasdieninė duona . . brangi ir maloni.

Tarp mirštančio dienraščio ir pereinančio dvisavaitraščio į kitas rankas, gema naujas dvisavaitraštis "Jaunoji Lietuva", skiriamas išskirtinai inteligentijai. Tasai laikraštis stengsis pakakinti musų inteligentiją iš visų atžvilgių. Jau pati jo programa: straipsniai politiško, ekonomiško ir visuomeniško turinio, literaturos feljetonai, kritika, pedagogika, filologija ir apžalgos nurodo, kad iš to laikraščio labai daug gero gali išdygti. Ant kiek teko patirti, laikraščio tikslu bus išauklėti tautiškoji politika, suvienyti į vieną ankštesnį ryšį musų inteligentiją, pradėti dirbti ne tik liaudei, bet rupintis ir inteligentija. Uždaviniai ir laikraščio tikslas labai puikus, bet šale to puikumo yra viena, bendra musų visiems kulturiškiems pradiniams darbams kliutis — stoka pinigiško ištekliaus. Ramia sąžine galiu pasakyti, kad musų vietinė spauda vos kvėpuoja tos pinigiškosios ligos sloginama. Bet nenuilstąs ir nepakakinamas jeib kuo lietuvio inteligento darbštumas (be abejo to, kuris dirba; o ne to, kuris šaukia, kad dirba) stengiasi visas kliutis pergalėti, veržiasi pirmyn ir mušasi per kliutis į gyvenimą, į gyvųjų tarpą.... Ar tie musų visi norai platųs, stengimaisi drąsųs bus ateinančių kartų suprasti ir pridėrančiai apkainoti—šiądien liepia statyti ant to klausymo dar didesnį klausymo ženklą! Tačiaus, męs bent neturėsime prieš tautą ant savo sąžinės to, jog nelaimei mus ištikus, nuleidome kaip bespėkiai kudikiai rankas ir laukėme Apveizdos malonių, kurios retai..oi, kaip retai šiandien apdovanoja mus musų troškulių įsikunyjimu....

Tarp mirusių ir savo išveizdą (dvasišką) mainančių laikraščių -griuvėsių kįlą-gema nauji, stato augštus, didelius savo darbui tikslus.... ir ilgainiui miršta.

Kodėl jie gyventi negal? Kokia skaudi, begailestinga liga juos pakerta? Kas ant jų gyvasties tyko? Kas jiems gyventi ir dirbti neleidžia?

Ar tau, skaitytojau tie klausymai ne vargina galvos? Ar nenuveja nuo tavęs ramaus pasilsio sapną? Ar tu tų klausymų kasdien sau neatkartoji?

Jeigu tu juos supranti ir atjauti — man nereikės duoti ant jų atsakymo. Jie tau žinomi, suprantami, — tu juos jauti, jais, gal, gyveni!....

Argi niekuomet tie klausymai neišnyks, visuomet viską prakilnų musų gyvenime griaus ir naikįs?!....

"Šviesos, daugiau šviesos!" — kartoju drauge su didžiu vokiečių poetu Goethe. ....

Vilnietis.

KUNIGAI IR SOCIJALISTAI.

Socijalistai nori išgriauti katalikų bažnyčias, socijalistai didžiausi katalikystės priešai, socijalistai žydams parsidavę, socijalistai vagįs, žmogžudžiai ir plėšikai! .... — rašo kunigai savo laikraščiuose ir knygutėse, šaukia per pamokslus ir įkalbinėja žmonėms kiekvienai progai atsitikus. Bet ar tai teisybė? Ar socijalistai eina prieš katalikystę ir bažnyčią? Socijalistai nesislepia su savo mokslu: jie visur ir visados atvirai sako, ko jie nori ir prieš ką kovoja, Taigi tikėjimo dalykuose socijalistai pripažįsta pilną tiesą kiekvienam tikėti teip, kaip jam tinka. Reikalaudami juodidžiausios laisvės apskritai, socijalistai reikalauja, kad ir tikėjimo dalykuose žmonės turėtų pilniausią laisvę, kad niekas negalėtų varžyti žmonių tikėjimo jausmų, kad niekas neturėtų tiesos varu užmesti žmogui savo tikėjimo. Kunigai žino šitai, bet nepaliauja skelbę, buk socijalistai nori panaikinti katalikystę. Jie daro šitai štai dėlko: kovodami už tikėjimo laisvę, socijalistai neužtyli negerų kunigų pasielgimų; kiekvieną kartą atvirai nurodo nelabus jų darbus, kuomet jie, apsišaukę Christaus įpėdiniais ir prisidengę tikėjimu, paverčia bažnyčias į pirkliavimo vietą, kuomet tikėjimą paverčia į įrankį savo kišenėms prisipilti, kuomet Christaus vardu plėšia žmones arba vietoj artymo meilės kelia kerštą ir neapykantą savo avelių širdyse. Socijalistai netyli taipogi, kuomet kunigai paduoda brolišką ranką svietiškajai valdžiai ar ponams, pagelbėdama jiems laikyti darbo žmones varge ir prispaudime. Štai kame apsireiškia tariamasai socijalistų tikėjimo griovimas! Kiekvienam aišku, jog ne socijalistų kaltė, kad panašius kunigų darbus labai tankiai prisieina nurodyti. Ir kunigai šito negali nesuprasti, — supranta, bet šaukia, buk scijalistai griaują katalikų bažnyčią.... Jie nenori atviru keliu eiti, nes jų darbai tamsųs, — jie reikia paslaptyj laikyti, užtai ir čion jie stengiasi veidmainybe kovoti. Jie negali atvirai prisipažinti, kad, išrodinėdami žmonėms negerus kunigų darbus, socijalistai gadina gerą jų gyvenimą, kad iš socijalistų raštų žmonės aiškiai pamato, ko verti tariamieji dvasiškieji jų vadovai; pamato ir nebesiduoda Dievo vardu savęs plėšti. Kunigai negali taipogi pasisakyti, kad jie pyksta ant socijalistų da ir užtai, kad šie ragina darbininkus nesiduoti skriausti nė valdžiai, nė ponams, kurių pusę kunigai laiko.

Teisybės jie nenor pripažinti, nes šita jų reikalams kenkia; dėlto jie stengiasi visokiais budais atkalbėti žmones nuo socijalistų laikraščių ir knygų skaitymo ir apskritai susidėjimo su jais.

Štai kame šaltinis leidžiamųjų kunigų paskalų apie tariamają socijalistų bedievybę ir kovojimą su tikėjimu!

Patįs nužemindami tikėjimą žmonių akyse savo netikusiais, aiškiai Kristaus mokslui priešingais darbais, jie veidmainingai šaukia, buk ne jie, bet socijalistai ir jų raštai šitai darą.

Nesunku suprasti taipgi, dėlko kunigai įkalbinėja žmonėms nekęsti žydų, dėlko, neva skelbdami artymo meilę, jie kursto savo aveles prieš žydus. Mat, seniai jau patirtas daiktas, kad drumstam vandenyj lengviaus žuvis gaudyti—teip ir kunigai žino, ką darą: siundydami žmones prieš žydus, jie nukreipia žmonių atydžią nuo nelabų savo darbų, parodo save neva žmonių globėjais ir tokiu

budu užtikrina sau ilgesnį viešpatavimą ir didesnį iš apjakintų avių pelną. Šaukdami, buk žydai šelpią socijalistus, jie negal nežinoti, kad žydai-piniguočiai, teip pat kaip ir musų kuunigai ir ponai, nekenčia socijalistų, o žydai-darbininkai tokie-pat beturčiai, kaip ir krikščionįs-darbininkai. Duodami pinigus socijalistams, žydai-piniguočiai patįs sau duobę kastusi, o žydai-darbininkai, kad ir norėtų, nieko negalėtų kitiems atiduoti, nes viską, ką surenka, apverčia kovai su savo piniguočiais-žydais. Kunigai gerai žino šitai, o vistik leidžia tokias paskalas, kad tik žmones nuo socijalistų atitraukti, kad jų avelių skaičius ir kišenių storumas nesumažėtų.

Bet kunigai už vis labiaus mėgsta skelbti, buk socijalistai mušą ir žudą nekaltus žmones, buk tie chuliganai-plėšikai, kurių taip daug priviso Lietuvoj pastaruoju laiku, — tai tie patįs socijalistai, buk juos socijalistai priveisę. Paimkime tik jų laikraščius ir knygutes, — ten ant kiekvieno beveik puslapio atrasime panašias paskalas. Žinodami, kiek teisybės, apskritai imant, yra kunigų leidžiamose ant socijalistų paskalose, męs iš kalno galime numanyti, kad tame skelbime nemaž nėra teisybės. Kad tą dalyką gariaus suprasti, atsižvelkime į netolimą praeitį. 1905 metais, kuomet nuo revoliucijos judėjimo smugių senoji valdžia šniro, roėsi atėjo jau galas jos viešpatavimui. Tuomet beveik visi tikėjo, kad reikia tik dar kiek padidinti betvarkė valdžios surėdyme, dar kiek apsunkinti blogas jos pinigų stovis ir senoji valstybės tvarka galutinai sugrius, o ant jos griuvėsių žmonės pasistatys naują laisvės tvarką. Taip manydami, visi trokštantieji laisvės žmonės suskato, kaip įmanydami, koją kišti senajai valdžiai. Visoj Rusų valstybėj prasidėjo streikai, valdžios įstaigų naikinimas, valdžios pinigų atėminėjimas, — atsiliepė tai ir pas mus, Lietuvoj: per Vilniaus suvažiavimą vienu balsu buvo nutarta stengties nuveikti senąją valdžią, o kaip įrankis tam, tarp ko kito, buvo nurodytas ir monopolių uždarymas. Prie tų nutarimų, kaip jau sakėme, prisidėjo ir apie 100 ten buvusių kunigų! Prisidėti jie prisidėjo ir karštai pritarė, bet, parvažiavę namo, kuomet visi kiti suskato gyvenime vykdinti tuos susivažiavimo nutarimus, kunigai, kaip gudrųs žmonės, tiktai savo kišeniais tesirupiną, tyliai sau sėdėjo ir laukė, kas iš to išeis.

Stropiausiai, kaip visuomet, dirbo socijaldemokratai: jie sutaisė visuose Lietuvos kampeliuose šimtus mitingų, kuriuose aiškino žmonėms tikrąjį dalykų stovį ir raginę juos į kovą už laisvę. Kad suteikti senajai valdžiai pinigų nuostolį, jie uždarinėjo monopolius ir atėminėjo iš jų pinigus. Tam-pačiam tikslui paėmė valdžios pinigus iš kelių krasų (pačtų). Kad turėtų kuom užlaikyti keliaujančius kalbėtojus, socijaldemokratai rinko pinigus "partijos reikalams". Žmonės gausiai juos šelpė, nes matė juose stropius kariautojus už laisvę. Kunigai tuomet jau kreivai žiurėjo į augančią socijalistų įtekmę ir patyka murmėjo, bet nedriso da plaukti prieš vandenį, nedriso pasirodyti, kuo esą, tokio didelio laisvės dvasios pakilimo laiku.

Bet jau pačioj to judėjimo pradžioj pradėjo pasirodyti ir negeistini apsireiškimai. Kaip visur, taip ir pas mus yra nemažai žmonių, mėgstančių lengvai pasipelnyti. Neturėdami nieko bendro su laisvės judėjimu, jie suprato, kad, prisimetę socijaldemokratais, jie gali pasinaudoti žmonių prilankumu, kad gali pasipelnyti, revoliucijos ir socijaldemokratų vardu prisidengę, ir štai vienur jie pradėjo plešti monopolius, pasiimdami sau valdžios pinigus ir išgerdami ar išdalindami pažįstamiems paimtąją degtinę, kitur, vaikščiodami po žmonės, socijaldemokratų vardu rinko pinigus į savo kišenių, tręčiur dėjo bausmes ir darė "teismus".. Teip prasidėjo chuliganų veikimas. Išprodžios jų buvo nedaug ir veikė jie nedrąsiai. Bet štai valdžia, pastačius paskutines savo pajiegas, pradėjo nuveikti revoliucijos judėjimą,—prasidėjo baisi reakcija, karo metas Suvalkų gubernijoj, skraidytojų buriai Kauno gubernijoj ir policijos sauvalės atsinaujinimas — tai buvo to valdžios atkutimo pasekmės. Daugybė socijaldemokratų ir šiaip kovotojų už laisvę buvo suimti, sumušti ir į kalėjimus sumesti,—tiktai iš smugių turėjo apirti socijaldemokratų organizacijos. Socijaldemokratų gi įtekmei sumažėjus, chuliganai vis plačiaus ir drąsiaus pradėjo varyti nelabąjį savo darbą: vienur, kaip antai, Kauno gubernijoj į jų rankas pateko vietinės socijaldemokratų kuopos antspauda, kurią vienas iš kuopos narių, laukdamas kratos, buvo nuošaliai paslėpęs, o pavojui praėjus, jos ten jau neberado; kitur vėl tokiu-pat budu į jų rankas pateko socijaldemokratų knygutės aukoms rinkti. Trečiur, kaip antai, Radviliškio apygardoj, jie įsitaisė lapelius su padirbta socijaldemokratų antspauda aukoms iš žmonių rinkti, ir daug kitokių priemonių vartojo, socijaldemokratų vardu prisidengę. Ir juo labiaus augo reakcija, juo didesnė darėsi betvarkė, juo chuliganai drąsesni tapo. Kuomet gi revoliucijos judėjimas visur susilpnėjo ir prasidėjo baisi reakcija, kuomet valdžia už panaikintą monopolį ar krasą pradėjo dėti ant valsčių kontribucijas (bausmes), socijaldemokratai paliovė jas naikinę, nes pamatė, kad naikindami, ne tik neužkenkia valdžiai, bet, atpenč, valdžia dar pelną iš to sau traukia. Chuliganai, žinoma, to nepaisė: jie ne tik plėšė monopolius ir krasas, bet pradėjo imti pabaudas ir iš pašalinių ypatų, su brauningais rankose pradėjo "rinkti" aukas neva socijaldemokratų naudai, nekartą dargi ir iš neturtėlių.

DUMA IR LIETUVOS REIKALAI.

Atstovui A. Bulotai prisiųsta iš Bartininkų valsčiaus, Vilkav. p., Suv. Gub., tokie reikalavimai: ..

Męs Bartininkų valstiečiai, budami vargingame padėjime ir jauzdami save apsunkintais visokiais mokesčiais, kreipiamės prie atstovų Suvalkų gub., prašydami iškovot Dumoje sekančius mųsų kraštui labai svarbius dalykus:

1) Ivesti visuotiną, slaptą, lygų tiesų balsavimą.

2) Iškovot Lietuvai autonomiją su Seimu Vilniuje, arba Kaune.

3) Jeigu Lietuvai nebutų duota autonomija, o Lenkija gautų savyvaldą, tai kad męs, Suvalkiečiai lietuviai, butume prijungti prie Kauno ir kitų lietuviškų gub.

4) Girias Lietuvos pavest visuomenei, įvedus racionališką girių ukį, nes šiądien mus girias be jokių muitų išveža užrubežin, o męs patįs ir už pinigus negalime gauti.

5) Idant rando ir majoratų žemė butų išdalinta mus krašto bežemiams ir mažažemiams žmonėms.

6) Idant butų įvestas progresyviškas mokestis.

7) Panaikint akčyžes ant visiems reikalingų daiktų.

8) Iškovot pilną amnestiją politiškiems.

9) Ivykdint gyveniman laisvę spaudos, žodžio, susirinkimų ir tikėjimo.

10) Įvest visuotiną mokinimą, o Vilniui lietuviškąjį universitetą.

11) Kad butų skiriami musų kraštui valdininkai, ką moka lietuvišką kalbą.

12) Kad mokesčiai, ką mokami už gyvulius, butų apversti atlyginimui nukentėjsiems ukininkams, pas kuriuos kris gyvuliai.

13) Idant mokestis už triobas (ugneva) butų sumažinta lig 40 kap. nuo šimto rublių.

14) Idant iš pinigų, kuriuos mokam kelių taisymui, butų skiriama tiltams statyt ir pliantams tiest (o ypač kad butų pliantas iš Vilkaviškio miesto per Bartininkus į Kalvariją).

15) Mus valsčių apsunkino atsiųstieji 5 žemsargiai, kuriems turim duot padvadas, jiems pareikalavus ir mokėti pinigus jų užlaikymui; prašom pasirupint palengvint mus nuo tos sunkenybės.

16) Mokestis skiriamos Varšavos ligonbučiui panaikint.

17) Sutrumpint laiką kareiviavimo ir palikt musų kareivius savame krašte.

18) Panaikint pašportų sistemą.

19) Mirties bausmę panaikint.

20) Jeigu nebus įvestas progresyviškas mokestis, tai čyžes priedą "dadėčką" panaikint.

Įsakymas patvirtintas 55 parašais.

A. Boluta.

2 d. balandžio per musų rankas tapo išsiųsta Lietuvos atstovams peticija, prisiųsta mums iš Kupiškio valsčiaus su 88 valstiečių parašais. Ta peticija šiaip surašyta:

Lietuvos zmonių atstovams Kauno ir Suvalkų guberniju.

Męs, kai-kurie Kupiškio valsčiaus (Ukmergės pav.) valstiečiai, kaipo dalis darbo žmonių, kreipiamės prie jųs Lietuvos atstovai, kaipo darbo žmonių užtarėjų, kad jųs Dumoje kovotumėte su biurokratija ir visais darbo žmonių priešais už šiuos brangius mums reikalavimus:

1) Visiems Rusijos gyventojams tikrosios laisvės, t. y. sąžinės, spaudos, žodžio, susirinkimų, sąjungų, streikų ir persikėlimų laisvės, namo ir ypatos nepaliečiamybės;

2) Panaikinimas visokių neparastujų, kaip karės, padidintos apsaugos ir kt. stovių ir apribavimas valdininkų sauvalės, kad joks valdininkas negalėtų peržengti Valstybės Dumos patvirtintų įstatymų;

3) Panaikinimas ant visados mirties bausmės; jokie nepaprastieji teismai neturi buti; teismai turi buti kuoteisingiausi;

4) Amnestijos visiems kovotojams su senaja vyresnybe už naują geresnį valstybės surėdymą ir darbo žmonių buvio pagerinimo;

5) Visoms tautoms lygybės ir —kurios iš jųjų pareikalaus—kuoplačiausios autonomijos;

6) Lietuvai, lietuvių apgyventose ribose, autonomijos su Lietuvos Seimu, renkamu visuotinu, lygiu, tiešiu ir slaptu balsavimu;

7) Pertaisymas dabartinių netikusių rinkimų į Valstybės Dumą ant pamato visuotino, lygio, tiesaus ir slapto balsavimo;

8) Teisingesnio mokesnių paskirstymo, kad beturčiai visai butų nuo mokesnių paliuosuoti, turtuoliams gi kad butų mokesniai padidinti pagal jųjų turto didumo. Visi netiesus mokesniai (akčyžės) ant reikalingiausių darbo žmonėms daiktų: cukraus, gazo, geležies, degtukų ir t. t. butų panaikinti, vietoje gi jų butų uždėti mokesniai ant tų daiktų, kuriais tik turtuoliai naudojasi;

9) Žemės visiems darbo žmonėms, kurie tik patįs panorės ją dirbti;

Lietuvos (Kauno ir Suvalkų gubern.) darbo žmonių atstovai turi visados kovoti už tuos musų reikalavimus visi vienybėje, vienoje kuopoje, kad ir ne prie vienos partijos prigulėdami: męs suprantame, kad tik vienybėje galybė, kad tik susivienyję, gali išgauti savo tiesas.

Męs gi, kurie Jus pasiuntėme, visomis spėkomis stengsimės jus palaikyti.

Jus stokite už mus, męs gi stosime už jus.

Seka 88 parašai.

Nuo Antanavo valsčiaus (Suvalku rėd.) gyventojų lietuvių, esmi gavęs nutarimą kreiptis į atstovus Leoną ir Bulotą, kad palaikytų V. Dumoje jų nurodytus reikalavimus. Nutarimas padarytas 24 d. kovo (6 balandžio). Jame be reikalavimų panaikinti kaikurias akčyžes ir mokestis, tebėra įtalpinti šie, paduotini viešai žiniai:

1) Panaikinti kariškąjį stovį ir ypatingasias apsaugas;

2) Išreikalauti amnestiją politiškiems prasikaltėliams, sulaikyti nubaudimą mirtim ir panaikinti mirties bausmę ant visados;

3) ypatos ir namų nepaliečiamybė, žodžio ir spaudos laisvė;

4) Duodant savyvaldą Lenkijai, priskirti Suvalkų rėdybą prie Kauno, Vilniaus ir Gardino apskričių;

5) Sulaikyt girių išvežimą į užrubežį ir atmesti žydus (pirklius) nuo girinių pirkliavimų;

6) Įvesti prigimtąją kalbą ir raštą į raštines ir teismus;

7) Duoti medegas trioboms pasitaisyt ir malkoms ukininkams;

8) Duoti be mokesties ganyklas prie girios, kuriems galima.

Po nutarimų apie 120 parašų.

P. Leonas, atstovas.

IŠ AMERIKOS.

Apskundė geležinkelio kompaniją.

Kansas City, Mo. Meksiko konsulius apskundė sudui Chicago, Rock Island & Pacific geležinkelio Co., nuo kurios pajieško 150000 dol. Mat 2 d. sausio šių metų susimušė du trukiai minėto geležinkelio kompanijos ir prie to 15 meksikoniškų darbininkų tapo užmuštų.

Protestai prieš prezidento išsitarimus.

New Yorke, Bostone ir kituose miestuose darbininkų organizacijos pereitos subatos dieną kelė demonstracijas, protestavo prieš prezidento Roosevelo, jo laiške išreikštus išsitarimus, kuriame jis pavadino negeistinais ukėsais vakarinių kalnakasių federacijos vadovus Moyerą, Haywoodą ir Pettibone.

Vilkas avies kailyj.

Enfield, Ill. 7 d. gegužio iš čia pabėgo metodistų bažnyčios pamokslininkas T. Neverhart; paliko jis pačią ir vaikus. Jį apskundė mat jaunos merginos už išvedimą iš doros kelio. Išgirdę tą parapijonai, rengėsi net lynčiuoti savo tokį doros mokytoją.

Gaisrai.

Kansas City, Mo. 8 dieną gegužio, trioboj University Building siautė gaisras, kuris pridirbo nuostolių ant 300000 dol. Prie to, kiek susekta, viena ypata likosi užmušta, 6 truksta, su kurioms dar nežinia, kas atsitiko, 15 gi ypatų tapo sunkiai sužeistų.

Vėl žiemą.

10 d. gegužio Wisconsine, Nebraskoj, Kansase siautė sniego darganos; smarkiausia dargana buvo pietiniuose kalnuose Wyomingo. Teip vėlybo sniego nebuvo, turbut, nė Lietuvoj, nors ji ant 15° yra toliau į šiaurius negu šiauriniai Suvienytų Valstijų rubežiai.

Ateiviai.

New York. Europos garlaiviai atgabena vis daugiau ateivių. Ateivių užveizda mano, jog gegužio mėnesyj atkaks ateivių dar daugiau, negu atkako balandžio mėnesyj. Dabar atkanka daugiausiai italijonų, išeivių iš Austrijos ir pietinės Maskolijos (turbut žydų). Balandžio mėnesyj atkako 133000 ateivių, iš jų 452 likosi atgal sugrąžinti. Dabar garlaivių kompanijos, už atvežtą nesveiką ateivį turi mokėti 1000 dol. bausmės, todėl norinčius Amerikon keliauti daktarai geriaus prižiuri jau Europos portuose.

Nelaimės ant geležinkelių

Houda, Cal. Ant Santa Barbara geležinkelio susidaužė trukis. Prie to 35 ypatos likosi užmuštos, sužeistų gi yra apie šimtas.

IŠ DARBO LAUKO.

¶ Brooklyn, N. Y. 6 d. gegužio sustreikavo čia didžiosios cukraus dirbtuvės darbininkai. Jie reikalauja po 20c. už darbo valandą (gaudavo tik 14½—15c.), sutrumpinimo darbo dienos iki 8 valandų ir pripažinimo unijos. Darbdaviai siulo jiems vien 3c. daugiau. Darbininkai to pasiūlymo ne priima, reikalauja ypač pripažinima unijos.

J. Valutkevičia.

¶ New York. Streikuoja čia laivų iškrovėjai, pertai daugelis laivų negalėjo į laiką išplaukti. Streikuoja išviso 10000 laivų iškrovėjų.

¶ San Fracisco, Cal. Streikuoja čia tarnaujanti gatvinių karų kompanijoj.

¶ Waterbury, Con. 1 d. gegužio prasidėjo čia streikas audėjų American Mills Co. Streikuoja 100 audėjų. Mat į du metu audėjams numušė algos 25%; dabar reikalaujama jų pakėlimo.

¶ San Francisco, Cal. Konduktoriai ir motormonai gatvinių karų pakėlė streiką. Streikuoja iš viso 20000 žmonių; jie reikalauja 8 valandų darbo dienos ir po 3 dol. už dienos darbą. Kompanija žada palaikyti karų bėgiojimą su neprigulinčiais į uniją, bet nežinia, ar tas pasiseks.

¶ San Francisco, Cal. Kadangi čia streikuoja tarnaujanti ant gatvinių karų, tai karų kompanija net iš kitų valstijų gabena streiklaužius. Daug tokių surinko Chicagoj, St. Louise, Kansas City ir Minneapolise, bet bevežant, dalis jų pabėgo.

¶ Salt Lake City, Utah. Likosi čia uždarytos įtaisos American Smelting & Refining Co. ir per tai 1000 darbininkų atsirado be darbo. Įtaisos tos likosi uždarytos todėl, kad sustreikavo rudos nešiotojai.

¶ Birmingham, Ala. Darbai čianykščiose geležies ir plieno dirbtuvėse šiuom tarpu eina vidutiniškai.

¶ New York. Pasibaigė streikai iškrovėjų pakrančių laivų, streikai vienok iškrovėjų oceaniškų laivų traukiasi toliau ir nėra vilties, kad jie greitai pasibaigtų.

LIETUVIAI AMERIKOJ.

Iš Centralia, Ill.

30 d. balandžio pasimirė čia musų brolis Antanas Rindokas. Palaidotas 1 d. gegužio katalikiškame Kalvarijos kapinyne. Vėlionis paėjo iš Kauno gub., Raseinių pavieto, Kvedainių parapijos, Govainių sodžiaus. Turėjo 64 metus, Amerikoj išgyveno 16 metų. Norinti daugiau apie velionį dasižinoti, lai kreipiasi antrašu: Andrius Paleikis, 1102 Semetery ave, Centralia, Ill.

A. P.

Iš Beckemeyer, Ill.

Čianykščiose kasyklose darbai eina labai gerai ir uždarbiai ne blogi: išdirbę visas dienas, padaro po 50 dol. į pusę mėnesio.

Lietuvių yra čia 8 pavieni, iš jų 6 moka skaityti. Laikraščių ateina: „Lietuva", „Saulė", „Vienybė", „Kova", „Viltis" ir „Ukininkas" iš Lietuvos. Yra viena sulenkėjusi šeimyna, ta, žinoma, lietuviškų laikraščių ne skaito, velija kasdieninius lenkiškus.

Pirmą dieną gegužio turėjome gražų pasilinksminimą, apvaikščiojome darbininkų šventę. Buvo 3 kalbėtojai, kurie gražiai aiškino darbininkų reikalus ir jų blogą dabartinį padėjimą. Kalbino darbininkus glaustiesi prie socijalistų partijos. Vakare buvo balius. Apvaikščiojo šventę socijalistai, o jiems priešingiejie nuėjo dirbt, bet tokių ne daug čia yra, tai ir jiems darbo nebuvo, pasedėję po žeme, sugrįžo. Norėjo mat vien bosams pasirodyti, kad jie ne socijalistai.

Tą pačią dieną du vežėjai su plytgaliu primušė savo prižiurėtoją, kurį reikėjo greitai gabenti ligonbutin. Nežinia, ar išliks. Vieną užpuoliką suėmė, kito negal rast.

J. Visniauckas.

Iš Johnston City, Ill.

1 d. gegužio buvo parengtas pirmas šiame miestelyj susirinkimas su prakalboms. Susirinkimą atidarė pirmsėdis 103 kuopos S. L. A., M. Niderstrosa. A. Bajoras trumpoje kalboje aiškino, kas tai yra S. L. A., kokius labdaringus darbus veikia. Ragino prigulėt prie S. L. A. E. Markevičienė dekliamavo eiles: „Ten kur anglių kalnai styri. K. Airėšiunas iš V. Frankfort, Ill., kalbėjo apie revoliuciją Rusijoj ir Lietuvoj; apie socijalizmą, kad jis nėra teip baisus, kaip apie jį neišmanėliai kalba, kad socijalizmas netraukia nuo tikėjimo ir ne verčia išsižadėti Dievo. Ragino šelpti kovojančius už laisvę. Ona Bajorienė dekliamavo eiles: „Dirbk ir melskis". V. Miežaitis kalbėjo apie šventę pirmo gegužio; toliau kaip išnaudoja darbininkus kapitalistai ir už ką, dienoje rinkimų, turim atiduoti savo balsus.

Žmonių susirinko diktokas burelis abiejų lyčių. Susirinkę užsilaikė ramiai. Kalbos ir dekliamacijos žmonėms patiko. Pirmsėdžiui užmanius dėti aukas, susirinkę pritarė ir sudėjo $11.25, juos paskyrė: $5.00 kankintiniams, o $6.25 L. S. D. P. Pinigus nusiuntėme „Kovos" redakcijon.

Iz. Saročka.

Iš Herrin, Ill.

Darbai čianykščiose anglių kasyklose pradėjo eiti geriau: kaip kokios kasyklos dirba kasdieną, kitos 4—5 dienų sanvaitėj. Iš kitur pribuvusiam darbininkui darbas ne sunku gauti.

Skaitlius lietuvių pradėjo didintiesi, tik gaila, kad jų supratimas ir apšvietimas ne pasikėlė, kiek reikia: apšviestesniuosius dar vis pravardžiuoja visokiais kunigų pramanytais vardais; ypač tą daro musų moterelės, papratusios spangai klausyti kunigo, nors jis ir nedoriausius skleistų pamokinimus.

Čianykštė S. L. A. kuopa gyvuoja čia jau nuo keturių metų, bet prie jos priguli mažas lietuvių skaitlius, dau gumas mat Susiv. laiko bedievišku. Yra čia Lietuvių Neprigulmingas Kliubas, jis gyvuoja jau septintas mėnesis, bet skaitlius jo sanarių ne didžiausias, vos 47 ir išto mažo skailiaus keli jau atsisakė. Mat jiems ir Kliubas pasirodė bedievišku, nes konstitucijoj pasakyta, jog gali prigulėti visi lietuviai be skirtumo tikėjimo; jie norėtų po senovės jungą ant sprando nešioti.

1 d. balandžio Neprigulmingas Ukėsų Kliubas turėjo balių, ant kurio susirinko diktas lietuvių burelis. Visi gražiai linksminosi. Grynno pelno Kliubas turėjo $69.50.

21 d. balandžio Kliubas turėjo susirinkimą. Jurgis Mizeris užsiminė apie reikalą aukų sušelpimui kovojančių už musų tėvynės laisvę, užmanė paskirti kiek nors tam reikalui iš pelno nuo baliaus. Nutarta paskirti 5 dol. palaikymui revoliucijos L. S. D. P. ir 5 dol. Lietuviškam prieglaudos namui.

Pinigus, 10 dol., siunčiame „Lietuvos" redakcijon. Nors tai maža auka, bet laikui bėgant, tikimės daugiau surinkti.

Jurgis Mizeris.

Iš Montreal, Canada.

27 d. balandžio atsibuvo balius S. L. A. 148 kp., ant kurio pribuvo didelis buris lietuvių. Pirmiausiai užgrajijo maršą; paskui lošė veikalą „Lėkė kaip sakalas, nutupė kaip vabalas". Po tam buvo spiritiški ir magiški parodymai, kas susirinkusiems labai patiko, buvo girdėt dėlnų plojimai, kad net salė drebėjo, ir vietinis klebonas, krutinę suėmęs, kvatojo. Paskui prasidėjo šokiai ir traukėsi iki ryto, be vaidų. Mes geistume, kad tapkiai butų toki linksmi vakarėliai rengiami.

Dabar rengiamas antras balius su dar didesniais pasilinksminimais, ant kurio pribuvę nesigailės.

V. Opanavičia.

Lietuviškas kunigaikštis A. A. Jocis.

Kaip jau ne kartą buvo rašyta, garsusis „Lietuviškas kunigaikštis" A. A. Jocis, gavęs tą vardą už išviliojimą pinigų nuo beturčių, betgi sykį papuolė klėtkon. Sukinėjosi jisai gana ilgą laiką po lietuviškas apygardas, viliodamas pinigus, uždėdamas milijonines kompanijas be pinigų ir besislapstydamas nuo valstijos tiesų. Vienok patarlė sako, kad ir ilgas kamuolys savo galą turi. Ir su Jociu tas atsitiko šiokiu budu.

Keletas metų atgal, Jocis, bastydamasi Chicagoj, prisilaikė pas aptiekorių J. Leščynską, 3315 So. Morgan st. Tuomet išmainė jis ant J. Leščynskio vardo padarytus be jokios vertės čekius, arti $2.000 money orderių kompanijos United States Express. Padaręs tą, dumė iš Chicagos, palikdamas pėdsakį, buk važiuojąs Philadelphijon, kur buvo papildęs teipgi visą eilę priešingų tiesoms niekšystų.

Budamas Chicagoje, ištraukė teipgi geroką sumą pinigų nuo Leono Šumkovskio ir kelių lenkų. Už kelių mėnesių pasisekė L. Š. surasti Jocį, pirmiau New Yorke, o vėliau Brooklyne pasislėpusį po vardu Aleksijo Menčikovo. A. Jocis, arba A. Menčivov, buvo uždėjęs kompaniją su kapitalu $2.000.000, žinoma ant ledo. Išdirbęs reikalingus raštus areštavimui ir parvežimui Chicagon, išvažiavo L. Šumkovskis gruodžio mėn. p. m. į Brooklyną ir pagavo „kunigaikštį" prie karšto darbo. Mat jisai buvo tuotarpu suradęs teipgi pagarsėjusį kunigą Šlamą, (B. Vytautą) ir abu buvo uždėję lietuviškai-leukišką banką ir traukė iš darbininkų sutaupintus centus. Kada A. Jocį suareštavo, jo pusininkas išdumė iš Brooklyno ir pradingo kokį laiką, bet kaip dabar girdėti, laikosi jisai Kanadoj, mieste Montreal, vėl kaipo lietuviškas kunigas. Kunigėlis išdumė, o „kunigaikščiui" prisieina dabar ant savęs visas kaltes pasiimti. Laimė žmonių, kad kunigaikštis ir kunigas neilgai turėjo tą banką, todėl nespėjo daug pinigų iš vargšų žmonių ištraukti.

Iki provai, kuri atsibuvo 3 d. gegužio, A. Jocis tupėjo Chicagos kalėjime. Mat teisėjas buvo nusprendęs, kad turi užsistatyti $7.000 kaucijos. Nors Jocis ir šaukėsi prie visų čionaitinių kunigų, vienok tas nieko negelbėjo—nesusimylėjo nieks ant jo. Provą vedė valstija su J. Leščynsku kaipo liudininku. Apskųstas Jocis buvo už viliojimą pinigų neteisingu budu. Asistentas valstijos prokuratoriaus Northup, su pagelba advokato George F. Barrett, 847 W. 22 gatvės, vedė provą teip mikliai, kad tuojaus teisėjas, kaip ir prisaikintiejie persitikrino, jog apskųstasis yra kaltas, klimpo ant kiekvieno žodžio. Po valandos laiko pripažino prisaikintiejie A. Jocį kaltu ir teisėjas Olson nusprendė jam bausmę: 8 mėnesius kalėjimo prie sunkių darbų ir užmokėjimo ar atsėdė

$200 bausmės ir teismo kaštus. (Tai jau antra Jocio bausmė: pirmiau jau jis, sudo nuspręstas, sedėjo kalėjime Delawarėj. Rd.).

Šita bausmė yra jam uždėta už suklastavimą vieno čekio ant $331, bet jojo laukia dar kitos provos, nuo kurių, žinoma, teipgi dar šiek tiek gaus.

Paskutiniuose žodžiuose savo nusprendimo, teisėjas Olson teip išsitarė į buvusįjį „kunigaikštį": „Atėjai čionai su manymu teisėjams akis apmonyti, užversdamas savo popieroms visą kambarį (mat A. J. prikrovė teisme begalo daug visokių bevertės popierių, manydamas, kad tuomi galės išsisukti nuo bausmės), bet nusprendimas yra tokis, kokis turi buti. Esi jaunas ir gana apšvietas, ir gali teisingu budu užsidirbti sau gerą pragyvenimą; o jeigu ir negalėsi teip gyventi kaip iki šiol, tai visgi neapgaudinėk savo žmonių, o mėgink ką kitą".

Taigi, per metus ar daugiau galima nelaukti užgimimo naujų milijoninių lietuviškų kompanijų ant mėnulio, kadangi jų tvertojas uždarytas kalėjime. Vienok ar išėjęs nepradės tverti kompanijas ir žmonės prigaudinėti, tai sunku įspėti.

J. Bruževičia.

REIKALAI

Susivienyjimo Lietuviu Amerikoje.

Rašydamas trumpą straipsnelį į „Lietuvą" Apie studentus urėduose, visai kitaip maniau negu 18 Nr. „Lietuvos" pasirodęs atsišaukimas Balevičiaus.

Balevičia pasijuto mano straipsnių ypatiškai užgautu, o aš jo visai nepažystu ir nežinau, kas jis yra.

Sukarščiavęs, matyti studentas gal koksai, rašė ir prirasė apie Astromsko bepamatinį kritikavimą užmanymo, kad studentai butų urėduose Susivienyjimo.

Neturiu nieko su studentais, bet ką rašiau žiniai visų, tą medegą sėmiau iš tikrų faktų.

Seimuose jau du kartu buvo rinktas studentas sekretoriumi. Pirmu kartu tapo nubalsuotas, bet vaikinas, pamislijęs, kad jam sekretoriavimas prie lekcijų darbo nebus lengvas, pats atsisakė. Kitame seime vėl buvo rinktas sekretoriumi studentas; jau nubalsavus, atmesta balsavimai, kad nebuvo ukėsu šios šalies.

Taigi raštą ne iš rankovės traukiau, prieš studentus rašiau, bet motyvus semdamas iš faktų.

Užmanytojas studentus rinkti sekretoriais aprokavo, kad teip gal buti gana gerai biedniems studentams; aš gi rodau kėblumus dalykų. Ir vienas ir kitas raštas nėra jau įkunytas, vieno ir kito raštai negeliuoja nieko iki seimo: seimas juk tiktai visokius reikalus organizacijos abdirbdams, užmanymus prima, arba atmeta.

Ponas Balevičia bereikalo tiek daug rašė ir prirašė, užtektų ir trumpai mislį savo paduot, be rašymo vis aplink ir aplink, net su šauksmu „Hum, bum!.... Gerai kad redakcija talpina tokias ilgas litanijas (o ar organas gali atmesti? Red.).

Dabar vėl iš studentų išėjo užmanymas, organą leidžiant, visą spaustuvę nukraustyti į Valparaisą, kur mokinasi ketetas (kelios dešimtys. Rd.) musų lietuviškų studentų.

Ten, sako, vieni galėsią redaguoti organą, kiti kaipo geriai literas statyti, treti ant mašinų spausti, ir viskas busią gerai.

Taigi užmanymas jau paduotas, ir, anot Balevičiaus, tiktai reikia tą dalyką pradėti dirbt, nežiurint ar pasekmingas gali buti ar ne. Teorija reikalauja praktikos. Užmanymas įvyksta tiktai išnagrinėjus viską plačiau, kas išeiti gali ant naudos. Tankei atsitinka, kad, rodos, gerai dalykas apmastytas, naudos neatneša, bet blėdį.

Ant studentiškų Balevičiaus, arba keno nors kito išvadžiojimų, ne visada visuomenė gali remtis, nes jaunas protas tankei pasirodo per traškus.

Jeigu daugelis teip karštai ir plačiai griebtusi išvadžiojimus rašinėti kaip p. Balevičia, tai organe pasirodytų ginčų jomarkas (o ar dabar to nėra? Rd.), o Susivienyjimas susilauktų Milukiškų sonovės mastuotų verpalų.

Susivienyjimas L. A. jau perleido nemažai užmanymų, dabartiniai studentai tuomet gal dar pieskeles žarstė; o ar viskas įvyko su geromis pasekmėmis? Toli ne!

Emigrantų namo statymas, vardo kunigo Burbos stipendijos fondas, Centralinis Susivienyjimo knygynas, Susivienyjimo organas ir kiti užmanymai mažesni, visi šiądien likę tiktai ant popieros, o kur jie yra?

Namas ir fondas negavo įvykti, organas ir knygynas, per rupestį kun. Žilinsko ir kitų, likosi įvykdintas, bet ir invykdinti turėjo sudilt vien per ginčų jomarkavimus ir neapsirokavimus.

Ar studentų urėdus, ar tai kraustymą da negimusio organo į Valparaisą, prisieina visuomenei ir seimams gerai apsvarstyti, kad kartais neįkišt į žarijas nagus. Nusvilus, juk skauda, jeigu nusvyla, reik gydymo.

T. Astromskas.

Skaitydamas organą S. L. A., nematau brolių susivienyjimo, matyti vien amerikoniški biznieriai. Biznis, biznis ir dar biznis: savę girk, šauk, rėkauk, kaip galvą permušęs, o kitą peik, purvink, o apturėsi pirmą vietą visur. Ant popieros rodyk savo nuopelnus, o toliau kas bus, mums nerupi, nors ant to dirvono niekada žolė neželtų. Tokia agitacija varosi smarkiausiai prieš 22 seimą S. L. A. Vieta sekretoriaus rodos daugeliui kvepia, o ne vienas Rungas, pasibudęs rytmetyj, pažiurėjęs į laikrodėlį, jog dar anksti kelti, gal ir šalčio bijos, mąsto, kad aš gaučiau sekretorystę, tik nereikėtų kelti teip anksti ir šaltį kentėti! Pradeda galvą kasinėti ir mislyti visokius tematus. Pirmiausiai puola galvon savę pagirti, o kitą supurvinti. Pašokęs iš lovos, griebia plunksną, sustato programą, savę pagiria, tą patvirtina, pasirašo savo pravardę Rungas ir ura! į organą S. L. A.! Dabar broliai skaitykim apie vaito žiuponą, suplyšusius marškinius, pasmirdusias kelnes ir purvinas rankas. Tikrai tai reikalingi dalykai prieš 22 seimą S. L. A. Čia yra Rungas su Bagočiumi. Toliau kuopos begėdiškus darbus nuveikė: išrinko girtuoklius delegatais, už degtinės stiklą išbraukia dievobaimingus sanarius iš S. L. A. Bagočiau dabokis; Rungas su didesne mašina važiuoja 22 seiman. Delegatai negerkit, nors ten gėrimo bus be mieros. Man rodosi, vietoj angščiau paminėtų besibiaurojimų vienas kito, reikėtų paraginti visas kuopas S. L. A. išrinkti delegatais apšviestus ir protingus vyrus, aiškiai suprantančius reikalus S. L. A., kurie atsakančiai galėtų apsvarstyti įnešimus kuopų, vis tiek ar jie biedni ar bagoti, ar biznieriai, ar darbininkai. Visi lygus, ir visi kartu dirbdami, didelius darbus nuveiktų. Moteriškės gal supyktų ant manęs, jeigu patarčiau anų nerinkti delegatais. Patėmijau 21 seime S. L. A., kad anos greitai pavargsta. Delegatai sugryžę, joms papasakos ką nusprendė ir kaip perėjo seimas. Butų reikalingu, kad kuopos, siųsdamos delegatus, suteiktų atsakantį užmokesnį, kad nereikėtų delegatams landyti po negrų kambarėlius ir sotintis saliunų pietumis. Tankiai mat atsitinka klaidos: dėl mažo mokesnio, iš geresniųjų niekas ne nori važiuoti ir per tai įsispaudžia į delegatus ypatos su aprubežiuotu supratimu apie S. L. A. reikalus, o toki nedaug nuveikia. Tas priguli labiausiai nuo pirmsėdžio ir sekretoriaus kuopų.

Draugas.

XXII seimas Susivienyjimo Lietuvių Amerikos, kaip jau buvo apskelbta Centr. Kom. Atskaito N. 20, bus Clevelande. Šiuomi mes, rengėjai seimo, pranešame S. L. A. sanariams ir visuomenei, kad seimui svetainė yra Acme Hall, po nr. 2416 East 9th St. nusamdyta šioms dienoms: 26, 27, 38, 29 ir 30 gegužio. Viešbutis delegatams apsistoti yra Hungarian Inn Hotel, kertė Ontario st. & Prospect ave. S. E. Atvažiavę ant bent kokios stacijos delegatai, klauskite Ontario str.; kiekvienas karas atvež įki Ontario gatvės, kur yra viešbutis. Nuo ten nepertoli minėta seimo svetainė.

Geistina, kad delegatai pributų į Clevelandą nedėlioj, 26 d. gegužio, prieš pietus, nes po pietų tą dieną, apie trečią val. turime iškilmingą apvaikščiojimą.

Vietiniai lietuviai bei S. L. A. kuopa maršuos nuo kampo St. Clair ave. ir N. Perry st., į minėtą salę, kur bus prakalbos, dainos, dekliamacijos, teipgi ir lietuviška muzika iš Wilmerding, Pa. vardu S. L. benas. Todėl užprašom visus aplinkinius lietuvius pribut ant apvaikščiojimo virš minėtoj dienoj.

Teipgi pranešam, kas bus veikiama vakarais: 27 d. vakare — koncertas, 28 d. — balius S. L. A., 30 d. — perstatymas „Paskutinės bangos".

Klausiant kokių artesnių informacijų, kreipkitės ant žemiaus pasirašiusio adreso. O siunčiant linkėjimus ar telegramus, adresuokite ant virš minėtos salės.

John P. Gritė,
511 Jefferson av. S. U.
Cleveland, Ohio.

Besiartinat seimui.

Vos keletas dienų lieka iki XXII seimui, kurs prasidės 27 d. gegužio Clevelande, O. Laikau už pareigą bent porą žodžių paskutiniu kartu oficijališkai apskelbti reikaluose Susiv. organizacijos. Pereitas 21 seimas paliko ant valios Centr. Kom. suradimą budo aukų rinkimo priglaudos Namui, bet kiek tame C. Kom. darbavosi, tai visi mato, nėra ką čia ir aiškinti: aukų prieglaudos namui su kolionija yra vos poras tukstančių dol. Aš maniau parengti laiškus su pakvietimais prisidėti su aukomis musų vertėlgas-biznierius, ir Nr. 19 Atskaitos C. K. meldžiau kuopų viršininkų prisiųsti savo apigardos biznierių lietuvių adresus, bet ant to vos nto poros kuopų gavau atsakymą, su keliais adresais teip, kad neapsimokėjo spaudinti tokius laiškus (mat kuopų viršininkai nepaiso ko nuo jų reikalauji, ne mano prisilaikyti formų, svarbiausiu reikalu randa vien kitą pabarti).

Aš meldžiu vardu S. L. A. musų lietuvių vertėlgų, kurių, rodosi, jau nemažai yra, kurie daro kelintas gerą biznį iš brolių lietuvių, toki bent dabar pasirodykite su savo auka rengiamam tautiškam prieglaudos namui su kolionija. Daug išvadžiojimų nedarysiu. Suprasite, arba suprantate svarbumą minėto namo. Meldžiami, prisiųskite savo auką XXII seimui, bus jums geriausias apgarsinimas, o nenorinti suprasti ir nepasirodę, jei liks kurčiais, galite turėti nesmagumą po laikui.

Siunčiant XXII seimui aukas, linkėjimus, įnešimus nuo kuopų, kurios delegatų nesiųs, adresas seimo S. L. A. toks:

XXII Convention of the Lithuanian Alliance of Ameca, Acme Hall, 2416 E. 9th st., Cleveland, Ohio.

Kviečiami visi tautiečiai, atjaučianti ir pritarianti užmanymui įsteigimo Prieglaudos Namo, prisiųskite bent našlės pinigėlį, nes tuščiais žodžiais mes ir per 100 metų namo neturėsime; reikia pinigų.

Susiv. L. A. Centr. sekret.
M. J. Danijonaitis.

Iš Wanamie, Pa.

Musų 24 S. L. A. kuopa, geisdama labo organizacijai, 22 seimui paduoda sekančius įnešimus:

1) Posmertinę pakelti iki 300 dol. 2) Posmertinė kad butų renkama iš sanarių. Visi gerai žinome, kad daugumas sanarių dabar rašosi į S. L. A. tik dėl posmertinės. Rinkimas posmertinių nuo sanarių, po tiek kiek reikia, kol susirinks 300 dol., pastatys musų organizaciją ant tvirtesnių pamatų. 3) Jeigu išmokėjimas posmertinių bus paremtas ant sanarių sudedamų mokesčių, musų kuopa pritaria, kad iš iždo butų paskirta kolionijai 10000 dol. Tąsyk musų sudėtus pinigus nereiktų nešti suvartojimui ir naudai svetimtaučių, pas kuriuos, kaip kartais atsitinka, visai prapuola. 4) Kad Susivienyjimas įsteigtų savo organą. Organo kainą delegatai seime galėtų paskirti.

Petras Sarpalius.

Ar reikalingas Susiv. savas orgas?

Kaip iš tilpusių korespondencijų matyti, didesnė pusė Susiv. sąnarių stoja už įsteigimą savo organo. Kokią naudą iš įsteigimo organo Susiv. turėtų, tai apie tai svarsto jie visaip. Organas Susiv. reikalingas, ir galbut bus pats Susiv. priverstas įsteigti savo organą, jeigu tokios tuščios polemikos eis ir toliau tarpe sąnarių — laikraščiai atsisakys buti, arba, geriau sakant, užleisti savo skiltis tuščioms Susiv. sąnarių polemikoms. Taigi, Susiv. prisieis išleisti savo organą polemikų talpinimui. Kad tokios polemikos neatneša gerų vaisių nė vienai nė antrai pusei, tai to, polemikas varantiejie, nemato ir nesupranta; jie nesupranta, kokią organizacijai ir visuomenei daro skriaudą savo tuščioms polemikoms.

Bet tiek to su polemikomis. Pažiurėkime, ar ir ištiesų neatnešty savas organas Susiv. naudos! Susiv. turi dabar 7000 sąnarių. Bet kokia dalis tų sąnarių skaito apie Susiv. reikalus? Abelnai imant, atrasime, kad dabar skaito organą nedaugiau kaip ¼ visų Susiv. sąnarių. Milžiniška suma! Kiti ¾ pasikakina Atskaitomis, kuriose, apart skaitlinių ir pravardžių, nieko nėra. O žinoma, tos skaitlinės parodo jam tik tiek, kad jeigu neužsimokės į laiką 50c. bertainines mokesties, bus iš Susiv. išmestas ir, jeigu norės vėl prigulėti, turės užsimokėti ne 50c., bet nepakaks nė $2.00. Taigi, Atskaitos yra jam kaipi kuolu, su kuriuom gauna sprandan, kad užsimokėtų mokestį. Apie tikrus Susiv. reikalus toki žmonės nieko nežino ir užtat nėra ko, stebėtis, jeigu viską turi vesti teip vadinami vadovai. Teipgi negalima užginčyti, kad didelė dalis Susiv. sąnarių nemoka nė skaityti nė rašyti. O šita ryšis sąnarių ir yra kliučia, kodėl nesteigia Susiv. savo organo. Mat kaip-kurie vadovai remiasi ant to, kad tiejie sąnariai neskaitys ir nenorės mokėti už organą, jiems mat nereikalingas organas. Vienok ar to galima klausyti, tai kitas klausymas. Tikriausia pridermė Susiv. butų, nemokančius skaityti sąnarius pamokyti, juos apšviesti. Kadangi Susiv. nesistengia savo sąnarius ant tiek apšviesti, kiek pats išgali, todėl ir verčas kritikos. Nors jo vadovai ir pyksta už kritikavimą, vienok šita yda yra akin duriantis faktas ir jo užginčyti negalima.

Kada Susiv. turės savo organą ir visi sąnariai jį gaus (be skirtumo, ar moka ar nemoka skaityti), tada apie Susiv. reikalus didesnė pusė sąnarių žinos ir, gal, geriau reikalus apsvarstys. Beto, gavęs sąnarys kassanvaitė organą, noroms-nenoroms, nors netyčia, pažiurės į jį ir jeigu dar nemoka skaityti, tai tyčia, beziurėdamas, galės išmokti. Bet, duokime sau, jeigu tas sąnarys ir nežiurėtų į organą, tai visgi rasis jo namuose kokis kitas (o lietuvių namai pilni pašalinių ypatų!), kuris paskaitys laikraštį ir iš to turės šiokią-tokią naudą. Tokiu budu, manau, kad turėdamas Susivien. organą, galėtų sąnarių skaitlių padvigubinti labai trumpame laike.

Žinome visi gana gerai, kad mums reikalinga apšvieta. Su apšvieta žmonės žengia pirmyn, prie gerovės, be apšvietos puola, nyksta. Juo bus tauta geriau apsišvietus, juo geriau eis jos reikalai, juo ji galingesnė. Užtai tegul duoda Susiv. savo sąnariams daugiau apšvietos. Apšvieta reikalinga visiems gyviems, visiems žmonėms, bet posmertinės ne visiems reikalingos. Daugiau šviesos, daugiau darbo, o ne tuščių polemikų!

Organo, tuom tarpu, užtektų Susiv. sanvaitinio, formato europinių sanvaitinių laikraščių. Tiesa, Senas Krivaitis, pamenu, išsireiškė, kad jeigu steigti organą, tai steigti bent dienraštį. Taigi, išsyk reiktų užšokti ant kalno, ypač tokiose sanlygose kaip dabar. Dienraščio negalima teip greit įsteigti. Jo įsteigimas ir užlaikymas kaštuoja daug pinigų ir beto lietuviai nelabai mėgsta skaityti; iš kur imti bendradarbius, kurių čionai ir teip labai mažai? Taigi, užteks išpradžių sanvaitinio, o už kelių metų, kada viskas gerai seksis, galės Susiv. išleisti ir dienraštį.

Spaustuvė turėtų buti kokiame nors didesniame miešte, kur gyvena daug lietuvių. Reikia spaustuvę rengti ten, kur butų galima gauti ir pašalinių darbų, nes iš tų visgi šiokis-tokis pelnas atlieka, žinoma, vedant spaustuvę sistematiškai. Kaštai organo butų maždaug toki, kokius padavė p. Damijonaitis; gal but, tiek daug neatliktų pelno, bet daug daugiau ir neparsieitų. Tas, žinoma, priguli teipgi nuo vietos ir nuo darbininkų, ypatingai nuo redaktoriaus, kuris spaustuvės tvarka rupįsis.

Jeigu Susiv. nori pradėti šiek-tiek geriau savo sąnarius apšviesti, jeigu nori suteikti jiems ir protišką naudą, tai organas butinai reikalingas. Bet jeigu nori teip toliau gyvuoti, pasikakinti tuom, kad iš sąnarių gauti $2.25 ant metų, tai organas nereikalingas. Bet kad tokiu budu kaip ikšiol vedamas Susiv. neilgai gyvuos, na, tai ne musų kaltė. Kas stovi ant vietos, tas eina atgal.

J. Ilgaudas.

Dar prieš XXII seimą.

Seimas jau arti; praėjo daug seimų, praeis ir XXII. Koki seimai pirmiaus buvo, visi žinome, koks bus XXII seimas, tai dar klausymas, bet tuli žinovai sako, neabejoją, kad ir seimas Clevelande bus toks pat, eisiąs savo pirmtakunų vėžėms. Ištikrųjų, neabejotina, kad šį metą dar galės pasisekti musų politikams. Tą aiškiai parodo jų nuomonės skelbiamos organe, kad jie mano laikytis senos, sugedusios metodos, savos politikos. Bet teip manydami, musų politikai susidurė su kritišku klausymu: ko jie mano važiuoti į Clevelandą, Ohio? Ar kaip Puriškievičiai — palaikyti senąją despotizmo tvarką, ar kaipo tarnai, pildytojai noro ir valios siuntusių juos sąnarių, sutvarkyti sumanymus siuntėjų, suvesti reikalus į kruvą? Juk Susivienyjimas Lietuvių Amerikoj, tai draugija turinti savistovią, nepriguimingą tvarką. Tos musų respublikos rupestis — tai prigimta musų kalba, kuri vienyja mus iškrikusius po plačią Suvienytų Valstijų šalį broliška tautiškai-darbininkiška vienybe, savitarpine pagelba, kad reikale galėtume paduoti brolišką ranką vienas kitam. Kiekvienos organizacijos besiplėtojimas, augimas priguli nuo sąnarių darbštumo: juo geriau sąnariai supranta organizacijos tikslą ir jos reikalus ir tais reikalais rupinas visi, juo geriau organizacija plėtojas, kįla ant augštesnio laipsnio. Todėl sąnarių pareiga Susivienyjimą Lietuvių Amerikoje pastatyti ant geresnių pamatų, įvesti jame geresnę ir teisingesnę tvarką, paremtą ant visuotino balsavimo, kad S. L. A. Centrališki vadovai (viršininkai), visus užmanymus: įsteigimą organo ir kitus organizacijos reikalus paduotų balsavimui visų sąnarių slaptu balsavimu. Tokia tvarka S. L. A. seniai reikalinga ir ji turės įvykti. Tokia tvarka daug prisidėtų prie pakėlimo musų S. L. A., duotų jam savistovybę, progą kiekvienam sąnariui darbuotis labui Susivienyjimo, visi sąnariai priversti butų dirbti, mislyti ir rupintis visais reikalais savo organizacijos. Neabejoju, kad kuopų sąnariai per savo pasiuntinius pareikalaus XXII seime viršminėtos tvarkos įvedimo. Geresnę tvarką įvedus, galutinai sumažėtų seimų lėšos, o, gal, ir seimų tankumas, dėl kurių didžiausia nauda geležinkelių kompanijoms. Dabar kuopos kuone priverstos siųsti po kelis pasiuntinius vien palaikymui savo įnešimų, ar politikų besivarinėjimams. Prie visuotino balsavimo (referendum) pakaktų vieno pasiuntinio sutvarkymui įnešimų. Seimo sutvarkytus kuopų įnešimus centrališkas sekretorius perduotų visai organizacijai apkalbėti į pažymėtą laiką. Kuopos, apsvarščiusios dalykus iš visų pusių, paduotų savo nuomonę per organą. Perėjus laikui, sekretorius matys, ko diduma sąnarių reikalavo. Sekretorius, sutvarkęs gerai viską, perduos perbalsavimui, užtvirtinimui. Mano nuomone: įvedę tokią tvarką S. L. A., pastumėtume jį pirmyn, prašalintume visus rėksnius, be vertės polemikas ir tt. Niekas nebandytų priešintis didumos sąnarių nuomonei. Išnyktų buržuai, ponai ir poneliai, dingtų jų poniška nuomonė su politikavimo vadelėmis. Butų geri ir seimai ir patentuoti delegatai: užsikirstų kelias pranašams, kad delegatai nesutiks su tuom arba sutiks. Butų visi geri, visi lygųs: ir ofisuose sėdinti, mėšlų vežėjai, siuvėjai, žuvininkai, mėsininkai, kurpiai, dailidės, terp visko ir karčiamninkai, mechanikai, laikraščių leidėjai, redaktoriai, profesoriai, daktarai, advokatai, chemikai, kontraktoriai, mašinistai, agentai ir visi kiti; visi butų lygųs. Tai tau darbininke išmintis ir sumanymas, jei nori, kad visi butų lygųs. Tik paklausykite, ką tie rėksniai išsimislys! O kur dėsit daugiau prasilavinusius vyrus, kurie, budami atomais celėse, dirbo Susivienyjimui. Ir tai dar tu man nesuprask. Nenuoramos! Visi juk lygųs sulyg konstitucijos.

Senas Krivaitis.

Prieš XXII seimą.

Prieš XXII seimą Sus. L. A. laikraščiuose atrandame visokius patarimus. Taigi, prisiklausant kalbų apie reikalus tautos ir S. L. A., atėjo ant minties parašyti patarimą, kad kuopos, prieš išleidimą delegatų XXII seiman, apsvarstytų nuodugniai rinkimą centrališkų viršininkų Sus. L. A. Ar nebutų geriau, kad seimas nutartų rinkimą viršininkų sistemu australiškų balsavimų, kad visi sąnariai S. L. A. galėtų rinkti viršininkus, ne seimas. XXI seimas išriuko centrališkų pirmsėdžiu Birštoną 23 balsais iš 7000 sąnarių S. L. A., o jo per ištisus metus nebuvo niekur matyt besidarbuojant labui S. L. A., tiktai organe ir Atskaitoje matyt adresas pono Birštono. Lazauckas, sąnarys Komisijos nurodinėjo vietas kolionijai. Vietos gal but geros, bet ar nebutų geriau, kad tokia kolionija butų arti New Yorko, arba nors ne toliau kaip 25 mylios nuo jo, kad galima butų priglausti ir nelaimingus emigrantus lietuvius? Tankiai mat atsitinka, kad dėl menkos priekabės sugrąžina ateivį atgal, iš kur atvažiavęs, arba vargina po kelias dienas Castlegarnėje, kaip ką turi gelbėti kitataučiai, kaip matėme laikraščiuose aprašyta; bet tokių atsitikimų netruksta ir daugiau, tiktai žinių truksta, nes neprisiunčia laikraščiams.

F. Miskevičia.

Iš So. Boston, Mass.

Bežiurint į S. L. A. litanijas, užėjo ir man noras savo

nuomonę išreikšti, ypatingai kaslink organo. Eidamas per lietuvių gyvenimus, daug kartų patyriau tą, ką ir pats netikėjau, k. a., kad „Taradaika-Saulė" daug gero lietuvystei padarė, arba kad Amerikoj reikia kasdieninio liet. laikraščio. Kad teip yra, galiu darodyti faktiškai. Vaikščiodamas terp lietuvių, kasdien turėdamas su jais reikalus, visada raginu užsirašyti kokį lietuvišką laikraštį, k. a. „Lietuvą", „Vienybę", „Kovą", „Keleivį" ir tt., bet tankiai gaunu reikalavimą ir „Taradaikos" (Saulės); pats nenorėdamas užsiimti, suteikdavau antrašą, kad užsirašytų, ką, žinoma, kiti ir padarydavo. Beskaitydamas Taradaiką su Baltruviene, žmogus pripranta skaityti, bet vienas ir tas pats nusibosta, paskui griebiasi jau ir kitoniškų, ant galo tuos kitus pamyli, išmeta pelus, pasilieka kviečius. Kur metai ar daugiau skaitė „Saulę", dabar randu „Lietuvą", „Vienybę", „Kovą", „Keleivį". Taigi esu ištyręs, kad „Saulė" daug padarė lietuvystei gero, daugelį pripratino skaityti.

Pasiulius užsirašyti kokį liet. laikraštį, tankiai gauni atsakymą: „kas iš tų lietuviškų gazietų, kad jos sanvaitėj sykį tik išeina; „Saulė" tai, girdi, nors du kartu sanvaitėj ateina; bet kad butų kasdieninis, tai Baltruvienę pamestų, o kasdieninį užsirašytų, tai kasdieną turėtų nąujienas". Ir tikrai galima sakyt: jeigu išeitų kasdieninis liet. laikraštis, tai per metus daugiau lietuvių skaityti pripratintų, negu per 10 metų nedėlinis. Bet kad kasdieninio laikraščio nieks negali, ar nenori, išleist, tąi aš rodyju tą padaryti S. L. A.; Susivien., kad ir neturėtų pelno iš to, bet tikiu, kad ir skriaudos nebutų, o lietuviai turėtų dvasišką naudą. Iš to paskui pats Susiv. galėtų pasinaudoti, sulauktų vaisių, kokių be kasdieninio laikraščio negal tikėtis. Dar atkartosiu, jog aš kalbu apie tamsiąją minią, be supratimo, pilną visokių prietarų, paskendusią girtuoklystėj ir tt. Šioj šalyje žmonės pamato, kaip svetimtaučiai gyvena, kad myli apšvietą, mokslą ir dorą, ypač tamsiejie žiuri į amerikonų kasdieninius laikraščius, tą laiko labai svarbiu. Mano, kad kasdieninis laikraštis geras kaip ir angliškas, o tąsyk ir lietuviai, mano, galėtų lygytis su amerikonais. Tą rašau ne iš savo smegeninės, tik iš patyrimo.

Š. L. A. sąnar.,
J. P. Raulynaitis.

Dar apie S. L. A. kolioniją su namu.

Rašydamas apie prieglaudos namą su kolionija nr. 24 „Lietuvos" pereitų metų, pastačiau klausymą: koks tas namas turės buti? Bet tikro išreiškimo niekur nepatėmyjau. Aš tą klausymą pajudinau gana anksti, tuojaus po seimui, manydamas, kad iki busiančio XXII seimo turėsime gana laiko reikalą apkalbėti ir prieiti prie tikro supratimo apie tą, ką kalbame, bet, matomai, sąnariai praleido mano užkvietimą veik suvis nepatėmyję, pasiliko tik prasmę žodžio „Tautiškas namas su kolionija". Šernas, rašydamas nr. 17 „Lietuvos", šių metų, teippat kalba apie „Tautišką namą su kolionija". Aš suprantu tą išsireiškimą dvejopai: Tautiškas namas butų toks, jeigu visi tautiečiai pasirupytų įsteigti, kaip buvo nutarta XX seime, atsišaukti į visas pagelbines draugystes, kokios jos nebutų — tautiškos ar bažnytinės, ir kviesti visus lietuvius prie aukavimo Tautiškam namui. Tąsyk ištiesų butų galima vadyti tokį namą tautišku. Bet kas kontroliuotų tokį Tautišką namą? Juk S. L. A. neturėtų daugiau tiesos prie tokio namo negu kitos prisidėjusios draugystės ir pavienios ypatos, aukoms įkurimui tokio namo; nebutų galima atsakyti vietos visiems lietuviams, vis tiek ar anas sąnarys S. L. A. ar ne; nebutų galima atsakyti, kad namai priima tik tiek, kiek gali užlaikyti, bet tauta turėtų stengtis užlaikyti tiek, kiek tokių pavargėlių atsirastų. Iš 400000 lietuvių galima tikėtis apie 100 pavargėlių. Jų užlaikymui nepakaktų poros tukstančių doliarių per metus, reikėtų apie 15000. Kas tuos iškaščius galėtų sudėti? S. L. A. sąnariai gal apsiimtų užsidėti mokestį, po kiek išpuola, bet draugystės ir pavieniai, prisidėję įsteigimui to namo ir turinti tiesą įstoti į tuos namus nelaimei atsitikus, ar panorėtų tokią mokestį kasmetas paskirti užlaikymui to namo? Jeigu atsisakytų nuo tokių mokesčių pašaliniai ir draugystės, tai vienam S. L. A. užlaikymas Tautiško namo, turiu stačiai pasakyti, nėra galimas, nes daugiau reiktų sudėti kapitalo užlaikymui tautisko namo, negu visos dabartinės mokestys išneša. Jeigu gi priverstinai reikėtų kožnam mokėti, tai Susiv. greitai sunyktų. Jeigu namas butų tik S. L. A. prieglaudos namu, tai butų suvis kitokis klausymas. Man rodosi, kad męs, S. L. A. sąnariai, daug greičiau galėtume prieiti prie tikro susipratimo ir galima butų užmanytą namą pradėti statyti suvisai nuo kito šono, ant kitokių pamatų, bet, turėtume suprasti, kad nekalbam apie Tautišką prieglaudos namą, tik apie S. L. A. prieglaudos namą. Iki šiol kalbama apie S. L. A. Tautišką prieglaudos namą su kolionija. Ar ne tame yra didžiausia priežastis, kad męs nežinome apie ką kalbame. Tautiškas namas negali vadintis S. L. A. namu, o S. L. A. prieglaudos namas negali vadintis tautišku. Aš patarčiau sąnariams rupintis „S. L. A. Prieglaudos namu", tai daug greičiau prieisim prie įkurimo. Gal kas pasakys, jog lietuviškas, tai ir tautiškas, bet ar butų teisinga teip vadinti vienos organizacijos pastangoms įvykdintą? Tąsyk butų tik tos organizacijos savasčia, bet ne visos tautos; Tautišku namu tokio negalėtume vadinti. Kol nežinau apie kokį prieglaudos namą eina kalba, tol negaliu paduoti savo nurodymų. Klausiau jau seniai, apie kokį namą eina kalba, bet, atsakymo negavęs, turiu nutilti.

A. B. Strimaitis.

Atskaita C. R. Š. K.

Vasaryj ir kovo mėnesiuose, ant rankų C. R. Š. K. įplaukė išviso $135.24, kurie likosi pačių aukautojų sekančiai padalinti:

L. S. D. P.

Iš Shelton, Mass., per „Keleivį" $6.00
Iš Newton, Mass., per „Keleivį" $11.00
Iš S. Boston, Mass., per N. Gendrolį $4.40
Iš Cambridge, Mass., per A. Babilių $3.41
Iš Philadelphios, Pa., per Dr-stę Šv. Juozapo .. $15.00
Iš Cambridge, Mass., per V. J. Danielių $30.00
Iš Lawrence, Mass., per K. Kentrą $11.00
Iš Baltimore, Md., per S. Urlakį $6.72

Viso L. S. D. P. $87.53

L. D. P.

Iš Philadelphios, Pa., per Dr-stę Šv. Juozapo .. $20.00

Viso L. D. P. $20.00

Kankintiniams:

Iš Philadelphios, Pa., per Dr-stę Šv. Juozapo .. $15.00

Viso kankintiniams $15.00

Lietuvos Valst. Sąjungai:

Iš S. Boston, Mass., per A. Žvingilą $3.00

Viso L. V. S. $3.00

Nepaskirtos:

Iš Chicago, Ill., per 74 kuopą S. L. A. 9.71
Nuo 8-tos Atskaitos buvo $27.20

Viso $36.91

Ta suma yra pas C. R. Š. K. kasierių ant tolesnio laiko, kaipo nepaskirta auka.

Kol kas naujo, tol žmonės juomi džiaugiasi, kaip apsinešioja, pasęsta, neblizga — nebtinka.... Teip ir su musų viešais reikalais. Revoliucijos judėjimui prasidėjus, musų tautiečiai sukruto rinkti aukas, bet kad jau pusėtinas laikas kaip ta tragedija tęsiasi, tai ir mes jau truputį pamiršom, tas dalykas mums rodosi ne teip svarbus. Tas matyt iš aukų plaukimo: per du mėnesiu surinkom tik $135.24 ($77.81 vasaryj ir $57.43 kovo). Sarmata mums europiečiams su tokia auka pasirodyti. Ar jau neišgalime mes daugiau surinkti? Kur tie visi, kurie šaukė seimą, siuntinėjo rezoliucijas ir triukšmingus telegramus, kur tie visi, kurie rinko mus komitetan, idant mes tarnautume sutvarkydami jų sudėtas aukas?.... Niekur nieko, visur tyla, rodos Lietuvoj dangaus viešpatystė ant žemės užviešpatavo, nebsilieja kraujas, nevargsta mus broliai po sunkiu nagaikos jungu!.... Rodos, kad jau musų pagelbingos rankos jie visai nereikalauja!.... Mes negirdime jų dėkavonių! Už ką, už tuos kelis skatikus, nusiųstus jiems, kada jie, nešdami retėžius, laukuose sušaudomi, torturuojami barbariškų kazokų, tas kančias kenčia už mus, už musų gimines, tautą, tėvynę, už musų vaikus ir vaikų vaikus ir jų gerovę? Tie, kurie turėjo laiko siųsti padėkavones ir rašyti istorijas, kaip koks brauningas kokio „revoliucijonierio" likosi į karklyną įmestas ir dingęs, ir panašius „atsitikimus" bei „revoliucijos" darbus, pasirodė beesanti bičiuliais juodašimčių valstybės dumoje, Todėl nelaukime padėkavonių tų, kurie, dirbdami, neturi laiko jas rašinėti, bet mes atsidėkavokime jiems už jų nenuoalsią kovą už mus visus.

Pakeltas klausimas surengimo kito visuotino seimo ir Centr. Rev. Šelp. Kom. nerado atbalsio pas Amerikos lietuvius, apart Dr. Graičiuno, todėl, matyt, jog visuomenė mažai tuom reikalu besiinteresuoja, grupuojasi apie savo laikraščius, palieka mus, visuomenės išrinktą Revoliucijos Šelpimo Komitetą pasidžiaugt garbe suteikta visuomeniško seimo ir sėdėt rankas sudėjus. Todėl mes, dabartinis (likusysis) komitetas, tikime susirinkti ant specijališkos sesijos laike XXII seimo S. L. A. ir apsvarstyt likimą minėto komiteto, bei apkalbėti žingsnius, kokiais mes žengsim ateityj.

C. R. Š. K.

Šernas, susinešimų sekret.
Thas R. Dudas, kasierius.
Fort. J. Bagočius, fin. sekr.

P. P. Narei komiteto, ar ypatos besiinteresuojančios jo likimu bei žingsniais, o negalėdamos pributi ant minėto seimo, lai praneša savo nuomones laišku komiteto sekretoriui F. J. Bagočiui, Pittsburg Academy, Pittsburg, Pa.

Žodis chicagiečiams.

Užtėmijąs apgarsinimą apie busiantį 19 d. gegužio valparaisiečių teatrą, negaliu užtylėti, neprataręs keletą žodžių į musų tautiečius, gyvenančius Chicagoj.

Kiekviena tauta, norėdama gyventi, turi žengti pirmyn, šviesties, arba, kitaip sakant, progresuotis kulturoje. Priverčia ją prie to kova už buvį, kuri tankiausiai apsireiškia terp tautų. Paveikslan: Japonija, matydama neišvengsianti Maskolijos užpuolimo, trumpame laike padarė tokį žingsnį apšvietime, kad net pralenkė vadinamą civilizuota Maskoliją. Taigi aišku, jeigu kokia tauta nori atsiremt savo priešui, turi pirmą jį praviršyti, pralenkti kulturiškai; jeigu butų ant vieno laipsnio apšvietime su savo priešu, tai reikštų, jog ji atsilikus nuo jo, negali nė svajoti apie jo pergalėjimą. Klausimas dabar kįla, kas japonukus apšvietė ir kokiu budu? Atsakymas lengvas: patys jie apsišvietė per norą ir rupestingumą. Visi žinom, jog prieš karę su Maskolija ne tik Amerikos mokyklos buvo pripildytos japoniškų studentų. Tada tiktai jie jas apleido, kada juos tauta pašaukė tėvynę ginti. Tiesa, jie nebutų galėję lankyti svetimose šalyse mokyklas be parėmimo savo tautiečių, bet už tą parėmimą jie jiems atsilygino. Bet mums japonai neapeina, lai buna jie tik pavizdžiu. Mes, lietuviai, turime rupintiesi apie savuosius studentus. Juk ir mes jau galime pasigirti nors nuvargusiais studentais. Štai jie net ir teatrą mums ketina atlošti, bet vargas, kad dar mes nesuprantame, kas tai yra tie studentai, ar nenorim suprasti. Tiesa, turime jau dvi draugysti, kurios neva rupinasi musų studentais, bet atleiskite už išsitarimą. Musų studentai badu ir džiova dvesia po akademijas ir universitetus, draugystės apie tai nesirupina, arba nenori rupintis (jos tik tiek gali rupintiesi, kiek jas paremia draugija. Rd.). Laukiame mes, kol studentai užsitarnaus pirma tėvynei, o tada mes juos sušelpsime. Mes nežinome, kad doras žmogus netriubįs į ragą tarnaudamas tėvynei, kaip kad tie farizejai dalydami dovanas. Jis kenčia iki paskutinei valandai ir tik tada mes sukrutame aukas rinkti (ir tai nesukrutame. Rd.), kada jau giltinė dienąs jo skaito, ir tai visas musų šelpimas.

Dėlto mieli Broliai ir Seseris, nepraleiskime nors dabar šios progos, t. y. Valparaiso studentų teatro, susipažinkime arčiaus su tais gal busiančiais musų tautos vadais. Susirinkime kuo skailingiausiai, o tokiu budu ne tik patys pasilinksmysime, bet ir jiems didesnę naudą atgabesime.

Chicagietis.

ORAS, VANDUO, ŠVIESA IR ŠILUMA.

LEKCIJOS PROFESORIAUS BLOCHMAN'O.

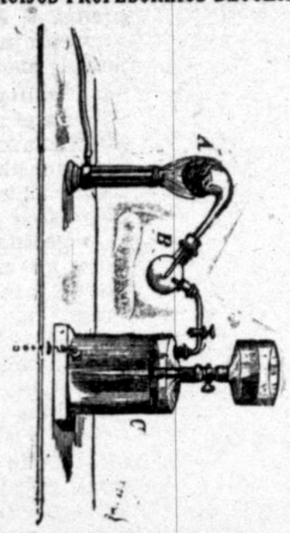

Sausoji destiliacija akmeninių anglių.

1) gazai, besirenkanti inde C ir išstumianti iš jo vandenį;

2) garai, besitirštinanti retortoj B, tveria skystimą vadinamą ammiako vandeniu ir tirštą juodą masą arba degutą;

3) kietos, juodai palšos liekanos retortoj, taigi koksas.

Sausoji anglių destiliacija turi didelį pritaikymą technikoj, ypač gi gazo dirbtuvėse.

Kaip pačios akmeninės anglys, teip ir visi jų destiliavimo produktai, išėmus vien ammiako vandenį, dega. Visi žino, kaip greitai užsidega ir sudega žibinimo gazas. Dega ir degutas; jis dega šviesia liepsna, degdamas, išduoda daug dumų. Koksas teipgi dega, bet uždegimui reikalauja labai augštos temperaturos.

Nupuolimas vandens paviršiaus inde C, kaip jau pirma sakėme, paeina nuo prisirinkimo jame gazų — taigi produktų sausos destiliacijos; prie to galima patėmyti, jog pradžioj destiliavimo vanduo išteka greičiau; teip buva todėl, kad pradžioj atsidalina nesuvisu sudegę gazai ir dumai. Tą, turbut, galėjo praktiškame gyvenime kiekvienas patėmyti: pridėjus į ugnį naujo kuro, ar tai malkų ar anglių, visada atsidalina iš ugnies tiršti dumai. Gaziniai produktai visiško sudegimo kuro yra — angliarugštis ir vandens garai. Prie atsakančio įtaisymo ir kurimo nebus matyt dumų, bet vien drebanti, permatomi vandens garai.

Dumai ir angliadario oxydas.

Dumai yra matomu, bet ne vienaitiniu produktu nevisiško sudegimo. Svarbiausias iš tokių produktų yra — angliadario oxydas arba visiems žinomos smalkės; smalkės arba angliadario oxydas visada darosi prie nevisiško sudegimo malkų, akmeninių anglių, durpų ir tt. Ir prie sausos destiliacijos šitų medegų jis visada atsidalina; jis yra sudėtiniu teipgi žibinimo gazo.

Angliadario oxydas labai nuodingas. Jeigu ore, kuriuom męs kvėpuojame, bus jo nors viena tukstantinė dalis, tai juom užsinuodinsime, pajusime galvos skaudėjimą, priklumą ir kitokius apsinuodinimo simptomus; jeigu gi ore angliadario oxydo arba smalkių bus keturios tukstantinės dalys, tai tokiu oru kvėpuojančius žmonis, kaip pasirodė iš tirinėjimų Muencheno profesoriaus Pettenkofero, laukia mirtis į pusę valandos, o tvirčiausi neišlaiko ilgiau kaip valandą laiko.

Buvimą angliadario oxydo arba smalkių ore galima susekti popiera pamirkyta chloriniame palladije: ten kur yra smalkės arba angliadario oxydas tokia popiera tuojaus pajuoduoja, o šeip ji ruda. Žibinimo gaze yra angliadario oxydo 6–8%, todėl gazas tas teipgi labai nuodingas. Jeigu jis prisigriebia į kambarius ar tai per praplyšusias dudas, arba iš negerai užsuktų kranų, tai nors jo

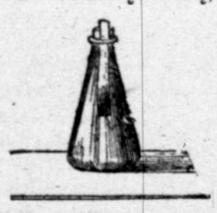

Veikimas angliadario oxydo ant chliorinio palladijaus.

buvimą ir neužuosime, lengvai galima susekti pasinaudojus iš pamirkyto chloriniame palladije popieros šmotelio. Retortoj, pripildytoj žibinimo gazo, tokia popiera tuojaus pajuoduoja, taigi greitai perkeičia savo rudą parvą.

Sudėjimas angliadario oxydo ir angliarugšties. Chemiški ženklai ir formulos. Atominės svarstyklos.

Angliadario oxydas arba smalkės yra degantis gazas, jis dega gražia mėlyna liepsna. Pečiaus todėl negalima užkimšti, kol ties degančioms anglims yra mėlyna liepsna, kadangi nepritekant prie ugnies orui, angliadario oxydas negalės sudegti, jis išpalengvo tekės į kambarį. Padarykime sekantį mėginimą. Indas G pripildytas angliadario oxydo. Uždegkime jį ir surinkime sulenkta dudele su išskėstu galu *a* produktus degimo inde B, kuriame yra kalkių vanduo, per kurį turi pereiti degimo produktai. Kalkių vanduo tuojaus susidrums, kaip ir perleidžiant angliarugštį. Jeigu męs surinksime pasidariusią prie to baltą medegą ant filtro ir apipilsime uksusu arba kokia nor kitokia rugščia, tai pradės atsidalinti gazas kuris ištikro yra tai tikra angliarugštis.

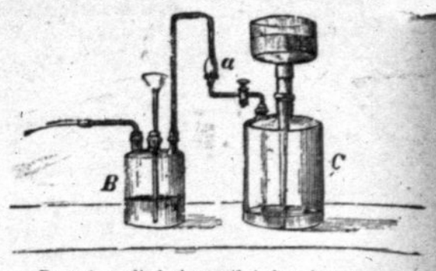

Degant angliadario oxydui darosi angliarugštis.

Degant angliadario oxydui bereikalo jieškotume kitokių degimo produktų. Angliarugštis yra vienaitiniu produktu. Bet degimas, kaip jau žinome, niekuom daugiau nėra, tik besijungimu degančio kuno su oxygenu. Tokiu budu degimą angliadario oxydo galime sekančiai perstatyti:

Angliadario oxydas + oxygenas = angliarugštis.

Atsiminkime, jog ir degant angliadariui, darosi tik angliarugštis, taigi:

Angliadarys + oxygenas = angliarugštis.

Iš šitų dviejų formulų męs galime spręsti, kas yra angliadario oxydas, iš ko jis susideda. Angliarugštis, kaip matome, susideda iš angliadario ir oxygeno; taigi ir angliadario oxyde turi buti angliadarys. Iš tirinėjimų ir kuoteisingiausių išmatavimų pasirodo:

28 gramai angliadario oxydo + 16 gramų oxygeno = 44 gramams angliarugšties.
12 gramų angliadario + 32 gramai oxygeno = 44 gramams angliarugšties.

Taigi aišku, kad abudu kunai lygųs sau. Taigi išpuola:

28 gramai angliadario oxydo + 16 gramų oxygeno = 12 gramų angliadario ir 32 gramai oxygeno.

Atimkime iš kiekvienos dalies 16 gramų oxygeno; gauname:

28 gram. angliadario oxydo = 12 gramų angliadario + 16 gramų oxygeno.

Bet šitoks išskaitymo budas painus; palengvinimui apskaitymų likosi išmislyti chemiški ženklai ir formulos; ženklams paėmė pradines literas lotyniškų arba grekiškų elementų vardų. Paveikslan, angliadarį paženklina litera C nuo jo vardo *Carbonium*, oxygeną O, nuo jo vardo *Oxygenium* ir tt. Su tais chemiškais ženklais jungiasi teipgi supratimas atsakančio svarumo elementų arba chemiškų sudėtinių, kuris išskaitytas, priėmus svarumą hydrogeno už pamatą, taigi už 1, teip:

C visada reiškia 12 svarumo dalių angliadario, O visada — 16 svarumo dalių oxygeno ir tt.

Tais ženklais, apturėtus rezultatus, męs galime perstatyti sekančiu budu:

$C + O =$ angliadario oxydas,
$C + O + O =$ angliarugštis.

Chemikai tas formulas teip ženklina:

$C + O = CO.$
$C + 2O = CO_2.$

Teip jau, nereikalaudami čielais vardais sudėtinių rašyti, galime chemiškoj formuloj išreikšti susijungimą 28 gramų angliadario oxydo su 16 gramų oxygeno; prie to apturime 44 gramus angliarugšties. Chemiškoj formuloj tas sekančiai persistato:

$CO + O = CO_2.$

Taigi vietoj rašyti — angliarugštis, pakanka parašyti CO_2, o kiekvienas, pažįstantis nors pamatus chemijos, žinos ką tas reiškia.

Tie chemiškiejie ženklai lengvina pažinimą chemiškų apsireiškimų. Chemiškais ženklais parašytas vardas kokio nors susijungimo, tuojaus parodo iš kokių sudėtinių yra tas susijungimas ir kiek tų sudėtinių jame yra.

Nesuvisu sudegant ant oro angliadariui, tveriasi angliadario oxydas, o suvisu sudegant — angliarugštis; taigi, angliadario oxydas yra tarpiniu produktu persikeitimo angliadario į angliarugštį, arba, kitaip sakant, yra tarpiniu produktu sudegimo.

Paženklinimui visų chemiškų elementų priimti ypatiški ženklai, kurie drauge reiškia ir atsakantį jų svarumą. Svarumą tą vadina *atominiu*, kadangi tokia jau sudėtinių proporcija yra ir smulkiausiose kunų dalelėse.

Darbas. Šviesa. Šiluma.

Persikeitimas darbo į šilumą ir šilumos į darbą. Termometras ir pamatinė šilumos dauguma. Mechaniškas šilumos ekvivalentas.

Senovėj šilumą ir šviesą laikė kokiu ten daiktu. Šilumą laikė tokiu daiktu, kurio atėjimas sušildo musų kuną, o išėjimas jį atšaldo. Bet tokiai nuomonei prieštarauja vėlesni tirinėjimai, ypač gi besidarymas šilumos trinant, suduodant ir kitokiose mechaniškose aplinkybėse. Visi žino, jog netepta medinė vežimo ašis, važiuojant, gali užsidegti. Necivilizuoti žmonės, neturinti nė briežiukų, nė skiltuvų, sukuria ugnį trindami į viens kitą du sauso medžio šmoteliu. Nors panašius apsireiškimus matė ne vienas, bet jų ilgai nieks nepaisė, kol mėginimai grafo Rumfordo neatkreipė mokslinčių atidos ant tų apsireiškimų 1798 metuose. Rumford tuom laik buvo užimtas gręžimu kanuolių Muencheno dirbtuvėse. Patėmijęs besidarymą gana didelės šilumos gręžiant metalą, Rumford sumislijo padirbti ypatišką

(Toliaus bus).

Sonetai.

I.

Kad aš galėčiau buti slogute,
Aš jam ramumo niekada neduočiau,
Slogyčiau jį kas miela naktele,
Kol savo skausmų jam neišposmuočiau.

Mane užmiršo, nebemyli jau,
Nors man žadėjo duoti džiaugsmą, laimę....
Jau nieks nenuramys manęs daugiau,
Nė jokia mirtis man neduos nelaimę....

Aš jį myliu, kaip niekas nemylės:
Prieš jį man nieks pasaulė ir buvimas....
Bet jis mane ar kuomet paminės?

Teip skauda širdį ir jausmus labai....
Kodėl gi mano toks baisus likimas?
Kam kęsti reikia nekaltiems tiktai?

II.

Ir štai pražuvo viskas kaip rukai,
Pasaulėj nieko mielo jau neliko....
Gėda prispaudė, skausmai ir vargai,
Nelaimė ir niekystė pasiliko....

Ir ką aš nelaiminga tam kalta,
Kad mano širdį vylius užkariavo....
Prispyrė buvis ir pati gamta, —
Jinai ant norų, geismų viešpatavo....

Bet aš žinau gyduolę prieš visus,
Kurie mane nelaimėn įskandinę,
Ir ji tiktai tikrai geriausia bus!....

Tai tarius vargšė, buvio nuskriausta,
Įvarė peilį į savo krutinę,
Ir puolė, negyvybės apsiausta.

Jonas Viskoška.

ORISSON SVETT-MARDEN

Gyvenimo Mokykla.

Lietuvių kalbon išvertė **K. Žegota.**

amžiuje. Kuomet jo paklausta, kokį laiką savo gyvenimo skaito geriausiai pavykusiu, atsakė: ,,Septynesdešimtį devynis metus," tiek jis tuomet turėjo metų. Humboldt'as buvo vienu didžiausių darbininkų pasaulyje. Vasarą keldavos ketvirtą valandą per trisdešimtį metų. Paprastai sakydavo, kad darbas yra tokiu pat neatbutinu dalyku, kaip sapnas ar maistas. Walter'is Scott'as buvo nepaprastu darbininku. Prirengdavo po vieną knygą kas du mėnesiu per visą darbštų gyvenimą. Kas gi tai per pavyzdis šiandieniniams jauniems žmonėms!

Danielius Websteris sakydavo: ,,Dirbau ilgiau, negu 12 val. kasdieną per 50 metų. Karolis Fox'as paliko didžiu kalbėtoju, o tečiaus mažai žmonių, išskyrus jo ypatiškus draugus, turėjo supratimą apie tą, kaip jis kovojo, kad išsiplėtoti „mene visų menų". Niekuomet neprileisdavo, kad prakalbos, ar savlavinimo proga praeitų be jos išnaudojimo. Henrikas Clay ištisus metus dekliamavo sename tvarte Virginijoje, turėdamas klausytojais gyvulius. ,,Neprileisk, kad diena praeitų be lavinimos kalboje" — kalbėdavo. Caesar'is valdė žmones, žadindamas juose baimę, Cicero — patraukdamas jausmus ir pavergdamas jų gošlumus. Pirmojo įtekmė pražuvo drauge su jo ypata; antrojo gi įtekmė gyvena lig šiandien. Beecher'is plėtojosi iškalbingume, kalbėdamas per ištisas vasaras terp girių ir ganyklų.

„Dirbk arba pražuk" yra gamtos įstatymu, o tas įstatymas užrašytas lygiai kaip ant žvaigždžių, teip ir ant žemės. Pražuk protiškai, pražuk doriškai, pražuk fiziškai! Yra tai nepermaldaujamas gamtos įstatymas, kad kas nėra vartojama — prapuola, išmiršta. Jeigu esame tinginiais iš ypatiško noro, paliksime silpnais iš prievartos.

„Musų atlyginimas yra amate, kuriam atsiduodame, o ne užmokesnyje."

„Visas talentas, kokį turiu" — sako Johann'as Sebastian'as Bach'as — „įgavau sunkiu darbu, o kiekvienas, kuris mėgsta dirbti lygiai sunkiai kaip ir aš, pasieks tikslą, kaip aš jį pasiekiu."

— Kas yra pasivedimo paslapčia reikale? — klausta Cornelijaus Vanderbilt'o.

— Paslapčia? Tame nėra paslapčių — atsakė Vanderbilt'as — tik reikia daboti reikalą ir eiti pirmyn.

Jeigu norite priimti Vanderbilt'o metodą, reikia pažinti savo reikalas, dirbti jame, siaurinti išlaidos, kol jusų turtui negrumos joks paojus.

Tulas studentas Andovere nusipirko malkų ir nuėjo pas profesorių Stuart'ą paklausti jo, kas reikia pakviesti toms malkoms supiaustyti.

— Nepažįstu to reikalo — atsakė Stuart'as — supiaustįsiu pats.

Nesiskirk sau amato visam amžiui vien tik dėl pinigų kokius su jo pagelba uždirbti gali. Menka tai darbo vertybė, skaitoma vien tik už priemonę užsidirbti pragyvenimui. Sutvertojas galėtų duoti mums prirengtą maistą, galėtų laikyti mus puikiame rojuje, bet jis turėjo aukštesnį ir doresnį tikslą, kuomet tvėrė žmogų. Dievybė yra žmoguje, o rojaus puikybės niekuomet tos dievybės neišplėtojo. Nenukainojamo palaiminimo buvo prakeikimas, kuris išvarė žmogų iš rojaus ir privertė jį prakaituojant užsidirbti duoną. Sutvertojas paslėpė aukščiausią laimę ir aukščiausią gerą po įvairiomis sunkenybėmis, o jų įgavimą padarė priklausančiu nuo kovos už buvį. „Musų kelvedė jiega yra tame, ko mums truksta." Neskaityk niekuomet savo amato už peržemą sau. Kuone kiekvienas užsiėmimas vertas pagarbos. „Ukininkas gali buti Cincinatu ar Washington'u, ar tos žemės broliu, kurią jis aria." Laike karės už neprigulmybę, kareiviai stengėsi pakelti sunkų sienoją, kurį vos nuo žemės pajudinti galėjo. Jaunas kapralas skubino juos, kad greičiau keltų, šaukdamas: „Greičiau, vaikai, kelkite", kuomet šale jojo vyresnis aficierius. Nulipo jis nuo arklio ir ėmė kelti sienoją drauge su kareiviais. Kuomet sienojas buvo pakeltas, aficieras paklausė kapralo, kodėl jis nekėlė?

— Esu kapralas — atsakė.

— Esu Jurgis Washington'as — atsakė aficierius — rasi mane viršiausiame savo vado bute.

Užtikrinu jumis, kad yra kokia nors yda jaunuomenėje, kuri skaito rankų darbą kuo tai pažeminančiu. Nebuvo jis skaitomas pažeminančiu, kol neatsirado vergija.

„Laboremus" („turime dirbti") — buvo paskutinis miršt[illegible]čio cesoriaus Severo žodis, kuomet jo kareivija susirinko prie jo. „Darbas", „veikimas" — buvo rymėnų deviza ir paslaptis, su kuria jie užvaldė pasaulį. Didžiausi vadai grįždavo nuo laimėjimo prie žagrės. Ukininkavimas visuomet buvo aukštoje pagarboje ir didele garbe skaitė rymėnas sau, kuomet pavadinta jį geru ukininku. Daugelis rymėnų pravardžių paeina nuo ukio vardų: paimkim: Cicero — nuo ,,cicer", Fabius — nuo ,,faba". Caesorystės pradžioje, kaimo gyventojai buvo skaitlingesni už miesto gyventojus. Miesto gyventojus vadinta nerangiais, bejiegiais žmonėmis.

Rymas buvo galinga valstybe, kol darbštumas vedė jo žmones, bet kuomet milžiniškų turtų ir vergų įgavimas paliuosavo piliečius nuo reikalo dirbti, tuomet Rymo garbė pradėjo gęsti; prasikaltimai ir ištvirkimas iš tinginio paeiną, paženklino garsų miestą pražuvimui. Cicero, didis Rymo kalbėtojas ir politikas, pasakė: „Visi amatininkai atsiduoda begėdingam darbui", o Aristoteles, krikščioniškos filozofijos nepažinodamas, sakė: „Geriausiai sutvarkyti miestai nenor daleisti, kad amatninkas butų piliečiu, nes negalima, kad tas, kuris veda amatninko ar apmokamo tarno gyvenimą, vestų dorą gyvenimą. Kai-kurie gema, kad buti vergais". Bet, ant laimės, atėjo Tas, kuris buvo galingesnis, negu Rymas, Cicero ir Aristoteles, o Kurio prakilnus gyvenimas ir pavyzdžiai nuėmė prakeikimą nuo darbo ir išliuosavo jį iš begėdiškumo. Kristus nepasakė: „Eikite pas mane jųs, kurie smagurių jieškote, jųs nerangiai ir jųs tinginiai," bet — ,,Eikite prie manęs jųs visi, kurie dirbate ir esate apsunkinti." Dori žmonės niekuomet neatsakys pagarbos doram darbui.

Gamta griebiasi tukstančių įvairių priemonių, kad išplėtoti geriausius savo sutvėrimus. Kad tą įgyti, turi juos priversti, kad jie iškovotų patįs sau duonos kąsnį. Neleidžia jiems niekuomet užmiršti, kad tik kova plėtoja žmogų. Tą valandą, kuomet ištiesta ranka siekiame to, kas viliojančiai išrodo iš tolo, o už ką sunkiai kovojome, gamta atima visas grožybes, statydama musų akyse kitą ką dar gražesnį. Žaislas, nuo kurio negali buti atitrauktas kudikis, buna pamestas, kuomet pamato pomarančą. Teip ir męs išsižadame vieno atlyginimo, kad vytis kitą, bet visuomet sudvejintomis jiegomis kovoje prie įgavimo pirmojo.

Gamta paliko žmogų nenustatytoje lygsvaroje, kad pasikakinimas tuo, dėlei ko teip sunkiai kovojo, neatimtų nuo jo noro toliau kovoti. Kova yra tai didi žmonijos mokykla. Atrandame pasikakinimus įgavime to, ko širdis geidžia, bet tą valandą, kuomet patiesiame ranką prie atlyginimo, dailumas pražuna, nes to dailumo reikalingumas praėjo.

Darbas yra didžiausiu žmonijos mokytoju. Yra tai puikus lavinimos gyvenime, be kurio esame bespėkiais ir sumišusiais, kuomet atsitinka dirbti. Kokiu nepaprastu mokytoju yra pramonė! Atitraukia ji mus nuo paprastų mokytojų, knygų, teorijų ir įveda į didžią pasaulio mokyklą, rumiančiąsi ant tikro susitikimo su žmonėmis ir dalykais. Susirėmimas proto su protu sulygina aštrias kertes ir išlygina budą. Mokina pakantrumo, ištesėjimo, susitaupojimo ir atidumo, mokina metodos ir sistemos, priverčiant mus ant kiek galima įdėti daugiau darbo į kiekvieną dieną, į kiekvieną valandą. Pramonė reikalauja nuolatos blaivaus nutarimo, mokėjimo greitai nutarti; ji išdirba praktiškus žmones.

„Kad tikėtis kokio-nors pasisekimo, turiu buti tvirtesnis, negu kiti žmonės" — rašė lordas Cambell'is į tėvą, aiškindamasis, kodėl neapsilankė pas gimines — „turiu buti Rumuose, kuomet kiti lankosi teatruose; turiu mokytis, kuomet kiti miega; turiu palikti mieste, kuomet kiti sėdi kaimuose."

Kalvis iš geležies, už kurią užmokėjo penkis rublius, dirba pakaustus, už kurius ima dešimtį rublių. Peilininkas tos pačios vertės geležį perdirba į peilius ir uždirba du šimtu rublių. Fabrikantas tiek pat geležies perdirba į adatas ir uždirba 6,800 rublių. Laikrodininkas perdirba ją į laikrodžio spyručius ir uždirba 200 tukstančių rublių, o jeigu dirba plauko spyručius — uždirba du milijonu rublių, tai yra šešiasdešimts kartų daugiau, negu vertas to paties svarumo auksas, kaip ta geležis už penkis rublius.

Teip-pat stovi dalykai ir su musų gyvenimo medžiaga, kurią mums duoda prigimimas. Ką nors su ja padaryti turime. Vienas jaunas žmogus vartoja savo medžiagą dailei ir naudingiems dalykams. Įdeda į tą visą savo vėlę. Kitas gadina ir lopo medžiagą be jokio tikslo, kol gal vėliau nesusipras ir tuomet mėgina sulipinti sulaužytus ir sunaikintus gabalėlius.

— O ką gi — tarė tulas anglų kunigas į vyskupą Litchfielde'ą — sakyti pamokslus tai lengviausias dalykas. Labai dažnai pamokslą pasirenku eidamas į sakyklą, pradedu, sakau ir visai apie jį nemanau.

— A, tai teip — atsakė vyskupas — tas visiškai sutinka su tuo, ką girdėjau nuo tamstos parapijonų, nes jie girdi tuos pamokslus, bet ir gi visiškai apie juos nemano.

Pasaulis pilnas tų, „kurie butų, jeigu", didvyrių su sąlygomis, kurie galėtų, butų, norėtų, paliktų tuo ar kitu, jeigu tik ne tulos kliutįs arba nenoras. Tie žmonės, tai prospektai, kurie niekuomet nepavirsta į veikalus. Visi ilgisi pasisekimo, bet reikalauja jo, nieko nenuveikęs. „Viena kaina" visam kam yra perbrangi. Norėtų įgauti aukso atlyginimą ant viršukalnio uždėtą, bet nemėgsta lipti stačiais laiptais, per kurius tik jį pasiekti galima. Ilgisi prie laimėjimo, o šaliuasi kovos. Dairosi gerų vietų ir lygaus kelio tėn, kur sutinka mažiausią kliutį, užmiršdami, kad tas pats judėjimas, kuris sulaiko traukinį ant kelio ir naikina visą mašinos jiegą, yra to judėjimo pamatu. Ištepk bėgius taukais, o nors mašina bus paleista ir ratai suksis, trukinis nė ant sprindžio nepasijudįs.

Musų darbo sunkumas auga sulyginant su jo prakilnumu ir dora. Dievas davė aukščiausią kainą didžiausio darbo sunkenybei. Kuomet žmogus pasiekė aukščiausią pasivedimą, turėtų to pasivedimo kainą užmokėti savimi. Ne prakilnus paėjimus, ne įgautus nuo pranokėjų pinigus galima duoti vieton, tik ypatišką darbą ir stengimąsi.

Visi geidžia pasisekimo, bet to dar neužtenka. Ką gi pakakintų pasisekimas, kurį galima panorėjus gauti? Gali turėti ką panorėsi, jeigu užmokėsi reikalaujamą kainą. Bet kiek tau truksta, kad pasisektų? Ar nori užmokėti tą kainą, už kurią tą pasisekimą įgauti gali? Kiek galėsi iškentėti, kaip ilgai mokėsi laukti?

Geidi mokslo? O ar sutiktum, kad jį įgauti, nešioti nutrintus drabužius kolegijoje ir užsilaikyti iš savo rankų darbo? Ar mokytumeis, kaip Thurlow'as Weed'as prie ugnies, lauke sukurtos, šviesos, ant cukraus plantacijų? Ar ištesėtum pabaigti kolegiją, neturėdamas duonos ir ar mokėtum malšinti badą suspausdamas pilvą diržu, kaip tą darė Samuelis Drew arba Kitto? Ar keltumeis ketvirtą ryto, kaip Jonas Scott'as ir dirbtumei lig dešimtos ar vienuoliktos naktį, apvyniodamas šlapiu rankšluosčiu galvą, kad nuolatos buti blaiviu; ar skolintumei ir perrašinėtumei — knygų nusipirkti neturėdamas už ką — tris knygas *in folio*, kaip darė tą vaikinas, kuris ilgainiui tapo lordu Eldon'u? Ar turi tvirtybę, kuri iškaltų mokslą akmenų laužykloje su Hugo Miller'iu, pakantrumą, kuris naikintų gyvenimą, svarstant Sutvertojo raštus ant nuogų uolų? Ar dirbtumei folvarke per dvyliką metų už šešias avis ir porą jaučių su Henriku Wilson'u? Ar pakaktinai myli mokslą, kad eiti 40 mylių parsinešti knygą, kurios nusipirkti negali, kaip Abrahamas Lincoln'as? Jeigu nematai kito kelio, išskyrus tik tą, kurį perėjo šie ir daugelis kitų didžių žmonių, ar pasielgtum teip-pat su neišvengiamu išmėginimu, ir ar mokysies patyrimo, kad ,,karališkas kelias prie mokslo" ardo kaktą erškiečiais ir išsemia drąsą nenusisekimais.

Norėtumei buti kalbėtoju ir valdyti žmonių protus? O ar lavintumei balsą ištisais mėnesiais ant jurių kranto, turėdamas klausytojais pasiutusias vilnis, kaip tą darė Demosthenes? Ar išsigydintumei, kaip jis, iš judinimo pečiais, stovėdamas nuogu po nuogų kardų galais? Ar galėtumei stovėti ramiai ir nepasijudinant Taneuil Hallėse tarp švilpimų ir visos audros pagedusių kiaušinių, kaip Wendellis Phillips? Ar išgalėtum stovėti su Disraeliu parlamente, kur kiekvienas tavo sakinys butų piktai išjuokiamas? Ar ne netektum pamato po kojų, kol neįgytum visuotino pripažinimo, kad „esi pirmu džentlmonu pasaulyje"? Ar išlaikytum, kaip Savonarola, Cobdens, Sheridan ir daugelis kitų, kurie puolė po pirmo pasirodymo? Ar valytumei batus studentams Oxford'e drauge su Jurgiu Whitefield'u? Ar pradėtumei gyvenimą, kaipo pamokslininkas Beecher'is, bažnytėlėje, turinčioje devynioliką sąnarių, užkampiniam Indianos miestelyje ir ar dirbtumei vienu kartu kaipo sargas, zakristijonas ir kunigas? Ar, kaip Ona Dickson, atstatytum kaktą išjuokimams, paniekinimams, o dargi revolverio kulkoms? Ar pasakotumei apie Kristų ir jo nukryžiavojimą tarp karčių skeptikų išjuokimų ir kankinimų?

Jeigu nori buti dailininku ir kankiniesi, kad pernešti ant audeklo ar iškalti marmure dailę, kuri tavo vėlę užviešpatavo, ar su Michael Angelo nešiotum kalkes freskas tepantiems, kad ką-nors išgauti iš jų darbo ar kalbos? Ar galėtumei dirbti kantriai per 7 metus puošdamas Sikstynišką Koplytėlę ,,sutvėrimo istorija" ir nemariu ,,Paskutiniu Teismu"? Ar atsisakytumei nuo atlyginimo už tą darbą bijodamas, kad tavęs neapleistų idealas, kuris tavo vėlėje viešpatauja? Ar atsikeltumei ramią naktį, kad imtis už plaktuko ir kalto ir iškalti iš marmuro gabalo angelą, kuris tau prisisapnavo?

Ar norėtumei dirbti ant literaturos dirvos? Ar baimė, kad rankraštis liks atmestas ir sugrąžintas su padėka, neatimtų nuo tavęs, po tiek aukų ir ilgų metų protavimo, noro dirbti? Ar sutiktumei gyventi žinomu, o pasimirti nežinomu? Parašytumei tragediją, kaip Shakespeare'as, bet ar galėtumei laukti du šimtu metų, kol ją supras ir pasimirti be jokio paminėjimo? Ar užmokėtumei tiek, kiek užmokėjo Goethe už atsižymėjimą? — Kiekvienas mano *bon mot* prekiavo man aukso mašną. Pusę milijono mano ypatiškų pinigų, dvarą, kurį gavau nuo tėvų, mano įėmimus ir didžią įtekmę išdaviau už savo raštus per 50 metų, mokydamasis to, ką moku. — Ar diktuotumei „Prastotą Rojų", kurio nematei, o paskui parduotumei už 15 svarų tuose laikuose, kuriuose mokytas Londono kritikas galėjo pasakyti: „Neregis mokytojas parašė nuobodžią poemą apie žmogaus nupuolimą, kuri, išskyrus jos ilgumą, daugiau nieko neverta"? Ar gyventumei ant elgėtystės, nelaimės, nuodėmių rubežiaus, kaip ilgus metus gyveno Poe? Ar išlaikytumei Cowper'o elgėtystę, kad galėtumei išverkti savo skausmą dainoje? Ar galėtumei, drauge su Euripid'u, buti pakakintu iš paaukotų trijų dienų penkioms eilėms tokioms, kad jos gyventų amžius, kuomet žmonės liaus ta kalba kalbėję? Ar turėtumei Moore'o pakantrumą ir išnašumą, kad sutverti dešimtį nemirtinų eilių į dieną? Arba Izaako Newton'o pakantrumą, kuris ilgus metus praleidęs prie supainiotų išskaitliavimų, pamatė vieną kartą savo veikalą Djamento šuns sunaikintą ir ramiai sėdosi rašyti jį išnaujo? Ar turi Carlyle'o drąsą, kuris paskolino rankraštį „Apie francuzų revoliuciją" draugui, o kuomet tarnas sunaudojo jį kaipo prakurą krosnei pakurti, tas ėmėsi už darbo ir išnaujo jį parašė?

Ar galėtumei, pralošęs devynis mušius iš dešimties, dar veržtis pirmyn tuo geležies stiprumu, kuris įgavo Bluecher'iui ,,Maršalo Pirmyn" vardą? Ar galėtumei, pralošęs daugiau mušių, negu išlošęs, eiti pirmyn su Washington'u, savo budo jiegomis?

Norėtumei palaiminti žmoniją išradimais ir atidengimais? Ar galėtumei uždarbiauti, dirbdamas kelnorėje pas barzdaskutį, su užrašu ant durių: ,,Eikite pas barzdaskutį kelnorėje — už nuskutimą pusę penny." Ar galėtumei dar teip karštai dirbti, jeigu tau minia sulaužytų maluną, kuri savo mašinai pastatei? Ar penkiolikos metų darbas yra perdidelė kaina už pirmą nusisekusią Jurgio Stephenson'o lokomotivą? Ar trisdešimts metų, praleistų su Watt'u tarp elgėtystės ir kančių prie garinės mašinos pagerinimo, tai perilgai tau? Ar tavo drąsa išlaikytų, jeigu atsistotum ant prapulties krašto, kuomet paskolos negauni, o tavo žmona atsikreipė prieš tave, ar butum sudeginęs tvorą, rakandus, lentynas ir grindis, kuomet reikėjo sutirpinti emaliją? Ar įmestas į kalėjimą galėtum daryti datyrimus, kaip Galilei'jus? Ar sėdėtumei po kelis kartus kalėjime už skolas ir gyventi iš pasigailėjimo dešimtį metų, kad įgauti Goodyear'o laimėjimą, apie kurį draugas teisingai galėjo pasakyti: ,,Jeigu pamatysi žmogų guminiais rubais, tokiu pat apavu, tokia kepure ir tokia pat mašnele kišenėje, bet be vieno cento — tai bus Goodyear'as"?

Ar galėtumei laukti aštuonis metus patento dėl telegrafo, kaip Samuelis Morse, o paskui kovoti už jo įvedimą? Ar gyventumei giriose su Audubon'u ištisomis vasaromis, tepant antru kartu Šiaurės Amerikos paukščius, nes pirmuosius paveikslus sunaikino žiurkės; ar eitumei per Alpas ir Andus su Agasisu, ar su Pliniju aprašinėti Vezuvijų, kuris gal tave praryti? Ar tavo godulys prie dailės priduotų tau tiek darbštumo, kaip Vernet'ui, kad nutepti sujudusias Viduržemės jures, kurios grumotų paskandinimu? Ar tavo pakantrumo užtektų, kaip Haendel'iui, paslaptai lavintis ant fortepijano, kol kiekvienas klavišas nebus teip išskaptuotas, kaip šaukštas? Kaipo gydytojas, ar užčiepytum sau geltonąjį drugį, arba choleros bacilių, kad persitikrinti jų vertėje? Ar prarytumei tris opiumo grudus, kad išmėginti naują antidotum, kurį, rodos tau, išradęs esi?

Ar galėtumei palikti per šešioliką metų veltui kandidatu, kad likti išrinktu Massachusetts'o gubernatorium 1840 metuose vieno balso daugumu? Ar galėtumei ilgus metus kentėti nuolatinius persekiojimus drauge su Williamu Lloydu Harrison'u, kaipo nelaimingos veislės apgynėju? Įgiįęs turtus, ar galėtumei sunkiai uždirbtą ramumą atiduoti, paaukoti metus sunkiam darbui, kuone be pasisekimo, ir pavesti visus turtus tarp žmonių išjuokimų ant tuščių sumanymų, sujungti dvi žemi su elektriškos vielos pagelba, kaip tą padarė Cyrus Field'as?

IŠ VISUR.

| Londono laikraštis „Daily Telegraph" praneša, buk Maskolijos valdžioms pasisekė susekti sukalbį ant gyvasties caro. Sukalbis be mažo ne pasisekė, kadangi jame dalyvavo nenužiurėti oficierai ir urėdninkai. Buvo sutarta laike velykų grupoms prieiti arti caro rumo ir paskui ant jo sykiu mestiesi. Bet pirmutinė partija likosi suimta ir iš rastų rastų pas suimtus (matyt kvailų jų buta, jeigu eina į teip svarbų darbą su raštais) pasisekė suimti ir kitus suokalbio sanarius.

| Londone maskoliški socijalistai rengiasi atlaikyti susirinkimą apkalbėjimui partijos reikalų. Maskoliškas kadetų laikraštis „Reč" dabar garsina, jog grįžtanti iš Anglijos socijalistai, terp kurių yra ir dumos atstovai, bus valdžių ant rubežiaus suareštuoti, arba jie nebus įleisti atgal per rubežių, kadangi iškeliavo mat be paspartų.

| Meksike, olose Tenares vario kasyklų užgimė gaisras ir ugnis užkirto išsigelbėjimo kelią buvusiems oloj darbininkams: jų buvo oloj su viršum šimtas. Išgelbėti juos nėra ne mažiausios vilties. Iš olos ištraukė jau 35 užtroškusius, bet yra dar daugiau.

| Prancuzijoj, dėl atskyrimo bažnyčių nuo rando, daugelis katalikiškų kunigų neteko vietų ir turi griebtiesi kitokio užsiėmimo, nors kitoks darbas pašventintoms ypatoms ir labai nepatinka. Daugelis kunigų pastojo sodauninkais, kiti bitininkais, kiti vėl griebiasi kitokių užsiėmimų, prie kokių kuo geriausiai tinka. Daugelis, be abejonės, geriau tinka naujiems užsiėmimams, negu ganymui žmonių vėlių, arba mokinimui meilės. Cher departamente, netekę vietų kunigai uždėjo bičių auginimo draugystę ir ir jos sanariai uždirba tiek jau, kaip ir bekunigaudami.

| Laikraščiai paduoda žinią apie sutarimą Japonijos padarytą su Anglija, Prancuzija ir Maskolija, sulyg kurios šitos viešpatystės ne tik turi palaikyti dabartines savo valdybas Azijoj, bet privalo nedaleisti kitoms tautoms griebti Azijoj kokius-nors žemės plotus.

| Pietinėj Amerikoj, Uruguajaus pakrantėse, paskendo didelis prancuziškas garlaivys „Poitou". Prie to prigėrė šimtas laivo įgulos ir pasažierių; 200 gi pasažierių išgelbėjo.

| Prietaisos observatorijų ant salos Wright ir Laybacho (Anglijoj ir Austrijoj) 5 d. gegužio paženklino žemės drebėjimus, kurie atsitiko 6000 ir 8000 mylių nuo observatorijų.

| Prancuzijos muitininkai, reviduodami atkankančius iš svetur pasažierus, vartoja Roentgeno šviesą ir nuo jos spindulių nieks nieko negali paslėpti, muitininkai suranda net burnoj ir moterų kasose paslėptus daiktus.

| Į Tangerą atėjo žinia, buk miestą Morokko užėmė Rahena tautiška giminė ir prisakė visiems europiečiams išsinešdinti į 14 dienų iš miesto.

| Iš Danijos iškeliavo į Angliją 180 maskoliškų socijalistų, kadangi Danijoj valdžios neleido jiems laikyti susirinkimo.

Pasisekimas yra prakaituoto darbo ir ištesėjimo kudikis. Garbė niekuomet neateina, kad ji yra šaukiama.

Jeigu statai iš tokios medžiagos, kokia viršuj paminėta, pasieksi tikslą, bet jeigu ne, neveizdint į visus tavo norus ir sumanymus, pralaimėsi. Daugelis žmonių žiuri į elgėtystę, kaipo į nelaimę, o užmiršta, kad ji visuomet buvo nenukainuojama pastuma visų kuone didžiausių veikalų praėjusiame amžiuje.

Jonas Povilas Richter'is, kuris daug nukentėjo dėlei elgėtystės, pasakė, kad nė už ką neuorėtų buti turtingas.

,,Kaip tai dažnai nelaimingu esti vaikams turėti turtingus tėvus — sako Gordonas Bennett'as į Jurgį Childs'ą. — Jeigu mudu abu butumėva buvę vaikais turtingų tėvų, niekuomet nebutumėva padarę ką-nors paminėjimo vertą."

,,Pradėjau karjerą su šešiais pensais ir tikiu, kad geriausiu kapitalu žmogui yra jo darbštumas."

Kokis skaičius jaunų žmonių kasmetą žengia į kovą už pasisekimą, kaipo naujokai! Daugelis jų atvyksta iš kaimo ir renkasi mieste. Jų jauna ambicija, pažadinta knygomis arba istorija kokio nors nepaprasto pasisekimo ir mąsto apie tą, kad tapti Astor'u, Girard'u, Stewart'u ar Wanamaker'iu, Vanderbilt'u ar Gould'u, Lincoln'u ar Garfield'u, kol prigimta energija nepastums jų, kad mėgintų laimės miestuose. Bet ką jųs norite užmokėti už pasivedimą, kaip jį vadinate jauni žmonės? Ar įsiveizdinate sau, ką reiškia tas sakinys dideliame mieste XIX amžiuje, kur žmonės pražyla 30 metų, o miršta seniais 40 metuose, kur gyvenimas tapo toks skubus, kad vieni mina ant kulnų kitiems, kurie prieš jucs eina ir ,,nelaimė tam kuris sustos, kad užrišti šniurelį apautuvo." Ar žinai, kad du ar trįs iš šimto laimėjo ir tik dėlto, kad nė ant valandėlės neužsižiopsojo, ir kad kitiems nenusiseks, o ne vienas pasimirs elgėtystėje, vien tik dėlto, kad neišlaikė kovos?

Skaityk atminimus tulo žmogaus nuo Long Warf Boston'e: „Iš visų, kurius pažinojau, tik penkiems pasivedė per 40 metų. Visi kiti ar nusigyveno ar pasimirė elgėtystėje." Iš tukstančio sudėjusių valdžios banke, išskyrus šešis, neteko pinigų ar pasimirė biedni. „Nusigyvenimas" — pasakė vienas senų direktorių — „yra kaip mirtis ir kuone toks pat tikras, kaip ji. Nusigyvena pavieniai, užmiršti, išvengti to negali, ir laimingas tas, kuris jaunu budamas nusigyvena. Ant Pemberton Square tarp advokatų vienas senas Rufo Choate'o ir Danieliaus Webster'io draugas pasakojo mums, kad Boston'e yra du tukstančiu advokatų, o tik keturi šimtai užsidirba pragyvenimą savo amatu."

Tuloje prekybos knygoje, 1852 metuose išėjusioje, Edwins Fredley padavė Philadelphijos pirmos rųšies sankrovų sąrašą. Peržiurėdamas tą sąrašą išnaujo į 23 metus vėliau, surado vos dvi užsienių prekinių firmas, kurias buvo nurodęs, dvi iš 22 šalies prekinių; devynes šilko sankrovas; devynes iš 25 aptiekos sankrovų; vieną iš 17 apavų sankrovų ir tik dvidešimts penkis iš šimto septyniasdešimties septynių didžių sankrovų. Mintis apie tą baugią teisybę ir tokia baisi, kad kuone šykštimės kokio nors pasistengimo, kuomet pasisekimas rodos mums tokiu panašiu į loteriją su mažu išlošiamųjų biletų skaičium.

Bet tas, kuriam pasiseka, turi užmokėti atsakančią pasisekimui kainą. Neprivalo jieškoti „geros vietos". Į darbą, kurį skaito dalimi savo ypatiškos butybės, turi įdėti visą vėlę ir širdį. Turi buti to tvirtumo, kuris nepažįsta pralošimo, nesirupina apie badą ar juokingumą, kuris sukursto sunkenybes ir juokiasi iš trukumų ir pralaimėjimo. Nebuvo jie laimės žmonės, negavo turtų ir gyveno surugę, bet buvo tai žmonės papratę prie kovos ir apsiribojimų, nesigėdindami nunešiotų rubų ir doros elgėtystės, žmonės, kurie patįs sau iškovojo kelią prie duonos kąsnio.

SKYRIUS XVI.

Budas — tai pajiega.

,,Budas — tai pajiega, tai įtekmė; jis suranda draugus; sutveria turtus; įgija globą ir pagelbą; atidaro tikrą ir lengvą kelią prie turtų, garbės ir laimės."
J. Haves.

,,Kaip tiesa yra, jog nėra pasaulyje nieko didesnio kaip žmogus, teip tiesa yra, kad nėra nieko žmoguje didesnio už budą."
Evarts.

,,Budas yra diamentu, kuris šlifuoja kiekviena kitą akmenį."
Bartholʼis.

„Tu drįstumei užmušti Kajų Mariją?" — tarė nuginkluotas rymėnas į žmogžudį, atsiųstą į jo kalėjimą. Cymbras atsitraukė prieš kalinio žvelgėsį, išmetė ginklą ir išbėgo.

Patyręs, kad Napoleon'as netrukus eis vienas per siaurą, ilgą koridorių, vienas jaunas žmogus pasislėpė, kad užmušti beširdį jo tėvynės apgalėtoją. Kuomet artinosi karalius nulinkusia, susimąsčiusia galva, jaunas žmogus pakėlė ginklą, nutaikė ir jau norėjo iššauti, kuomet lengvas pasijudinimas išdavė jį. Napoleonas pažvelgė ir nuo vieno akies užmetimo suprato visą padėjimą. Nepratarė nė žodžio, bet įsmeigė savo akis jaunikaityje drąsiai tyčiodamasis. Ginklas išpuolė iš bevaldžios rankos, o šimtų mušių didvyris vėl nulinkusia ir susimąsčiusia apie valstybės reikalus galva praėjo šale. Dėl jo tai buvo mažas jo karjeroje atsitikimas; buvo daugiau tokių — bet tai buvo paprasti, ypatiški laimėjimai, greit užmirštami. Jaunam žmogui tas buvo patyrimu visam gyvenimui, naikinančiu žemumo jausmus, sulyginant su tokiu žmogaus budo svarumu, kuris įmetė į savo gyvenimą visą darbštumą, pajiegas, gabumus. Sulyginti jį su Napoleon'u, tai tas pats, ką šv. Jono vabalėlį prilyginti prie žaibo.

— Ne, pasakyk, ką pasakyti turi, prie jos — tarė Spartiatų karalius Kleomenes, kuomet jo svečias, Anistagoras, reikalavo, kad išsiųstų savo mažą dukrutę, Gorgo, dešimtį metų turinčią, žinodamas, ant kiek yra sunkiau ką nors padaryti blogo, kuomet jo vaikas yra čia pat.

Ir Gorgo atsisėdo prie tėvo kojų klausydama, kaip ateivys vis daugiau ir daugiau siulė pinigų Kleomenesui, kad tas pagelbėtų jam palikti karalium gretimoje valstybėje. Ji nesuprato kame dalykas, bet kuomet pamatė, kad tėvas yra sumišęs ir svyruoja, paėmė jį už rankos ir pasakė:

— Tėvai, eime iš čia, nes tas ateivys privers padaryti ką nors blogo.

Karalius išėjo su mergaite ir išgelbėjo tokiu budu šalį ir save nuo gėdos. Budas yra pajiega dargi pas kudikį.

Kuomet Gorgo išaugo į moteriškę, su ja apsivedė Leonides. Vieną kartą pasiuntinys atnešė toblytėlę nuo drango, kuris pakliuvo į Persų vergiją. Tečiaus atidžiausias tyrinėtojas neparodė nė vieno žodžio ant baltos, vašku apdengtos toblytėlės, o tuomet karalius ir jo artymieji nutarė, kad tai buvo padaryta juokams.

Toliau bus.

IŠ VISUR.

| Italijoj smarkiau pradėjo darbuotiesi ten ėsanti vulkanui. Dėl vulkaniško išsiveržimo, nuo salos Stromboli pabėgo veik visi gyventojai. Iš kratero išmesti pelenai viską ant savo kelio išnaikino.

| Suskaičius skaitlines surinktas laike paskutinio gyventojų suskaitymo, pasirodė, jog Egipte gyvena su viršum 12 milijonų gyventojų; krašto sostapilė Kairo turi 640000; yra tai didžiausias miestas Afrikoj. Aleksandria turi 370000 gyventojų.

| Ekaterinoslavio gubernijoj, kaime Kavkazskaja užgimė maištai. Užmušta 12 ypatų.

| Maskolijoj, išsiliejusi per krantus upė Dneper užliejo 180 kaimų. Uztvinę vandens nunešė javų aruodus ir daug gyvulių. Kremenčuge užliejo kalėjimą, bet jame sėdinčius pasisekė išgelbėti.

| Išpanija sulaukė sosto įpedinio: 10 d. gegužio karalienė pagimdė sunų. Dėl užgimimo sosto įpedinio, karalius liepė iš kalėjimų paleisti daugelį nusidėjėlių, o tame aštuonis nuspręstus nužudymui.

| Vokietijoj, darbininkai dirbanti prie triobų statymo pareikalavo 8 darbo valandų. Užtai triobų statėjų sajunga nutarė prašalinti nuo darbo visus darbininkus, išviso su viršum 100000 žmonių.

NAUJI RAŠTAI.

Pradėjo vėl išeidinėti, arba, geriau sakant, pabudo iš gana ilgo miego lietuviškas laikraštis ,,Spindulys." Iš. leidinėja jį neprigulmingas kunigas Dilionis. Laikraštis illiustruotas, taigi su paveikslėliais paimtais daugiausiai iš angliškų laikraščių. Pirmasis numeris, kaslink jo įturio, persistato labai blogai: straipsniai silpnučiai, o jau lietuviška kalba ir rašyba blogesnė negu kokio nors kito dabar kur nors išeinančio lietuviško laikraščio. Gal ,,Spindulio" redaktoriui rupestis apie gerumą kalbos išrodo visai nereikalingu, jeigu jis, turėdamas progą ir gyvendamas terp lietuvių, kalbos neišmoko. Kokia kalba Dilionis mano lietuvius apšviešti, parodo štai kad ir sekantis parašas po paveikslėliu paimtu iš „Pittsburg Gazette Times", kuris ,,Spindulyj" teip paduotas: ,,Šitas paveisleli parodo dabartines ir prajeusias kratas maskolijoje, kaip caro tarnai valkiodame bureis po miestus ir kaimus užpuldineja ant nekaltų ir ramių giventjiu draskidami kaip šunis pasutu nekaltus žmonis". Tokia kalba rašyti ir turinti skaitytojus pamokyti straipsniai, todėl daugumas skaitytojų iš jų naudos neturės, nes jų nesupras.

Kaip kas išmano, teip savę gano.

,,Lietuvos" skaitytojai jau pirmiaus girdėjo apie parengtas prelekcijas Chicagoj ,,Aušros" drangystės kuopos. Kiek jų buvo parengta ir kokią naudą atnešė jos visuomenei, tuom tarpu apie tai nekalbėsiu, bet tiek priminsiu, kad visiems įtikti su panašioms prelekcijoms nebuvo galima.

Teip, 17 Nr. „Lietuvos" p. Golubickienė, reprezentuojama Tamsunė, apmėtydama kai-kurias purvais, baltai apsiprašsia juodomis raidėmis ,,Lietuvos" skiltyse, skuzdamasi, kad socijalistai neatsakė ant jos klausimo: ,,ką davė žmonijai socijalizmas", ir koksai ten purvinojo streipsnio rašėjas primetės Tamsunei ,,aklą fanatizmą".

Tame nėra nieko stebetino. Žmogus, nenorintis apsivalyti nuo savo persenusių papročių, mėgsta kitų biaurojimą; to netruksta ir Tamsunės ,,Atsiliepime". Tamsunė, pasigriebusi surudijusi kardą, kerta į visas šalis savo ,,Atsiliepime", bet niekaip nepasiekia tų piktadarių socijalistų. O kas biauriausia, kad visi sakė, sakė ir Tamsunei nieko nepasakė. Argi ne juokai! Tamsunė klausė ką davė, o tie pasakojo ką duos. Argi gali but kas nors biauresnio?!

Nors man bereikalinga apie tai kalbėti; nes tas lyti daugiau prelegentę, bet kentęs nepakentęs, tiek turiu pasakyti:

Kiek atsimenu iš tos dienos prelekcijos, tai pati prelegentė, gvildendama moterų pavergimą, privedė užtektinai faktų, ką davė ir ką žada duoti socijalizmas pavergtiems žmonėms. Kadangi šiandieninis draugijos surėdymas moteris nuo visko atskiria ir nepripažysta joms lygių su vyrais tiesų, tai prelegentė rėmėsi ant socijalizmo ir aiškino, kad įvykus draugijoj socijalistiškai tvarkai, moterys atgaus sau lygias tiesas su vyrais; kadangi prelegentė, tą dalyką gvildendama, priėjo ir prie krikščionių tikėjimo, kaipo faktą privedė, jog ir bažnyčia dar sulyg šiol moteriskei pripažysta mažesnes tiasas negu vyrui. Pagimdžius moteriškei kudikį, reikia eit į bažnyčią peprašyt Dievą už pagimdymą, o vyras nuo to paliuosuotas. Bet kokių ten biaurojimų Chritaus mokslo ir kunigijos (bent tokių išpludimų, kokius lietuvių ir lenkų katalikų kunigai įpratę daryt iš sakyklos) kaip garbinga Tamsunė sakė, ištiesų nebuvo.

Kodėl neatsakė ant klausimo rašėjas (kaip Tamsunė sako) purvinojo straipsnio, to pasakyti neapsiimu, bet jo, kaipo raštininko išrinkto ,Aušros" draugystės, buvo pareiga viską, kas atsitiks užrašyti ir paduoti visuomenei. Jeigu jis but kame nors ir užgavęs, tai reikėjo su rašėju ir rokuotis, bet ne kimšti į vieną kruvą skirtus dalykus, šmeižti patį sosijalizmą ir nieko bendro neturinčius žmonės.

Kas link manęs ypatiškai, tai tiek turiu p. Tamsunei pasakyti. Pasekus mažiau-daugiau tos dienos prelekciją, Tamsunės reikalavimas buvo gana bergždžias, nes kaip augščiau minėjau, aiškino tą pakaktinai pati prelegentė; o jeigu ir butų kas nors daugiau aiškinęs, arba bent tą patį atkartojęs, kitokios kritikos nebutų sulaukęs kaip tik tokią, kokia teko girdėti iš jos lupų laike minėtos prelekcijos, o vėliau 17 Nr. „Lietuvos" ,,Atsiliepime". Tamsunė ne tiek gilinosi į pačią prelekciją, kiek kalbėjosi su šalia šėdinčioms moterims, todėl ant Tamsunės reikalavimo nedėjau nė jokios svarbos. Jeigu aš ryžausi ką kalbėti, tai vien todėl, kad susirinkę klausytojai ramiai užsilaikė ir iš visko buvo matoma, kad norėjo dar ši-tą išgirsti. Kadangi svečių tarpe pasigirdo keistos nuomonės apie žydus, todėl pradžioj savo kalbos pasidariau sau programą: ,,Žydas, tauta ir darbininkas", nelytėdamas savo kalboje Tamsunės ypatos, nelytėdamas nė paties klausimo. Pažiurėkime dabar, kaip tie socijalistai nuskriaudė Tamsunę; tai dar niekai, paimk lietuvių katalikų kunigų ,,Žvaigždę", o pačių nusiskundimų kartais rasi net pusę viso turinio.

Kad Tamsunė ir ant toliau nebutų teip smarkiai nuskriausta tų smarkunų, bent dabar atsakysiu ant Tamsunės klausimo: ,,ką davė socijalizmas žmonijai". Draugijoj socijalistiškos tvarkos dar nėra, todėl su pirštu parodyt negalima. O ką jis žada, to negalėjo duot, kadangi perdaug turi priešų. Vieninteliai socijalizmas žmonijai davė tą, kad nuskriaustam darbininkui parodė jo skriaudėjus, supažindino jį su negera draugijos tvarka, kuri leidžia stipresniam pavergti silpnesnį ir teip, supažindinęs tą spaudžiamą visų darbininką, kad vargą ant svieto leido ne Dievas, bet jį padarė pati draugija (žmonės), suorganizavo į tvirtą nuskriaustųjų armiją, kuri dabar drąsiai kovoja už lygias visų žmonių tiesas, nepaisydama ar tas visokiems skriaudėjams ir jų parsidavusiams šalininkams patiks, ar ne. Jie dirba sau ramiai ir žiuri į ateitį. O jeigu žiauresniejie savo pasjutime šoka stabdyti, tada drasiai atremia savo krutinę ir parodo savo spėkas.

J. G—žis.

APGARSINIMAI.

Papročiai ir charakteris.

Labai lengvai gali patirti žmogaus charakterį iš jo pasielgimų, papročių. Neatydus, apsileidęs žmogus yra visada nepastovus savo užsiėmimuose, kuomet atydus, punktuališkas žmogus yra ištikimas; žmogus „perdėtinio ego" typo yra savameiliškas, saunaudiškas, o žmogus, kenčiantis nuo negero gromuliojimo vidurių yra surugusio temperamento ir atstumiantis. Kaip kurie žmonės negali jokiu budu pamesti savo blogus papročius, vienok tie, kurių temperamentai paeina nuo blogo valgio suvirinimo, negali buti atleisti, jiems negalima atleisti už nežiurėjimą savo organizmo. Visiems labai gerai žinoma, kad Trinerio Amerikoniškasis Eliksyras Karčiojo Vyno, turi geriausias ypatybes kaipo vaistas nuo negromuliojimo, neveiklumo gromuliojimo organų ir yra priimniausias vaistas gerti. Vaistas veikia tiesiog ant skilvio, padarydamas jį tvirtu ir atsakančiu priimti maistą ir jį atsakančiai suvirinti, be mažiausio nepasisekimo. Gromuliojimo eigis atsibus reguliariškai ir gerai ir kankinys tuojaus pasijus sveikesniu ir tvirtesniu, bus linksmas ir geriausiame upe. Vartok šitą vaistą nuo visų gromuliojimo sistemos nesveikumų. Padarytas iš gryno vyno ir žolelių. Gaunamas aptiekose. Jos. Triner, 799 S. Ashland ave., Chicago, Ill.

Draugysčiu Reikalai.

Pirmas Didelis Pikninkas!

Chicago, Ill. Susivien. L. Am. 36-ta kuopa parengė ketverge, 30 d. gegužio, 1907 (Decoration Day). **Gardners Park'e** West Pullman, kertė 123-čia ir Michigan ave. Prasidės 9-ta val. ryto. Yra pirmas pikninkas šitame pavasaryj parengtas dėl pavasarinio pasilinksminimo, ir atsikvėpimo tyro oro nuo tik ką išsprogusių žaliuojančių medžiu. Todėl kviečiami guodotini tautiečiai lietuviai ir lietuvaitės skaitlingiausiai atsilankyti į gražų Gardners Parką, kur yra daug medžiu, didelė šokiams platforma, gera bus muzika, ir daugybė visokiu zobovu. kas atsilankys, bus užganėdintas Įženga porai tik 25c. Važiuoti į Gardners Park galima visais Elektriniais karais iki 63-čios ir South Park Avenue arba "White City" nuo ten imti West Pullman karus, kurie privež iki vietai.

Komitetas.

ŠIU METU PIRMAS PIKNINKAS.

Chicago, Ill. Dr-stė Izidoriaus Artojaus iš So. Chicago, Ill. parengė savo pikninką nedėlioje, 2 d. birželio, 1907 m. Lake Side Grove, priepat Michigan ežero ir 96tos gatvės (Ewing ave.) So. Chicago. Pikninkas prasidės 10 val. ryto. Iėjimas daržan vyrams 25c.; moterims ir merginoms dykai. Daržas yra puikiausias iš visų čionai esančių daržų. Galima į jį atvažiuoti gatviniais karais iš visų miesto dalių ir miestelių. Karai eina pro daržą. Ant pikninko bus visokių pasilinksminimų ir grajys gera muzika, prie kurios galėsite gerai pasilinksminti. Užtai kviečia visus lietuvius ir lietuvaitės iš Chicagos ir aplinkiniu miesteliu atsilankyti ant to gražaus musu pikninko, o atsilankę nesigraudysite. Kviečia kuoskaitlingiausiai.

KOMITETAS.

PIKNINKAS!

Chicago, Ill. Dr-stė Šv. Roko parengė 26 d. gegužio (May), Bergman's Grove, Riverside, Ill. pirmą pikninką. Ant pininko bus gera muzika, užtai galės visi lietuviai ir lietuvaitės, jauni ir seni gerai pasilinksminti. Ant pikninko bus teipgi gaunamas geras alus ir kitoki gėrimai. Nepraleiskite lietuviai šios progos liuosai atsikvėpti ant laukų oro po žiemai.

Komitetas.

Balius! Baalius!

New Britain, Conn. Dr-stė Šv. Andriejaus parengė baliu, kuris atsibus 29 d. gegužio (May), Turner svetainėje ant Arch gatvės. Prasidės 7 val. vakare ir trauksis iki vėlybai nakčiai. Įženga vyrams 25c., merginoms ir moterims dykai. Užprašome visus lietuvius ir lietuvaites iš Hartford, Meriden, Bristol ir aplinkinės atsilankyti ant musu baliaus ir draugiškai pasilinksminti. Kviečia

Komitetas.

BALIUS! BALIUS!

Hartford, Conn. Dr-stė Švento Jono Evangelisto turės savo balių Subatoj, 18 d. gegužio, 1907. Germania salėje ant Main st. Prasidės 8 val. vakare ir trauksis iki 12 nakties. Įženga vyrams 25c., moterims ir vaikams dykai. Muzika bus pirmos kliasos. Užtai kviečiame visus lietuvius ir lietuvaites ant šito puikaus baliaus atsilankyti ir gerai pasilinksminti. Kviečia visus kuoskaitlingiausiai.

Komitetas.

APGARSINIMAS.

New Britain, Conn. Aš Juozas Laurinaitis nuėjau 25 d. balandžio pas musu guodotiną prabaščiu J. Žebrį velykinės išpažinties tikieto. Radau kelis žmonis ir štorninką zakristijoj, mačiau kaip žmonės mokėjo po $5 už kortelę, kadangi teip buvo prisakyta kunigo. Tada pasišaukė po kokiam laikui kunigas J. Žebris štorninką ir sako, kad jis biednas, jam užteks $3 už tikietą, tada išdavė kunigas štorninkui $2 atgal iš $5. Poto aš priėjau prie kunigo ir sulygau tikietą už $2. Sulygęs padaviau $5. Bet kaip tik kunigas gavo $5 į rankas, tai tuojau rankos tik sudrebėjo, paprašiau lykio $3, tai dar labiau sudrebėjo kunigėlio rankos. Kada kunigas vis nedavė lykio, tai apreiškiau, kad mano rankos pirštas sužeistas ir negaliu eiti darban, vienok kunigas paėmė ranką, suspaudė pirštą ir pasakė, kad jis už pirštą pasimelsęs, vienok lykio $3 kaip nedavė teip nedavė. Eidamas iš bažnyčios mąsčiau ką su kunigu padaryti, kadangi neturiu nė vieno cento ir negaliu dirbti; maniau atimti lykį nuo kunigo su policijos pagelba, bet atsiminiau, kad visgi nė tada kunigas neatiduos lykio ir reikės gal dar užvesti bylą. Užtai nutariau neeiti daugiaus pas kunigą, bet apgarsinti laikraštyje, kad žmonės neeitų pas tokį kunigą su d[illegible] riais, bet tegul eina su d[illegible] kais, nes tokis kunigas, pa[illegible] kad žmogus turi kelis d[illegible] gali parsiritęs nuo jo [illegible] kada, kad nešioja kunigiską [illegible] ną, bet plėšikiškai daro.

Juozas Laurinaitis,
New Britain, Conn.

PAJIEŠKOJIMAI.

Pajieškau savo švogerio, Jekobo Juozo Žilinskio. Pribuvo iš Lietuvos 12 d. gegužio, 1904 m. Pas mane pribuvo į Century, W. Va., iš kur išvažiavome į Tukson, Arizona, o vėliau į El Paso, Tex. 14 d. lapkričio grįžau namo, o jau padaviau $30, kad galėtų nuvažiuoti į Colorado. Tada gavau laišką iš Renbard ar Watervlit, Colorado. Paeina Suvalku gub., Kalvarijos pav., Susniku kaimo. Turiu pas jį labai svarbu reikalą; jo sunus nori atvažiuoti Amerikon. Jis pats ar kas kitas teiksis duoti žinią ant adreso:

Jonas Pukas,
Century, (Barber Co.) W. Va.

Pajieškau savo brolio, Franciškaus Katkausko, Vilniaus gub., Traku pavieto., Butrimoniu valčiaus, Juociškės kaimo. Apie 7 metai kaip Amerikoje, pirmiau gyveno Scranton, Pa. Turiu labai svarbu reikalą. Jis pats ar kas kitas teiksis duoti žinią ant adreso:

Adam Katkauskas,
11 E. Market st., Scranton, Pa.

Pajieškau savo draugo Aleksandro Baranaucko, Vilniaus gb., Traku pavieo, Butrimoniu valsčiaus, Karvelninkų kaimo. 6 mėnesiai atgal gyveno Scranton, Pa. Jis pats ar kas kitas teiksis duoti žinią ant adreso:

Jonas Vėsa,
175 Vilbur st., Scranton, Pa.

Pajieškau savo brolio Jono Kopusto, Kauno gub., Panevėžio pavieto, Stumbriškių vol., Breiviškiu sodžiaus. Jis pats ar kas kitas teiksis duoti žinią ant adreso:

Povilas Kopustas,
290 Ames St., Brockton, Mass.

Pajieškau Juozapo Podeno ir Jurgio Shinkun; abu Kauno gub., Biržių parapijos, Rupeikių sodžiaus. Turiu pas juos labai svarbų reikalą. Jie patys ar kas kitas teiksis duoti žinią ant adreso:

A. Kučinskas,
P. B. Box 828, Aberdeen, Wash.

Pajieškau savo brolių: Ignaco ir Kazimiero Skėriu. Pirmiau gyveno Pittsburg, Pa. Turiu pas juos labai svarbu reikalą. Jie patys ar kas kitas teiksis duoti žinią ant adreso:

John Skeris,
45 Ruble st., Chicago, Ill.

Pajieškau Antano Vasiliaucko, Kauno gub., Vilkmergės pavieto, Ramigalos vol., iš Bartainiu dvaro. 8 metai kaip Amerikoje 28 metu senumo, geltonu plauku, raudono veido, nedidelio ugio. Gyveno 2½ metus Braddock, Pa., dabar Illinois valstijoj. Jis pats ar kas kitas teiksis duoti žinią ant adreso:

Mikolas Alelunas,
299 — 25th st., Chicago, Ill.

Pajieškau savo tikro brolio Juozo Muraškos, Suvalku gub., Senapilės pavieto, Plutiškiu parapijos, Grigaliunu kaimo. Jis pats ar kas kitas teiksis duoti žinią ant adreso:

Simonas Muraška,
Box 490, Minersville, Pa.

Pajieškau savo draugu: Jono ir Jokubo Stankeliu. Aš parvažiavau Chicagon ir mane užpuolė plėšikai, atėmė pinigus ir baisiai sumušė. Buvau ligonbutyje. Meldžiu draugu pas mane ateiti.

Jonas Urbonas,
305-307 S. Clark st., Chicago Ill.

Pajieškau savo dvieju draugu; Motiejaus Keblaičio ir Juozo Gyvio, abu Suvalku gub., Naumiesčio pavieto, Juozas Gyvis Griškabudžio parapijos, Lipkiu kaimo, o Motiejus Keblauckas, man rodos, Sintautu parapijos. Jie patys ar kas kitas teiksis duoti žinią ant adreso:

Joe. Andžiulis,
3634 S State St., Chicago, Ill.

Pajieškau savo švogerio Antano Ruidoko ir Dominiko Yokšos; metai atgal gyveno Chicago, Ill. Paeina iš Kauno gub., Raseinių pavieto, Kvedainiu parapijos, Givainiu sodžiaus. Jie patys ar kas kitas teiksis duoti žinią ant adreso:

Andriejus Polekis,
1102 Cemetery av., Cent[illegible]

Prof. J. C. Keturakis,

Baigęs muzikos mokslą Amerikoje prof. Harald B. Dimond Signors Co. Conservatory. Užsiima visokiais grajinimais ir duoda lekcijas ant skripkos. Norinti gerai išmokti grajyti, atsišaukite pas jj. 751 So. Halsted St., Chicago, Ill. Telephonas Canal 6292.

Pajieškau savo brolio Zanono Pavalkio. Girdėjau, kad gyvena Chicagoje. Jis pats ar kas kitas teiksis duoti žinią ant adreso:

John Pavalkis,
1916 Hamilton Ave., Cleveland, O.

Pajieškau darbo barzdaskutinėj (barber shop) arba pusininko prie to biznio. Atsišaukite ant adreso:

13 Ruble st., Chicago, Ill.

Pajieškau Ignaco Micalo, Mikolo C. Slivinskio, Andriejaus Stankevičiaus ir Mateušo Urbono. Visi Kauno gub., Vilkmergės pavieto, Šietos vol., Veiškuniu kaimo. Jie patys ar kas kitas teiksis duoti žinią ant adreso:

J. M. Ed. Kokevicz,
Box 55, New Britain, Conn.

Pajieškau savo brolio Jono Greckio, Kauno gub., Raseiniu pavieto, Girdiškės parapijos, Trijomiu sodžiaus. 15 metu kaip Amerikoje. Gyvena Chicagoje. Jis pats ar kas kitas teiksis duoti žinią ant adreso:

Jurgis Greckis,
772 Bank st., Waterbury, Conn.

Pajieškau savo dviejų draugų, AugustoLabanausko ir Antano Rutkaus, abu Kauno gub. Penki metai atgal dirbome visi Mc Kees Rocks, Pa. Pressil Co., prie geležinių karų. Jie patys ar kas kitas teiksis duoti žinią ant adreso:

A. J. Peterson,
Curtis Bay, Baltimore, Md.

Ant Pardavimo.

Parsiduoda pigiai nauji, mažai vartoti naminiai rakandai (furniture) iš priežasties išvažiavimo į seną krajų. Atsišaukite:

Julia Kastantinavičia,
950—33rd St., Chicago, Ill.

Parsiduoda labai pigiai iš priežasties užsidėjimo kitokio biznio savo locname name grosernė ir bučernė. Lietuviu apgyventoje vietoje. Biznis gerai išdirbtas. Butinai turiu parduoti šitame mėnesyje, užtat leidžiu labai pigiai. Atsišaukite ant šio adreso:

3715 Beach St.,
Indiana Harbor, Ind.

Parsiduoda pigiai iš priežasties išvažiavimo Lietuvon gražus namas ant kampo didžiausias gatvės šitame mieste, teipgi du kampiniai lotai ant tos pat gatvės. Parduodu ir savo biznį—grosernę ir bučernę, biznis gerai apsimokantis. Atsišaukite pas:

F. Rajuncas,
22nd Avenue and Lake st.,
Melrose Park, Ill.

Parsiduoda labai pigiai grosernė, su pieno sąkrova, saldumynu, cigaru ir tabako parduotuvė; parsiduoda užtai, kad savininkas pirko savo locną namą. 3 gražus ruimai, $14 randa, gera vieta, arti lietuviškos bažnyčios, lietuviu ir lenku apgyventoje vietoje. Atsišaukite ant šio adreso:

J. Traties,
14 Ruble St., Chicago, Ill.

Reikalaujame. 10 darbininkų; alga $15 ant sąvaitės; darbas ant visada. Atsišaukite nedėlioj nuo 8 iki 11 val. ryto. (Ne agentas).

45 La Salle st. (Room 8),
Chicago, Ill.

Reikalingas geras lietuviškas barzdaskutys (barberis). Atsišaukite pas:

John Yankus,
[illegible]port Ave., Chicago, Ill.

Reikalaujame 500 darbininkų Kalifornijoj ir Washington valstijose prie medžio darbo ir lentų piovinyčiose. Algos nuo $60—$115 per mėnesį. Kelionė nuo Chicagos $51.50. Reikalaujam angliakasių valstijose Colorado ir Washington; algos $4. ir $6 ant dienos. Geriems darbininkams kelionės kaštai sugrąžinami. Reikalaujame 500 darbininkų prie geležinkelių, valstijose Idaho, Washington ir Montana, algos $2.25 ir $3.00 ant dienos. Kelionė iš Chicagos $14.00. Teipgi reikalaujame darbininkų ant geležinkelių valstijose: South Dakota, Nebraska, Iowa, Wisconsin, Michigan ir Illinois. Kelionė dykai. Reikalaujame 400 darbininkų Michigano ir Wisconsino giriose prie medžių kirtimo ir lentų piovinyčiose. Algos nuo $28 iki $35 ant mėnesio, pragyvenimas dykai. Kelionė sugrąžinama ilgiau dirbantiems. Teipgi reikalaujame vedusių ir nevedusių vyrų Chicagoje ir aplinkinėse. Ateik tuojau ar rašyk įdėdamas už 2 centus stampą, klausdamas rodos. Lietuviškas agentas.

J Lucas,
128 So. Clark st. (Room 3), Chicago.

Reikalingas vaikinas ar mergaitė, 14 iki 18 metų senumo, prie ofiso darbo "Lietuvos" redakcijoje. Turi buti gerų tėvų vaikas ir gerai mokėti angliškai ir lietuviškai rašyti ir lenkišką kalbą nors biskį suprasti. Gera vieta ir gera mokestis geram vaikinui, ar merginai. Tegul atsišaukia tik toks, kuris yra baigęs Amerikos publišką mokyklą.

PRANEŠIMAS.

Pranešu savo tautietėms ir tautiečiams, kad aš uždėjau krautuvę visokiu graznu, kaip tai: laikrodėliu, laikrodžiu, lenciugeliu, žiedu, spilku, britvu ir visokiu kitokiu daiktu. Visokius ordelius padirbu labai greitai ir pigiai. Meldžiu vientaučiu sušelpti mane už ką busiu dekingas.

Jos. Lukeševičia,
1626 N. Broadway St. Louis, Mo.

PINIGŲ PREKĖ.

Iki 500 rublių, rublis po.....52¼
Nuo 500 iki 1000 rublių, rublis po..52
Virš 1000 rublių, rublis po 51¾

Prie kiekvieno siuntinio reikia pridėti 25c. ant pačto kaštų.

Jeigu norite, kad pinigai greitai ir gerai suvaikščiotų ir niekur nežutų, tai siųskite per "Lietuvos" redakciją, adresuodami teip:

A. OLSZEWSKI
3252 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Stereoskopai arba Panoramos.

Stereoskopas arba Teleskopas yra tai prietaisa arba žiuronas su padidinančiais stiklais, per kuriuos kad žiural ant abrozėlio, abrozėlis pavirsta į naturališką paveikslą, kuriame matai čielas grupas žmonių, triobų, visą miestą, plačius laukus, miškus, daržus ir teip toliau, teip kaip kad pats toje vietoje butumei ir viską savo akimi matytumei. Teleskopas paverčia į naturališką ėsybę, padidina jį atskirsto žmogų nuo žmogaus ir išrodo jau ne paveikslu, bet tikru atsitikimu.

Męs turime dabar ant pardavimo gražiausius stereoskopiškus paveikslus, kaip matote žemiau surašytus.

Serija susidedanti iš 100 sekančių paveikslų:

101 Besiartinanti audra ant ežero Erie.
102 New York. Tavorų krovimas į didelį oceaninį laivą.
103 New York. Pilies daržas (Casttle Garden).
104 Boston. Ežeras viešame darže.
105 Atlantic City, New Jersey. Pamaryj.
106 Niagara. Patkavinis vandenskritys nuo ožinės salos. (Horse Shoe Falls from Goat Island).
107 Chicago. Auditorium viešbutis ir Michigan Avenue.
108 Kaskados ir pokylinė svetainė. L. P. Parodos 1904m.
109 Moki indijonas namieje.
110 Moki indijonų gyvenimas.
111 Sioux indijonų vadas, He-No-Fraid.
112 Vartininkai (The Sentinels) 3,043 pėdų augščio, Yosemite, Cal.
113 Motina girių, 63 pėdas apėmio. Yosemite Klonyj, Cal.
114 Magdelenos Kolegija, Oxford, Anglijoj.
115 Airija. Killarney, pilis Ross.
116 Įėjimas į Muckross Kliošto rių, Airijoj.
117 Šiaurinis miestas, Gibraltar.
118 Berlynas. Bondier lovis ir. Katedra.
119 Vokietija. Griuvėsiai viduramžinės pilies.
20 Vokietija. Laivas apleidžiantis Kobienc'ą, ant Rheino upės.
121 Švedija. Stockholmas nuo vandens pusės.
122 Stockholmas. Karališkas palocius.
123 Švedija. Ant kelio į Odde.
124 Švedija. Lejono pilis, Goteborge.
125 Šveicarija. Mount Blanc žiurint nuo Chamonix.
126 Thun, Šveicarijoj.
127 Žiuvinis kiemas, Alhambra, Granada, Išpanijoj.
128 Katedra Notre Dame, faskada. Paryžiuj, Francuzijoj.
129 Tullerinų daržas, Paryžiuje, Francijoj.
130 Palociai tautų ant upės Seina'os, Paryžiaus Paroda, 1900m.
131 Venus de Milo Louvre, Paryžiuje, Francijoj.
132 des Champs Elysees, Paryžiuje, Francijoj.
133 Didžiosios operos palocius, Paryžiuje, Francijoj.
134 Tvirtynė Šv. Jono ir Katedra, Marseilles, Francijoj.
135 Laivų užplauka ir ežeras, Villefranche, Francijoj.
136 Carniche kelias ir ežerėlis Villefranche, Francijoj.
137 Pajurinis kraštas Casino, Monte Carlo.
138 Vatikano daržas ir Šv. Petro katedra, Ryme, Italijoj.
139 Rymas žiurint nuo bokšto Šv. Petro katedros.
140 Didžioji galerija Colona palociuje, Ryme, Italijoj.
141 Skliautas Settinio Severo, Ryme, Italijoj.
142 Koloseumas, Ryme, Italijoj.
143 Neseniai atkastas palocius, Pompejo, Italijoj.
144 Senatas ir Kanalas, Milane, Italijoj.
145 Kelias Šv. Juozapo, Venecijoj, Italijoj.
146 Šėrimas karvelių ant pleciaus San Marco, Venecijoj.
147 Kelias Šv. Andriejaus, Venecijoj, Italijoj.
148 Mahometonų bažnyčia Omare.
149 Oceaninis pakraštis, parodantis kelio užuolanką, Algiere.
150 Gėrymo fontanas ir gatvė Sename Kairo, Egipte.
151 Besimeldžianti dervišai kieme mahometonų bažnyčios Gamoa El Ain.
152 Mahometonų bažnyčia Sultano Hasan, žiurint, nuo Cladelio sienų, Kairo, Egipte.
153 Pyramidos ir Arabų vilija, žiurint nuo Ghizeh kelio, Kairo, Egipte.
154 Arabija. Daržas išdžiuvusiame upės take.
155 Įėjimas į palocių, Singapore, Indijoj.
156 Turgaus diena Singapore, Indijoj.
157 Tautiškasis greitasis trukis, Singapore, Indijoj.
158 Policijos stacija Hong Konge, Chinijoj.
159 Žibinčius Hong Konge, Chinijoj.
160 Chiniečių vienbuorininiai laivai į plaukoj Hong Konge, Chinijoj.
161 Gražusis kelias Shanghai, Chinijoj.
162 Žvilgis ant viešos turgavietės, Shanghai, Chinijoj.
163 Tautiškas priešpiečių namas ant salos Java.
164 Tokyo, Japonijoj. Iriso grażybės laukai
165 Yokohama, Japonijoj. Prudas egiptiškų lotus kvietkų pilname žydėjime.
166 Junitų žinyčia Honmoku, Yokohama, Japonijoj.
167 Yokohama, Japonijoj. Šiaučius dirbantis lytines kurpes.
168 Yokohama, Japonijoj. Kriauklinių žuvių pardavinėtojaus stotis.
169 Paroda ugnagesinių atletų, Yokohama, Japonijoj.
170 Yokohama, Japonijoj. Kvietkų daržas.
71 Yokohama, Japonijoj. Altorius, nešamas jaunų gerbėjų Matsuri procesijoj.
172 Japoniški vaikai, nešanti pokylinį Matsuri altorių, Yokohamoj.
173 Matsuri pokylis, muzikos pastolas ir šokėjai, Yokohama, Japonijoj.
174 Yokohama, Japonijoj. Daržovių pardavinėtojas, rodantis savo turtą.
175 Japoniški kudikiai ledinės smetonos šėtroj, Yokohama.
176 Japoniškas žvejys prieplaukoj, Yokohama.
177 Japoniečių budas eiti pailsin.
178 Trepai į Kigomizų žinyčią, Kyoto, Japonijoj.
179 Kyoto, Japonijoj. Kigomizų žinyčia.
180 Auksinis pavilionas ant ežero Kinkakuji, arti Kyoto, Japonijoj.
181 Senoviška žinyčia Fujiyama, Mt. Fuji, Japonijoj.
182 Teatro gatvė, ilgio vieną milią, Osaka, Japonijoj.
183 Nara, Japonijoj. Tukstantis žibinčių prie Ka-suga-No-Myia žinyčios.
84 Nikko, Japonijoj. Senovės akmeninis šuo, sergiantis Nikko žinyčią nuo Piktojo.
185 Hawaiiški mokyklos kudikiai.
186 Palmų daržas ant kranto Monoloa upės, Honolulu, Hawai.
187 Daktilinių palmų kelias, Honolulu, Hawai.
188 Hawaiiška moteris, gaudanti Peeheai, mažiukę kriauklinę žiuvaitę.
189 Chiniečiai renkanti ryžius, Hawai.
190 Gyvenimas Pretorijoj. Pietinėj Afrikoj.
191 Įplauka ir plaukirnti laivų talsymo dirbuvė Valparaiso, Chile.
192 Jamaicos Brookline gatvė, Port Anton'o.
193 San Francisco gatvė, Mexico City.
194 Didysis pliacius, Mexico City.
195 "Jojimas šėnimis".
196 Mano apginėjas.
197 Kalėdų rytas.
198 "Tėve musų, kuris esi danguose".
199 Pagalvėlių karė.
200 Šėrimas kačiukų.

Teleskopas ir 100 virš paminėtų paveikslėlių kaštuoja $3.00

100 tų pačių paveikslų bakselyje be teleskopo $2.00

25 paveikslai iš Jezaus gyvenimo $1.00

Pats vienas teleskopas be paveikslų kaštuoja $1.00.

Vienas teleskopas užtenka visokiems paveikslam. Kada turi teleskopą, tai gali imti paveikslus kokius tik nori ir visi tiks į tą patį teleskopą.

Siųsdami pinigus ant teleskopų ar ant kitokių reikalų visada adresuokite:

A. OLSZEWSKI,
3252 So. Halsted St., Chicago, Ill.

"LIETUVOS" AGENTAI.

New York, N. Y.
A. Lesniewskis, 144 E. Houston St.

So. Boston, Mass.
Nik. Gendrolius, 287—3rd St.

Newark, N. J.
V. Ambrazevičia, 178 Ferry St.
A. Stanelis, 66 West St.

Brooklyn, N. Y.
Stan. Rinkevičius, 73 Grand St.

Shenandoah, Pa.
Andrius Mačis, 131 S. Main St.

Scranton, Pa.
Jos. Petrikis, 1514 Ross Ave.

Waterbury, Conn.
Jonas Žemantauckas, 39 W. Porter St.

New Britain, Conn.
M. J. Cheponis, 21 Pleasant St.

Baltimore, Md.
L. Gawlis, 2018 N. Washington, St.
Jonas Želvis, 711 W. Lombard St.
J. Luis, 26 So. Green St.
J. Diemedis, 521 Columbia Av.
Wm. J. Moran, S. E. cor. Sharp and Camden Str.

Philadelphia, Pa.
M. A. Ignotas, 1028 So. 2-nd St.

Pittsburg, Pa.
Jonas Ignotas, 13 Diamond Square S.S.
I. M. Maskeliunas, 2134 Forbes St.

Elizabeth, N. J.
Wm. Bočkus, 211 First St.

Westville, Ill.
V. S. Kreivenas.

Minersville, Pa.
Juozas Ramanauskas.

Springfield, Ill.
J. Klembauskas, 7 Millrow

Worcester, Mass.
Antanas Bernotas, 12 Harlem St.

Gilberton, Pa.
J. Ambrazevičius, Box 4.

Pittsburg, Pa.
Fort. J. Bagočius, 1914 Ann St.

Revoliucijos Paveikslas.

„Prie Liuosybės", didelis paveikslas, 22 ir 28 colių, perstato atsitikimą Lietuvoje 1905 m., kaip revoliucijonieriai drasko maskolišką konceliariją. Labai dailus paveikslas pilnuose dažuose su žaliuojančiais laukais ir mėlynu dangum ir t. t. Tokio lietuviško paveikslo da niekur nėra. Reikalingi agentai. Prekė $1. Adresuokite:

Lithuanian Art Association
Box 133, Shenandoah, Pa.

Marė Laukienė

Atsakanti Akušerka
3246 S. Halsted St. Chicago, Ill.
Telefonas Yards 7696

Duoda visokią rodą ir geriausią pagelbą moterims jų ligose. Pasekmingai atlieka darbą prie gimdymo ir dažiuri atsakančiai po gimdymo. Podraug pranešu, kad dabartinis mano ofisas randasi Olszewskio name, 3246 S. Halsted st., 3čio augšto.

Mačuli kur bėgi?

Bėgu į valstiją Washington, nes ten yra daug darbo ir uždarbiai geri, o pas Jom. Milių galima užeiti ir gauti visokias geras rečias; beto gali gauti šaltą alų ir kitokių geriausių gėrimų ir ruskinių. Jo karčiama yra vos du žingsniu nuo Union stoties.

"Standard Saloon"
153 Washington St., Seattle, Wash.

Ant 17 Akmenu Railroad Laikrodelis

Patentuotas regulatorius, ausuke užsukamas ir nustatomas, vyriškas ar moteriškas. 18K auksuotas, dvigubi "Hunting" lukštai, gražiai iškvietkuotas. Tikrai gerai laiką rodo. **Visur vartojamas geležinkelio tarnu kaipo teisingai laika rodantis; gvarentuotas ant 25 metu.** Šitą laikrodelį pasiųsime C.O.D. ant kiekvieno adreso, su pavelyjimu išegzaminuoti. Jeigu bus toks kaip rašėme, užsimokėk expresui $5.75 ir atvežimo kaštus ir paimk laikrodėlį; jei ne, nemokėk nė vieno cento. Atmink, kad už tokį pat laikrodėlį kitur mokėsi $35.00. Prie laikrodėlio pridedame 14K auksintą labai gražų lenciugėlį su kompasu dykai.

Excelsior Watch Co.
900 Central Bank Bldg., Chicago

Lietuwiszka Aparatu Dirbtuwe."

Guodotinoms tautiszkoms ir bažnytinems Draugystems iszdirba:- **Karunas, Amerikoniszkas Weliawas, Szarpas, Juostas, Kukardas, Zenklelius, Kepures ir del Marszalku paredus.**

Guodotiniems Kunigams iszdirba:- **Kapas, Arnotas, Dalmatikus, Albas, Stulas** ir wisus bažnytinius parėdus. Visoki darbą atlieka artistiszkai in laika.

Noredamos guodotinos Dr-tes, arba guodotini Kunigai, kad Jusu darbas butu pridera ncziai atliktas ir tuom suszelpti sawo tautetę, paweskite ji tikrai lietuwaitiai,

T. ANDRUSZEWICZ & CO.
115 W. Division St., Chicago, Ill.

Laivu Kalendorius.

Šitas Kalendorius parodo kada, iš kur ir koki laivai išplaukia į Europą, iš kokio Porto, kokią dieną ir adyną, ir kiek kaštuoja Sifkortės nuo Porto iki Tilžės ar Eydtkunų. Norinti važiuoti į Krajų tegul peržiuri šį Kalendorių, o žinos kada ir iš kur laivą gauti ir kiek visa kelionė kaštuos.

LAIVO VARDAS	Kompanijos vardas	Portas iš kur išplaukia	Diena išplaukimo	Valanda išplaukimo	Per tiek dienų perplaukia marę	Šifkortė kaštuoja nuo Porto į Tilžę	Eydtkunus
AMERICA	Hamburg American	New York	Gegužio 23	2 po piet	10	37.80	37.95
BLUECHER	" "	" "	Birželio 6	2 po piet	10	37.80	37.95
BREMEN	" " "	" "	Geg. 28	10 po piet	11	38.15	38.20
BALTIC	White Star	New York	Birželio 14	4:30 ryto	7	41.80	41.95
BATAVIA	Hamburg-American	" "	" 1	9 ryto	14	37.80	37.95
CANADA	Dominion	Portland	" 1	2 diena	10	36.65	36.70
CYMRIC	White Star	Boston Mass.	Gegužio 23	6:30 ryto	9	37.80	37.95
CARMANIA	Cunard	New York	" 21	11 ryto	7	41.80	41.95
CAMPANIA	"	" "	" 20	11 ryto	7	43.80	43.95
CEDRIC	White Star	New York	Gegužio 17	8:30 ryto	7	41.80	41.95
DEUTSHLAND	Hamburg American	New York	Gegužio 30	7 ryto	7	37.80	37.95
OLDENBURG	North German Lloyd	" "	Birželio 1	10 ryto	14	36.65	36.70
DOMINION	Dominion	Portland	Birželio 15	2po piet	10	36.65	36.70
CASSEL	North German Lloyd	New York	Birželio 12	2 diena	14	36.65	36.70
CEHEMNITS	" " "	Baltimere	Birželio 3	10 ryto	10	38.15	38.20
EMPRESS OF IRELAND	Canadian Pacific R.	Montreal, Que.	Gegužio 17	3 diena	6	37.90	37.95
EMPRESS OF BRITAIN	" "	" "	" 31	3 diena	6	37.90	37.95
ETRURIA	Cunard	New York	" 25	1 diena	8	41.80	41.95
IVERNIA	Cunard	Boston Mass.	Gegužio 28	10:30 ryto	9	36.30	36.45
KRONPRINZ WILHELM	North German Lloyd	New York	Balandžio 23	10 ryto	7	44.15	44.20
KAISER WILHELM II	" " "	" "	Birželio 11	6 ryto	7	44.15	44.20
KAISER WILH. d. GR.	" " "	" "	Birželio 4	10 ryto	10	38.15	38.20
KROONLAND	Red Star	" "	Birželio 1	8:30 ryto	8	39.80	39.95
KAISER. AUG. VICTORIA	Hamburg American	" "	" 13	6:30 ryto	10	37.80	37.95
KENSINGTON	Dominion	Portland	" 15	2 po piet	10	36.65	36.70
LAKE MATIBONA	Canadian Pacific	Montreal Que.	" 30	10 diena	8	36.65	36.70
LAKE CHAMPLAIN	" "	St. John N. B.	Gegužio 25	12 diena	9	36.65	36.70
LAKE ERIE	" "	" "	Birželio 3	3 diena	9	36.65	36.70
LUCANIA	Cunard	New York	" 1	9 ryto	9	43.80	43.95
MAIN	North German Lloyd	" "	Birželio 6	10 ryto	13	38.15	38.20
MAJESTIC	White Star	New York	" 17	10 "	7	43.80	43.95
MERION	American	Philadelphia Pa.	Birželio 8	10 "	9	36.65	36.70
NEW YORK	American	New York	Gegužio 11	9:30 "	9	39.80	39.95
OCEANIC	White Star	New York	" 31	10 "	7	43.80	43.95
OLDENBURG	North German Lloyd	New York	Birželio 1	10 ryto	10	38.15	38.20
PHILADELPHIA	American	" "	Gegužio 25	9:30 ryto	7	43.80	43.95
PENNSYLVANIA	Hamburg American	" "	" 25	3 po piet	14	37.80	37.95
PATRICIA	" "	" "	Birželio 15	7:30 ryto	14	37.80	37.95
PRETORIA	" "	" "	" 8	3 dien	14	37.80	37.95
RHEIN	North German Lloyd	Baltimore	Gegužio 29	2 dien	14	36.65	36.70
SAXONIA	Cunard	Boston Mass.	Birželio 11	10:30 ryto	9	36.30	36.45
SEMLAND	Red Star	New York	Birželio 29	8:30 "	7	39.80	39.95
GRAF VALDERSEE	Hamburg American	New York	Gegužio 18	9 ryto	10	37.80	43.95
ST. PAUL	American Line	" "	Birželio 1	9.30 ryt.	7	43.80	37.95
SOUTHWARK	Dominion	Portland	Gegužio 25	2 diena	10	36.65	36.70
PRINCESS ALICE	North German Lloyd	New York	" 23	10 ryto	10	38.15	38.20
TRAVE	North German Lloyd	" "	" 18	10 ryto	10	38.15	38.20
VADERLAND	Red Star	" "	Birželio 8	2:30 po p	8	39.80	39.95
ZEELAND	Red Star	New York	Gegužio 25	2:30 po p	8	39.80	39.95
FRIEDRICH d. GROSSE	North German Lloyd	" "	Birželio 20	10 ryto	10	38.15	38.20
FINLAND	Red Star	" "	Gegužio 18	8:30 ryto	9	43.80	43.95
ST. LOUIS	American	" "	" 18	9:30 ryto	7	43.80	43.95
BRANDENBURG	North German Lloyd	" "	Gegužio 25	10 ryto	10	38.15	38.20
SEYDLITZ	" " "	" "	" 25	10 ryto	10	38.15	38.20
DARMSTAD	" " "	" "	Birželio 4	7 ryto	10	38:15	38:20
NORDLAND	American	Philadelphia	Gegužio 26	9:30 ryto	7	43.80	43.95

Virš parodytos prekės yra už vandenį ir Prusų geležinkelį, be Amerikos geležinkelio. Žemiau parodytos prekės yra už Amerikos geležinkelį nuo:

Chicagos į New Yorką.....$16.00
" " Bostoną.....$16.00
" " Philadelphią.....$15.50
" " Baltimorę.....$15.00
" " Montreal.....$15.00

Pridėk Amerikos geležinkelį prie vandenio prekių ir matysi kiek kaštuos visas kelias nuo Chicagos iki Tilžės ar Eydtkunų

Iš Chicagos reikia išvažiuoti 2 dienoms pirm laivo išplaukimo. Trukiai iš Chicagos išeina 3 val. po pietų.

Ar gali kur nors rasti daugiau laivų kaip pas mus? Ne! Męs turime dar daug daugiau laivų, tik del stokos vietos visų sutalpinti negalime. Musų šifkorčių prekės yra teip pigios kaip pačios kompanijos ofisuose. Jeigu kur nors ant šių laivų gausi šifkortę pigiau kaip pas mus, tai męs duosime tau $50.00. Pamėgink ir persitikrink.

Tiek daug teip greitų laivų ir teip teisingų prekių niekur nerasi kaip pas:

A. OLSZEWSKĮ
3252 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Kas nori važiuoti į Krajų, tegul ateina pas mus, o čia visada gaus savo laike greitą ir gerą laivą.

"LIETUVOS UKININKAS"

Lietuvių Demokratų Partijos Laikraštis skiriamas Lietuvos darbo žmonėms. Išeina vieną kartą per sanvaitę iš Vilniaus, Lietuvoj.

Jame telpa teisingos žinios iš visos Lietuvos ir kitų kraštų svieto. Lietuvoj metų prekė $1.80; Amerikoje $2.50.

Kam yra miela prigimta šalis tėvynė-Lietuva, tai užsirašykit minėtąjį laikraštį, o žinosite kas ten dedasi dabartiniame revoliucijos laike. Vienas numeris ant pamatymo 5 centai. Amerikoje vyriausiu agentu:

M. J. Damijonaitis,
3252 So. Halsted St., Chicago, Ill.

NAUJI TAUTIŠKI PAVEIKSLAI.

Dabar tik išėjo iš po spaudos labai gražus tautiški paveikslai (abrozdai).

1. Didis Lietuvos Kunigaikštis Vytautas.
2. Didis Lietuvos Kunigaikštis Kęstutis.
3. Didis Lietuvos Kunigaikštis Algirdas.
4. Didis Lietuvos Kunigaikštis Gedeminas.

Paveikslų miera 22X28 colių.

Prekė 35c. kožnas.

Nusipirk po vieną šių paveikslų, o galėsi gražiai papnošti savo ruimą.

Prisiųsdamas pinigus adresuok:

A. OLSZEWSKI,
3252 So. Halsted St., Chicago, Ill.

GRAMATIKA ANGLIŠKOS KALBOS

Su ištarimu kiekvieno angliško žodžio lietuviškai, kaip tai: beast (byst) žvėris; eight (eit) aštuoni; eye (ai) akis ir tt. 174 puslapių, su prisiuntimu $1.25.

NAUJAS BUDAS IŠSIMOKINIMO GRAŽIAI LIETUVIŠKAI RAŠYTI, be pagelbos mokintojaus, 24 puslapiai, su prisiuntimu 10c.

Pinigus reik siųsti "Money Orderiu" ant šio adreso:

P. MIKOLAINIS
Box 62, New York.

Nusipirk už Randos pinigus gerą Gyvenimą.

Gyvenk vienoje ir iszrandavok antrą.
Už $3200 gali pirkti vieną iš
50 Naujų, Dviem Augštais, Namų.

Arti Western Eelectric Co., Sears, Roebuck Co., National Melleable Castings Co., Winslow Brolių ornamentališkų geležinių darbų ir amerikinių spirališkų dudų išdirbinių.

20.000 Darbininkų Zmonių. $300 Inmokesties.

Liekinys po $32.00 kas mėnesis, imant palukį drauge. Randos $30.00 ant mėnesio; 5 ar 6 kambarials, trioba su aukštu ir 7 pedų panamiu su išlietais pamatais. Georgijos pušies apdabai; maudykla, šiltas ir šaltas vanduo. Visoki pagerinimai įtaisyti ir apmokėti.

14ta Gatvė ir 49ta Avenue.

LOTAI Granto Žemiškosios Bendrijos Podalyj neužilgio pakils savo vertėje. (Dovydas B. Lyman, globėjas. Willard T. Block, iždininkas.)

Męs parduodame juos dabar po $540 ir daugiau už Lotą $50.00 įmokėti, likusiejie $10.00 kas mėnuo.

Nuvažiavimas į Vidurmiestį prekiuoja 5 Centus.

Vienatiniai Agentai
KNOTT, CHANDLER & CO.,
110 DEARBORN STREET

Vietinis Ofisas: 12-ta ul. ir 48-ta Ave. Atdaras kasdien ir nedėlioms. Jas. F. Hildreth, užveizda, savinybės skyrius. Lietuviškas pardavėjas buva visados ant vietos; jis visame jums patarnaus.

Pinigus paskoliname budavojimui.

Halsted ir 14th Gatviu
L. KLEIN

Musų lietuviški pardavėjai.

Petras Stefonaitis, Pardavėjas No. 117. — Ona Kučinskiutė, Pardavėja No. 114. — Otto Šukšta, Pardavėjas No. 33.

Bile vienas szitu Moteriszku Sijonu po $1.98

Extra Speciališkas IŠPARDAVIMAS!

Mes ką-tik pirkome 500 moteriškų sijonų, visi grynų vilnų; visi šito sezono paskiausių stilių; juodų ir paprastai šviesių audimų; pilnas rankius visokių didumų; nė vienas sijonas sąkrovoje mažiau vertas kaip $3.00, kiti verti net po $5.00. Per šitą išpardavimą gali pasirinkti sau iš kruvos po.... **$1.98**

Musų Krautuvė atdara vakarais: Panedelio, Ketvergo ir Subatos.

L. KLEIN
HALSTED & 14TH STS.

Dr. J. KULIS

Lietuvių Gydytojas ir Chirurgas
3255 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Gydo visokias ligas moterų, vaikų ir vyrų. Taipgi turi didelę praktiką ir gydo pasekmingai visokias limpančias užsisenejusias ir paslaptingas vyru ligas. Daro operacijas pasekmingai.

Lietuvių Daktaras

Dr. Marija Dowiatt-sass

723 W. 18th St. CHICAGO, ILL.
Telefonas Canal 1479.

Telefonuoti galima iš kiekvienos aptiekos. Gydo pasekmingai visokias ligas be skirtumo.

Visai Dykai
Didžiausias Kataliogas Lietuviszkoje Kalboje

Bus nusiustas kožnam kuris prisius savo tikra varda, pravarde, adresa ir pora markiu. Naudingas, reikalingas kožnam lietuviui ir lietuvei.

JAME TELPA

teisingi apraszymai apie suvirsz 200 visokiu kuniszku nesveikumu, vyru moteru ir vaiku. Iszaiszkina pradžia, priežasti ir pasekmes ligu ir pasako kokias gyduoles naudoti. Telpa paveikslai ir prekes visokiu naujausiu elektro-gydanczių aparatu, Roberiniu daiktu, Magiszku Aparatu, Drukuojamu ir Raszomu Maszinu, Stereoskopu ir jiem Paveikslu, Armoniku Koncertinu, Britvu ir daugel kitokiu kožnam reikalingu daiktu. Raszyk tuojaus.

Iszkirpk szita, izpildyk ir prisiusk mum, o už dvieju dienu Didžiausias Lietuviszkas Kataliogas bus tavo namuose.

Vardas .....
Adresas .....
Miestas ir State .....

John's Supply House
Pilsen Station, Chicago, Ill.

Raulai kur tu begi?

Nugi pas Petra Szlaki, nes labai ištroškęs, o pas jį galima atsivėdyti, nes jis turi puikų, šaltą bavarską alu, gardžia ruską očiščeną arielką, cigarus net iš Havanos, o iššigėrus gauni žmogus puikų užkandį kiekvieną dieną, tai jau negaliu ilgiau su tamista kalbėti. Lik sveikas, turiu skubintis. Prie to jis turi puikią salę vestuvėms, mitingams ir paklauso kiekvieno, o ypač už vertėją susikalbėti angliškai. Ateikite pas mane, o aš jums patarnausiu už dyką visokiuose reikaluose ir provose. Atvažiavę iš kitų miestų gali gauti geriausią nakvynę.

Petras Szlakis,
3321 Auburn Ave., Chicago, Ill.
Tarpe 33-ciosios gatvės ir 33-ciojo Place.
Telefonas Yards 6012

F. P. Bradchulis

ATTORNEY & COUNSELOR at LAW
Chamber of Commerce Bldg., Room 709
S. E. Corner La Salle and Washington Streets
CHICAGO, ILL.
TELEPHONE MAIN 3642

Lietuvys advokatas, baigęs mokslą jurisprudencijos čia Amerikoj. Veda visokias provas, civiliškas ir kriminališkas, visuose teismuose (suduose).
Gyv. 3112 S. Halsted St., arti 31mos gatvės
Telephone Yards 6046

Dr. O. C. HEINE

DENTISTAS

OFFISAS---Kampas 81-mos ir South Halsted Gatvių ::::::
CHICAGO, ILL.
GYVENIMAS VIRSZUI APTIEKOS

TRAUKIA DANTIS BE JOKIO SKAUDEJIMO, INSTATO NAUJUS, AUKSINIUS AR KOKIUS KAS NORI. DARBA GVARANTUOJA. ::

GERIAUSIAS PRIETELIS

Tas, kurs pagelbi nelaimėj; bet ar gali rastis sunkesnė nelaimė žmogui, kaip buti varginamu ligos?

Tuom gelbėtojum nuo visokių ligos kankynių — silpnybių, yra **Dr. Collins New York Medical Institutas,** nes tą **Institutą** visuomenė vadina gyvasties gelbėtojum ir **geriausiu prieteliu,** už išgydymą daugiausia ir nuo visokių ligų, ne kaip kokie kiti daktarai, Institutai, ar Ligonbučiai, išgydant ir tokias ligas, kurių kitur neįstengė išgydyt, tuos ir pagelbėjo.

Kur mokslas, vienybė - ten yr galybė; per tai **Institutas,** gydyme turi gerą pasekmę, kad jame apart Daktaro Profesoriaus, darbuojasi tikri Specialistai ir tam Institute yra daugiau daktarų, ne kaip rokuojant visus, į kruvą, kurie šiam laikraštyje pagarsinti. Vaistai, kurie tik žinomi daktariškame moksle kaipo geriausi, tai iš visos pasaulės yra pargabenti; apart tų, ką Instituto Specialistai nuolatos darbuojasi, išrandant naujausius vaistus, kuriuos kitur negalima gaut. Per tai pasekmingai yvairios ligos ir tampa pergalėtos, jog tokia galybė darbuojasi ir geri gryni vaistai vartojami.

Jeigu nesveikas, tai nesivargyk ligoms, neatidėliok!

Kad ne asabiškai, tai aprašant ligą atsišauk, o busi išgydytas nuo: Kataro, plaučių nesveikumo, dusulio, trumpaus ir sunkaus kvėpavimo, greito pailsimo, kosulio, kepenų ir inkstų (kidneys) ligos, dyspepsijos, vidurių ligos, nevirinimo, užkietėjimo, žarnų slogos ir skaudėjimo vidurių, šonuose, tuštymuose ir po krutine. Galvos skaudėjimo, svaigimo, užimo ir spiegimo ausyse, bei kurtumo. Kraujo nečystumo, išbėrimo spuogais, juodgalvėms ir parkoms, niežais. Akių ligos. Neuralgijos, neurastenijos, tirpimo kuno. Reumatizmo, skaudėjimo po visą kuną smagenių, kaulus ir gyslas bei sanarius, sutinimo. Geltligės. Nusilpnėjimo ant sveikatos ir lytiškai (nejiegumą-nemelię). Blogus sapnus ir sėklos nubėgimo. Nuo saužagystės su jos visoms baisioms pasekmėms sugriovimo sveikatos. Priepuolio, nuomario, nerviškumo, greito ir didelio piktumo. Nuo lytiškų piktų užsikrečiamų (slaptų) ligų — kokio jos vardo ar skyriaus nebutų, į trumpą laiką liekasi išgydytos. Puslės ligos, skausmingo ir tankaus šlapinimosi. Patrukimo Hemoroidų. Nemiegojimo, sunkumo kojose, rankose. Lenkimasi draugijos, neturėjimo vaisiaus ir kitų visokių slaptų ligų vyrų, kaip ir **moterų**: skausmingų ir nereguliariškų mėnesinių, neturėjimo andrapanių, kenkimo baltųjų ir kurios lik ligos varginimui žmonių atsiranda. Po ištyrimui, kad apsiima išgydyti ir duoda vaistus, tai užtikrinta sveikata ir išgydymas.

Slaptybė šventai užlaikoma!

Kad visokios ligos tampa išgydytos, tai pats darbai už save kalba ir iš daugybės išgydytų, pagal Jų norą, nors keletą patalpinam padėkavonių; ką kiti daktarai negali padaryt. Sztai ką išgydyti kalba:

Guodotinas Profesoriau Institute!

Nors daug daktarų perieidau, bet jie tik mano ligą užsendino begydant, nors ir gerais vadinasi, buk Hospitalės algą moka, bet savo Ofiso paduotose valandose, nuo ryto iki vakaro namieje sėdi. Bet kaip į Jųs globą atsidaviau, aprašęs ligą, ir prisiųstas gyduoles suvartojau, tai prapuolė skaudėjimas strėnose, rankose, kojose, pečiuose ir visa liga, kurią buvau įgavęs per neišmintingą pasielgimą, kaip yra aprašyta Jus knygoje **„Vadovas į Sveikatą"** ant 146 puslapio. Dabar esu sveikas kaip niekad nesirgęs ir dėkingas, už knygą, gerą rodą, o labiausiai už geras grynas gyduoles.

CH. GALUNAS, Box 114, Mullberry, Kansas.

Mielas Dr. Profesoriau ir Specialistai!

Nors čielus metus prisikankinau teip labai skaudžia liga, bet kad Jus įstengėte mane išgydyti nuo to galvos skaudėjimo, vidurių ir gumbo gėlimo, tankaus skausmingo šlapinimosi ir baltųjųitekėjimo, su skaudėjimu krutinės ir visuose sanariuose. Nors nesitikėjau, kada nors išgyti, nes kožnas daktaras pagydęs apleido, nieko nepagelbėdamas. Bet kaip į Jus garbingą Institutą atsišaukiau ir nenuilstančiai dėl mano sveikatos darbavotės, tai tai jau po suvartojimo tų paskutinių gyduolių persitikrinau, kad esu pilnai išgijus; už tai šiuom siunčiu didelę padėkavonę. Tuos kelis žodžius noriu, kad pagarsintumėt į laikraštį, kad reikalaujanti žinotų, kur tikrą pagelbę sveikatai gali rasti.

Mrs. P. BOSELIENE, 1026 Nicollet Ave., Minneapolis, Minn.

Daugeliugas Dr. Collins Med. Inst.!

Kaip pirmiau skundžiausi per ligos varginimus: sunkaus kvėpavimo ir skaudėjimo šonuose, krutinėj, skrepliavimo ir valkčiojančių dieglių po visą kuną, tai per Jus storonę ir geras gyduoles, kurias suteikėt, likausi jau išgydytas. Nors iš pradžios vartojant gyduoles jaučiaus savyje kaip revoliucijį, bet toliaus vis ir vis darėsi geriau, o dabar pasilikau pilnai sveikas ir laimingas, nes liga neatsinaujina daugiau; už tai labai dėkavoju. Bučiau išmintingai padaręs, kad iš kart prie Jusų bučiau krelpiasis, ne kaip prie tų, ką 2 bei 6 paveikslais giriasi; netrukus gal ir 9 pasigirs, o iš viso tik vienas Daktaras yra. Dabar tik persitikrinau, kad **Dr. E. C. Collins M. I.** yra geriausias prietelis ir gelbėtojas gyvasties.

J. ŽEMANTAUCKAS, 212 First St., Jersey City, N. J.

Pirmiau dirbt negalėjo, kankino kosulys, nerviškumas, abelnas nusilpnėjimas nuo slaptos ligos nuo ilgo laiko; pasekmingai likosi išgydytas.

St. Bakajus, Box 335, Proctor, Vt.

„Vadovas į Sveikatą"

Tas Institutas ne tik yra gelbėtojum sveikatos ir gyvasties, bet kad yra **geriausiu prieteliu** žmonių, tai išdavė labai naudingą daktarišką knygą „Vadovas į Sveikatą", suvirš 200 didelių lapų didžio. Kuris tą knygą perskaitys, ne tik mokės nuo visokių nelaimių ir ligų apsigint, bet ir kitus galės pamokyt. Toj knygoj teippat yra plačiai aprašyta, apie vyrų ir moterų lytiškų gyvenimą ir tt., su daug paslaptybių atidengimo. Ir tą naująją didesnią knygą trečio išdavimo, kožnas apturės, kuris atsiųs 10 centų stampomis už atsiuntimą ir savo adresą. **Visiems Dovanai!**

Išgydytas nuo reumatizmo, dyspepsijos, kataro, galvos skaudėjimo ir svaigimo; per kitus buvo pripažintas neišgydomu, **Dr. Collins Institutas** į trumpą laiką išgydė.

P. Vasiliauskas, Box 116 Grampian, Pa.

Bereikalo vargintis ligoms ir silpnybėms, kad atsakančiai gali but išgydytu, atsilankant asabiškai ar parašant (lietuviškai) kas kenkia. Gyduolės išsiuntinėjamos po visą Ameriką ir kitas dalis svieto.

Rašant knygos bei pagelbos sveikatai pas Daktarus, visados reikia adresuot teip:

Dr. E. C. COLLINS MEDICAL INSTITUTE,
140 West 34 St. (arti Broadway) NEW YORK, N. Y.

Priėmimo valandos kasdiena: Nuo 10 iki 5 val. po pietų. Vakarais: Utarninke, Seredoje, Ketverge ir Pėtnyčioje nuo 7 iki 8 val. **Šventoms dienoms:** Nuo 10 val. ryto iki 1 val. po pietų.

::UNI-VER-SAL GYDUOLES::

Visi žmonės užsitiki mums ir musų gyduolėms, kuriems duodame teisingiausią rodą per laišką **dykai.**

Kaip išsigydyti Rupturą, Akių ligą, Galvos ligą, Slinkima plaukų ir Pliki-ma, Pučkus, Saulės įdegima, Didervines, Niežus ir lytiškąjį bruda. **Gyduolės nuo dantų** geriausios už 20c. **Nuo kojų užtrinų** tik 10c. Mes turime apie pusę milijono laišku su padėkavonėmis nuo žmonių visokių tautysčių. Rašyk pas mus: **J. M. BRUNDZA CO.,**
396-398 Broadway, Brooklyn, N.Y.

Kozminsky & Yondorf,
73 Dearborn Street.
Bankieriai.

Mes skolijame **Pinigus** ant turtenybių ir jei tu rengiesi turtenybę pirkti, mes su džiaugsmu prigelbėsime, paskolindami tau dalį pirkinio pinigų. Greitas veikimas. Lengvos išlygos. Agentai [illegible] dosniai.

NAUJAUSIAS ISZRADIMAS DERMATOLOGIJOS MOKSLE.

Daugybė odos ligų paeina nuo nešvarans užsilaikymo ir užsikrėtimo telpgi ir nuo vidurinių ligų. Daugumas gauna pučkus, pleiskanas, slinkimą plaukų, plikimą per apsileidimą. Gydosi pas neatsakančius daktarus ar agentus, kurie tik pinigus išvilioja, o paskui rašote mums, kad ėmėte daugybę gyduolių iš įvairių apgavikų ir pagelbos negavote ir sakote, kad, gal, ir musų gyduolės negelbės. (Taigi meldžiame mums darodyti, kokia žmogus likosi musų gyduolėmis apgautas). Turime tukstančius originališkų padėkavonių ir tą galime ant sudo prisiekti. Tegul bent vienas daktaras parodo mums tiek padėkavonių, o mes duosime didelį atlyginimą. Pliką galvą sunku gydyti, jeigu senas ir galva žviliga, tai to pagelbėti negalima, bet jeigu jaunas, o turi retus plaukus, o ant odos matytis maži plaukučiai, tai tam galima suteikti pagelbą; plaukai nėra grybai—viena diena neišdigs. Atsišaukiantiems nusiųsime dyka informacijas su plačiu aprašymu. Mes nesiulome prisispyrę savo gyduolių, teisingas daktaras to nė vienas nedaro. Kas nori persitikrinti tegul rašo pas mus. Adresas

J. M. BRUNDZA Co., Chemist
New York & Brooklyn, U.S.A.

Visoki Spaudos darbai
atliekami geriausiai "Liet." spaustuvėj

Iszgydau in 5 dienas VARICOCELE HYDROCELE
(t. y. pagadintas gyslos)
Be jokiu perszuliu ir skaudėjimu

Išgydau kiekvieną sergantį Varicocele, Striktura, telpgi užkrečiančius kraujų užnuodyjimus, nusilpnėjimą nervų, Hydrocelę arba vyrų lytiškas ligas. Tokias garsias ofertas teikiame visiems tiems kurie buvo gydomi nuo keliolikos visokių daktarų be pasekmės ir išdavė savo pinigus dykai, vardan parodyti jog aš turiu vienintelį budą su kurio pagelba ant visados Jus išgydysiu

Nemokėkite už neišgydymą, tiktai už išgydymą.

Skaudėjimus skilvio, kepenų ir inkstų, nors labai užsisenėjusius, išgydau galutinai.

PLAUČIAI

Sergantiejie dusuliu, bronchitu arba dziova išgydomi galutinai naujausia mano metoda per įtraukimą Oxalino gazų.

PRIVATIŠKAS VYRU LIGAS.

Aš išgydau kiekvieną greitai ant visados ir didžiausioj paslaptyj.

VISOKIOS PATARMĖS DOVANAI!

Iszgydau galutina

Specialistas moteru ir vyru ligu.

MOTERIŠKAS LIGAS.

Patinimus gimdos, skaudėjimus pečių, baltligę, pagal mano metodos sutalsytus vaistus išgydau pasekmingiausiai.

KRAUJO UŽNUODYJIMUS.

ir odos ligas, paveizdan: išbėrimus, skaudulius, plaukų nuslinkimus ir tt.

aš iszgydau ant visados.

KALBU LIETUVIŠKAI.

DR. L. E. ZINS, 247 W. Madison ir kampas Sangomon St., CHICAGOJE.
Priemimo valandos: Nuo 8 val. ryto iki 8 val. vakare. Nedeliomis, nuo 9 val. ryto iki 4 val. po pietu.

A. L. Graiczunas, Ph. G., M. D.
3202 So. Halsted Street, kampas 32ros gatves, Chicago, Ill.

Lietuviai, nesiduokite save apgaudinėti visokiems profesoriams, specijalistams ir šundaktariams, pas kurtuos tik pinigus sukišate, o sveikatos ir teisingos rodos negaunate. Jei sergi kokia liga, eik pas Dr. A. Graičuną, jis duos teisingą rodą **dykai** ir pasakys, ar galima išgydyti ir kaip ligai gydymas trauksis.

Dr A. L. Graičunas nesuvadžiojo dar jokio ligonio ir iš pirmo pamatymo pasako, ar ligonis yra išgydomas, ar ne; kurį apsilima išgydyti, išgydo greitai ir už mažą užmokestį.

Už sužeistus visada nužtoja ir kompanijų agentai nenuperka manęs. Ši teistiems prie darbo, karų, geležinkelių ir tt., suteikia greitą pagelbą ir rodą, o sužeistus, klausę Dr. Graičuno rodos, gavo visada gerą atlyginimą.

Gydo visokias ligas be skirtumo: Vyriškas, Moteriškas ir Vaikų li, s
Valandos priėmimo ligonių kasdien ir nedėliomis: Nuo 8 ryto iki 10 val. [illegible] ro.
Telefonas 7399 Yards.

VISIEMS DOVANAI!

Lietuviškas katalogas, katrame yra šimtai visokių daiktų, paveikslėliai ir jų prekės kaip tai:

Žiedų, laikrodėlių, lenciugėlių, laketų, spilkų, guzikų, laikrodžių, britvų, armonikų, koncertinkų, klornetų, skripkų, bubnėlių, kornetų, mandolinų, vargonų, fonografų, plunkanų, drukuojamų mašinėlių, kišeninių liampų, knygų ir tt.

Lietuviai nesiduokit išnaudoti visokiem apgavikam, kurie po yvairiom firmų vardais dankstosi ir apgaudinėja visomėnia. Reikalaujanti viršui minėtų daiktų, visados kreipkites pas M. J. DAMIJONAITĮ paduodami savo pilną adresą, o gausite KATALIOGĄ DOVANAI ir busit aprupinti gerais - teisingais daiktais.

Vienatinė lietuviška prekystė Amerikoje, kurį išsiunčia visokius daiktus apsteluojant per laiškus, į visus Amerikos ir Canados miestus ir kaimėlius, per pačtą arba expressą. Adresas:

M. J. DAMIJONAITIS,
3252 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Dr. O. C. HEINE

DENTISTAS

OFFISAS---Kampas 81-mos ir South Halsted Gatvių ::::::
CHICAGO, ILL.
GYVENIMAS VIRSZUI APTIEKOS

TRAUKIA DANTIS BE JOKIO SKAUDEJIMO, INSTATO NAUJUS, AUKSINIUS AR KOKIUS KAS NORI. DARBA GVARANTUOJA. ::

Nerviški Vyrai

Nuorašas brangaus recepto prisiunčiamas visiems vyrams, reikalaujantiems pagelbos. Ne C.O.D. ar dovanas gydymo humbugas. Perskaityk visą apskelbimą.

Šitas rašyta vyrams; kenčiantiems nuo sunaikintos sveikatos kaipo pasekmės jaunystos išdykumų ir benuosaikumų. Klausyk mano rodos. Perstok darę mėginimus su "dvaniniais gydymais", elektriškais diržais, "specijalistais", patentuotomis gyduolėmis ir kitokiais niekais. Jeigu nuolatai vartosi gyduoles, tai jos gali greitai sugadinti gromuliojimą, užnuodinti organizmą ir padaryti ligą neišgydomą.

Daugelį metų buvau nerviškas, nusilpusiu, nejiegiu, o norėdamas atgauti pražudytą sveikatą, mėginau visokius gydymo budus, vienok veltui. Galų-gale važiavau Europan ir pradėjau gydytis pas garsų gydytoją; jo gydymo metoda mane visiškai išgydė. Receptą vaistų, su kuriais gydytojas mane išgydė, turiu savo nuosavybėje, o kadangi gerai žinau, kaip sunku išsigydyti nuo tokių ligų, tai nusprendžiau recepto nuorašą ir kitiems suteikti, kurie kenčia nuo tų patligų. Kas pas mane atsišauks, tam pasiųsiu nuorašą to recepto uždarytame laiške ir reikalingas informacijas dykai.

Vyrai visose vietose šios šalies, kentę vienu ar kitu budu nuo symptomų, paeinančių nuo persidirbimo, jaunystos išdykumų, nelaimingumų, benuosaikumų, nerviškumų, netekimų vyriškumo, blogos atminties, nejiegos, neturėjimo ambicijos, nupuolimo, gėdingumo, skaudėjimų nugaroje, abelno nusilpimo ir tt., pasinaudojo iš mano pasiulijimo, ir aš aptarėjau šimtus laiškų nuo vyrų, jaunų ir senų ir visokių užsėimimų, kuriuose jie pranešė, kad likosi teip jau išgydytais kaip ir aš. Recepte prirašomos gyduolės turi buti grynos nuo visų nuodų, vienok receptas teip parašytas, kad jį gali išpildyti kiekvienoj geroj aptiekoj. Aš nieko nesiunčiu C.O.D. ir neturiu jokio išmislo išgauti iš jus pinigus arba jums parduoti gyduoles, kurių jus visiškai nereikalaujate, ir jeigu tamista atrasi mane neteisingu kokiame nors dalyke, tai gali mane viešai apskelbti šitame laikraštyje.

Šitas apskelbimas gal nebus daugiau šitame laikraštyje, todėl rašyk šiądien ir gauk nuorašą recepto ir reikalingas informacijas dykai knugreičiausiai. Teipgi pranešiu tamistai, kaip aš galiu daryti tokį pasiulijimą be jokios nuotrotos. Adr.:

C. Bentson, P. H. Bx 655. Chicago, Ill.

Gera Naujiena Kencziantiem Musu Draugam Lietuviam!

Skaitytojau, jeigu esi apimtas kokios ligos ar painiais nesveikumais, užsimokes tau atsiszaukti in Madison Medical Institute, Room 1, Haymarket Theatre Building, priesz ejima gydytis kur kitur, nes jie užtikrina tau nuoszakni ir laikanti iszgydyma kožnos ligos kuria priima ant gydymo. Ar esi nerviszkas ir nusimines, silpnas ir nuilses, pavarges rytmecziais, truksta ukvatos, be gyvybes, lengviai nuvargstantis, gedingas, iszrodai sunykes, neužsitikintis, iszsigastantis, suerzinantis ir neramus? Ar atmintis tavo prasta, gediniesi draugijos, truksta energijos ir tvirtumo, akys indube ir neczystos, pajuodave paakiai, spuogai, plemai, ar koki kitoki iszberimai ant odos, nemoraliszki ir

Nusilpninanti Sapnai, Patrotytas Vyriszkumas, Sekliszkas Silpnumas

nesuaugia ir szaltos dalys, nusistojimas szlapume paliktam per nakty, pienetas szlapumas, skausmai strenose, turi nesveikuma pusles ar inkstu? Iszsiputima gysliu maiszelyj, Užsendinta Puleteky, Užakima Varpskyles, Syfilitiszka Užnuodyjima Kraujo, ar kokia kitokia gedinga, nervu odos, kraujo ar užsendinta liga? Ar skruostai indube, žymus rupesczio iszreiszkimas ant veido, neramus naktyje, maipanczio upo, silpno vyriszkumo, turi užskurdusias dalis, pfieszlaikini nykima, skausmus kauluose, puolima plauku, skaudama gerkle ir teip toliau?

JEIGU TURI, TAI MADISON MEDICAL INSTITUTE

užtikrins tau pilna ir laikanti ant visados iszgydyma, jeigu jie nusprens kad tavo liga yra iszgydoma. Jausi pagerejima isz pirmos dienos, ir neužilgio atrasi save karalium terp vyru ant kuno, proto ir szirdies. Niekas teip nesunaikina jaunus ir pusamžinius vyrus kaip iszbegimai seklos nakties laike, arba slaptingas nubegimas seklos su szlapumu. Tas padaro žmogu netinkancziu prie darbo, ženatves ir smagumo. Nedaro skirtumo, ar tas paeina nuo jaunystes blogu darbu, naturaliszko silpnumo ar nuo pertankaus užganedinimo lytiszku geidavimu,

MES TIKRAI TAVE ISZGYDYSIME.

Mes gydom ir iszgydom seklos nubegimus, nervu nusilpnejima, užsenejusy puleteky, syfili, nenaturaliszkus begimus, patžagysta, inkstu ir pusles ligas, teisybe sakant, visas VYRU LIGAS. Visos kliutis laimingam ženybiniam gyvenime bus praszalintos. Tukstanczius jaunu ir pusamžiniu vyru kasmet priesz laika nuszluoja in graba jaunystes iszdykumai, per tankus susikuopinimai ir kraujo ligos. Jeigu turi nors viena isz virsz paminetu ženklu, pasirodavik su mum pakol da ne per velu.

RODA TAU NIEKO NEKASZTUOJA,

o gali užczedyti daug kentejimu. Valandos, laike kuriu priima ligonius: nuo 10 ryto iki 4 po piet, ir nuo 6 iki 7 vakare. Nedeliom ir kitokiose szventes dienose nuo 10 ryto iki 12 valandos pietu tiktai. Adresas:

MADISON MEDICAL INSTITUTE
161 West Madison St. ROOM 1, HAYMARKET THEATRE BUILDING **Chicago, Ill.**

ADRESAI

CENTRALISKU VIRŠININKU SUSIVIENYJIMO LIET. AMERIKOJE:

Prezidentas = P. W. Birštonas, 205 W. Oak St., Shenandoah, Pa
Vice-Prezid. = J. Tarella, 22 Star St., Ansonia, Conn
Sekretorius = M. J. Damijonaitis, 3252 So. Halsted St., Chicago, Ill
Kasierius = J. Skritulskas, 26 Broad St., New Britain, Conn.

KASOS GLOBĖJAI:

A. Ramanauskas, 122 Essex St., Lawrence, Mass
A. J. Povilaika, 824 Bank St., Waterbury, Conn
Knygius = M. Paltanavičia, 15 Millbury St, Worcester, Mass.